

Evet, M. Hayri DURMUŞ yoldaşı! Öngörünüz gerçekleşti ve...

Kürdistan Vietnamlaştı

□ Pervari'de büyük muharebe: 70 ölü, onlarca yaralı.
□ Çukurca'da savaş dalga-

ası büyüdü.
□ Cudi'de muharebe.
□ Diyarbakır'da MIT ve Valilik binasına bomba.

□ Ağrı-Diyadin'de düşmana darbe.
□ Dargeçit'te puslu.
□ Erzurum-Cilaf Dağları'nda

muharebe.
□ Baytüşşebab'ta puslu.
□ Nazimiye'de yeni eylem.
□ Uludere'de saatler boyu

muharebe
□ Catak'ta muharebeler sürüyor.
□ Hakkarî'de puslu.

Kürdistan'da sömürgecilik ile ulusal kurtuluşçuluk arasındaki savaşta kader tayin edici gelişmeler yaşanıyor

Temmuz ayı Kürdistan ulusal kurtuluş savaşında çok büyük önem taşıyan gelişmeler sahne oldu. Öyle ki, 5 yıldıromu yaklaşıyor. 15 Ağustos Atılımından bu yana Kürdistan siren savaşın

nicel kırılmalar olarak değerlendirilecek birçok kırılımı, nitel bir dönüşümü uğrayarak, birçok şeyin hızla net bir karaktere burunması yaşandı. Kürdistan'daki gelişmeler hiçbir dönemde olmadık kadar bu

dönemde, gerçek boyutları ve sonuçlarına yakın değerlendirmelere tabi tutuldu. birçok gerçek, sömürgecilik ve emperyalistlerce ıfırlat edilmek zorunda kaldı. Ve

elbetteki bu kırılmaların ardından, bu güne kadar ki savaşın en üst boyutlara sıçraması, can havliyle bir takım köklü tedbirlerin geliştirilmesi, söz konusu oldu. Butun bu

gelişmeler, içinde bulunduğumuz günlerde daha da yoğunlaşarak büyük sonuçlara doğru hızla yaklaşmaya devam etmektedir.

Devamı 2. sayfa

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın "10. Zafar Yılı Eğitim Devresi" diplo-
loma töreninde yaptığı konuşmayı yayınıyoruz.

**Gelecek 10 yılın zaferini yakalamak;
geçmiş 10 yılın derslerini sağlam çıkartıp
bu temelde önderlik gerçeğine
son derece hakim olmakla mümkündür**

Ulusal kurtuluş mücadelemizin ve Parti tarihimizin şanlı bir 10 yılını bu sahada da tamamlarken, gerçekten bir halkın kurtuluşuna, onun ulusal kurtuluş gerçeğine temelde bağlandığında, özü insan çabası, duruşta sergilediğinde, nelere kadar olunabileceği ortaya çıkmıştır. En zor koşullarda da dışa, bir halkın temel çıkarları esas alındığında, bunun özü çabası içine girildiğinde ve hiç bir kırıklığa, kararsızlığa kapılmadan mevcut durum duruşta, olgunca göz önüne getirilerek çabalara an-

lam verildiğinde, bir halkın yeniden ve hem de en özgül temellerdeki ulusal doğuşu mümkün olabilmektedir. Geldiğimiz noktada bu nura hatca söyleyebiliriz. Ve biz, her zamankinden daha fazla yine şunu da biliyoruz ki içinde bulundu-
ğumuz koşulların dayattığı görevler konusunda yanılmadan, ucuza açmadan, kendimizi gerçekleştirmiş ruhu ve amaçlarına uygun kılmak için bütün düsturluğumuzu ve bu temeldeki çabalarımızı sergilersek, geçmişe layık olacağız.

Devamı 10. sayfa

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın "Nisan Çözümlemesi"nde yer alan "Din Sorunu Üzerine" değerlendirmesini yayınıyoruz.

DİN SORUNU ÜZERİNE

Temel kavramlarda açıklık getirmek ve düzeltmelere gitmek yolunda oldukça çaba sarfediyoruz ve oldukça da yoğunlaşmış durumdayız. Bu yararıdır da. Yoldaşlar topluluğu, tartışmasını bilen bir topluluktur. Yeni taneleri, yeni dinler icat etmeyelim. Biz gerçekten bilimsel sosyalizm gerçeğinin inanıyoruz, ama "Dinimiz sosyalizmdir" demiyoruz. Bilimsel sosyalizm, dinin, hatta felsefenin aşılmasıdır da. Ancak, bundan dinin bir hiç olduğu, tamamen demode olduğu ve insan yaşamında etkili olmadığı sonucu asla çıkmamalıdır.

Din gerçeğine komünizm adı altında inkarcı yaklaşım, genelde olduğu kadar, özellikle Ortadoğu halkları arasında çok tehlikeli bir elki yaratmıştır. Bu yaklaşımın halkları soyutlanması, dolayısıyla da gerçelikle oldukça güçlenmesine yol açtığını temen belirtelim. Hatta denilebilir ki, din gerçeğine inkarcı yaklaşım, diyalektik materyalizmin kaba uygulanması anlamında olup, Ortadoğu devrimlerinin gelişmelerinin en önemli nedenlerinden biridir.

Klasik komünist partileri: Ortadoğu sahasında 70 yıldır varlık sürdürüyorlar. Ama en izole olduğu topluluk durumundadırlar. Bunun esası —özellikle ideolojik— nedenlerinden birisi de, dinsel gerçelikle —komünistler tarihtenmaz— "din eşit gerçelikle" açıklan-
dıkları yanlış yaklaşımıdır. Böylece, daha işe başlar başlamaz bu sözcüklerin adım atıldığında bütün toplum karşıya alınmış olur. Bunun yapmaka bilimsel sosyalizmin başına en büyük kötülük, sosyalistlik adı verilmiş olur. Bu, mevcut bilimsel komünist partilerinin pratiğinde tamamen açıkça çıkmıştır.

İran İslam Devrimi gerçeğinde, onun temellerinin atılmasından çok daha önceleri komünist parti vardı. O zaman güçlü olan komünist partisi İslam Devrimi geliştirdi ve gücünü korumak-
taydı. Ama gelişen olguya o kadar çarpık yaklaştı ki, sonuçta

Devamı 6. sayfa

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tarihinde önemli bir kilometre taşı:

14 TEMMUZ

Her toplumun, ulusun, sınıfın tarihinde önemli dönüm noktaları, kilometre taşları vardır. Bunların sonuçları kalıcı ve derin olur; etkileri kuşaktan kuşağa sürer; onun çizgisi-ruhu, sonraki mücadelelerin ıfırlatıcı dinamosu olur. 14 Temmuz Büyük Ölümler Orucu eylemi de böyle bir özellik taşıyor. Belirli bir tarihsel keşifte, kavşaktan kendisini yeniden üretmesinin, yeni temellerde ve zeminde başlangıcın kilometre taşıdır.
Sorum burada, 14 Temmuz'u ajitatif sözlerle tekrarlamak değil-

dir. Gerilla savaş; biçiminde somutlanan ve süren ulusal kurtuluş savaşımızda bir kilometre taşı olarak, oysayın, kompozisyon-tasfiye edilişleri ve hareketi azmede Parti birliğini militan dirençlilik temelinde koruyup perçinleyen 14 Temmuz Büyük Ölümler Orucu anlamı güncel anlamı sınırlı değildir. 14 Temmuz çizgisi ve ruhu, siyasal-tarihsel anlamı temelinde kendimizi donatmamız önem kazanıyor; güncel ve tarihsel görevlerimizi, o bilginç içinde kavramak, sehitlerimize ve özel olarak 14 Tem-

muz şehitlerine layık olmanın bir gereği oluyor. Kısacası, 14 Temmuz'un yeni bir yıldönümünde, kendimizi 14 Temmuz ruhu ve özgisi temelinde yeniden gözden geçirip yenilememiz dayatıcı bir gereklilik oluyor. O halde, her şeyden önce 14 Temmuz'un tarihsel ve siyasal anlamını ve boyutlarını bütün derinliği ile kavrayıp düzmeme-
memiz önem kazanıyor.

Dünya hakları, aslında 14 Temmuz'a yabancı değildir. Ortadoğu karanlığını, feodalite çağını kapatıp

Devamı 13. sayfa

Temmuz'dan Eylül'e
Günü Gününe Ölümler Orucu

Yazı: 17 sayfa

Fransa Devrimi'nin
200. yılı kutlamaları,
insan hakları ve günümüz
yönetiminin ikiyüzlülüğü

"200. yılı kutlanan Fransız Devrimi'nin bugünkü Fransız yönetimine bıraktığı mirasın yerini ikiyüzlülük almıştır. Şimdiki Fransız yönetimi, insan haklarını, Devrimin 200. yılı kutlamalarının temel sloganı olarak ilan etse de, bu ilke karşısında ikiyüzlülüğünü gizleyemez. Özellikle de Kürdistan konusunda sürdürdüğü ikiyüzlü politikası, insan hakları adı altında yaptığı birkaç girişime engellenmez."

Yazı: 8. sayfa

Cezaevlerinde baskıların yeniden yoğunlaşmasına karşı direniş yükseliyor

●Eskişehir Cezaevlerinde 286 devrimci tutsak 29 Haziran'dan bu yana açık grevinde. Eylemcilerle görüşme engellendiği gibi, dışarıya herhangi bir haberin ulaşması da önleniyor.

Son aylar içerisinde cezaevleri üzerinde baskılar yeniden yoğunlaştırılmaya başlandı. Bazı cezaevlerinde tünel bulunması bahane edililerek, bazı cezaevlerinde de hiçbir gerekçe ileri sürülmeden tutsaklar üzerinde baskılar yeniden yoğunlaştırılmaya başlandı.

Sömürgeci Türk devletinin cezaevleri üzerinde sürdürdüğü bu taktik, artık alışılmış bir yönetim haline geldi. Devrimci tutsakların insanca yaşama koşullarını biraz açmasını hazmedemeyen faşist rejim, 1. Ağustos Genelgesi adı altında dayattığı baskıları, yük-

selen direniş karşısında uygulamaya mayınca bu kez başka gerekçelerle baskıları yeniden dayatmaya başladı. Birkaç ay aradan sonra cezaevlerinde yeniden 1. Ağustos Genelgesi'nin uygulanmak istemesi, sömürgecilerin devrimci tutsakları 2-3 ayda bir açık grevlerine girmek zorunda bırakarak, fiziki olarak bitirme çabalarını sürdürdü.

Adalet Bakanlığı'nın kendi deyimiyle, "Ağır suçlu olan ve düzelmeyeceğine kesin kanaat getirilen tutuklular" için yeni bir cezaevi inşa

Devamı 5. sayfa

vermedikçe ve hareket serbestileri tanınmadıkça eylemlerine devam edeceklerini belirttiler.

Sömürgeciler, köylülerin direnişini kırmak ve sürgünü gerçekleştirmek için, tehdit ve satın alma politikalarını içiçe uyguluyorlar. Bir yandan PKK'ileri "terbist" olarak damgalayıp baskı, tutuklama ve ölüm tehditlerine başvururken, diğer yandan dayıyüklü bir para karşılığında mal varlıklarını "satın al" onları başka alanlara göndermeye çalışıyorlar. Herkin ezici çoğunluğun bu politikalarla karşı direnmesi, sömürgecilerin katliamlara girişmesiyle cevap buluyor. Geçen ay içerisinde 16'si Çukurca'da olmak üzere çok sayıda köylü katledilerek, basına de ARKG gerillaları öldürüldüğü şeklinde yayınlandı. Gelecek açısından birer prova niteliğinde olan bu cinayetler, sömürgecilerin giriscekleri kitle katliamlarının habercisi niteliğindedir.

Diğer taraftan sömürgeciler, "kelle avcılığı" da de yoğun olarak gerçekleştiriyor. Çalmaktadırlar. Kürtistan'a saldıkları kontr-gerillalar, köy korucuları ve sömürgeci ordusu eliyle girdiği cinayetler yetimiyormuşcasına, köylüler ve gençlere de kelle avcılığına daymaktadırlar. Herokı yayılasın-

dan sürgün edilen **Garisan** aşireti mensupları, Pervari bölüğü komutanının, "**İtize kelle getirin. Getirmezseniz sizi buralarda barındırmayız**" dediğini; kabul etmeyince de sürdüklerini belirtiyorlar. (2000'e Doğru, 9 Temmuz 1989)

Sömürgecilerin Kürtistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik komploları salt bunlarla da sınırlı değildir. Kürtistan'daki aşiretçi güçleri çakırlarına koşma politikası güden sömürgeciler, "insancılık" kılıfı altında kabul edip kamplara doldurdular. Güney Kürtistanlı peşmergeleri mücadelede karşı kullanma çabasını da sergiliyorlar. İkeli-milliyetçilerin tarihi iğbirtirlik karakterinden aldıkları güçte bunları yönetici kimseleriyle hane atışmaları gerçekleştiriyorlar. Kürtistan halkını yıllarca Irak faşist rejimine peşkes çekmiş ikeli-milliyetçi önderlik, şimdi de faşist TC rejimine peşkes çekme çabasında. I-KDP'nin üst düzey yetkililerinden ve halkımıza karşı sayış suçun faili olan Dr. Sait, beraberindeki 37 I-KDP'li ile birlikte sömürgeciler tarafından Semdinli'ye gönderilmiş bulunuyor. Köy korucularının getirilmesinde başarılı oldukları birini oynayan ve kendisine bağlı aşiretleri silah almasını emreden ikeli-milliyetçi önderler,

çokten bu sistemin yerini dolduracak yeni oluşumlar örgütlemek üzere bir kez daha aşiretler içinde faaliyet yürütmekte görevlendirilmişlerdir. Ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında sıkışan sömürgecilerin imdadına bir kez daha ikeli-milliyetçi önderlik koşturmakta. Aynı şekilde, bir yandan korucu olmayı ve kelle avcılığı kabul etmeyen güçleri ve köyleri yerlerinden koparıp sürgüne tabi tutan sömürgeciler, diğer yandan da boşalan alanlara Güney Kürtistanlı peşmergeleri yerleştirme faaliyetine girişmişler. Hakkarı alanındaki lampın bölgeye 2000 Güney Kürtistanlı peşmergenin yerleşmesine izin verildi; daha açık bir deyimle, Kürtistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşmaları için ikeli-milliyetçi önderliğin de onayıyla 2000 peşmerge bu alana yerleştiriliyor. Bu gelişme, Kürtistan'da uygulanmak istenen alçakça komploların boyutlarını ve niteliğini gözler önüne sermektedir. Savaş, ordusu nezdinde kaybeden sömürgeci Türk devleti bir kez daha Kürdi Kürde kırdırma politikasına sarılmaktadır.

Kürtistan'da yaşanan tüm bu gelişmeler ortasında, "Olağanüstü Hal Bölge Valiliği" uygulamasına geçilişinin ikinci yıldönü-

müne ulaşıldı. 19 Temmuz 1987 yılında uygulamaya geçen Özel Valilik sisteminin ikinci yıldönümünde TC İçişleri Bakanı Abdullah Kılıç ve Özel Vali Hayri Kozakçıoğlu bir basın toplantısı düzenlediler. Kürtistan'daki gelişmelerin boyutlarını alabildiğine düşük gösterme çabalarını rağmen yine de sömürgeciler bazı gerçekleri ifade etmek zorunda kaldılar. Örneğin; Partimizin Mardin'de kitle desteği gördüğünü, Hakkarı-Mardin alanlarındaki eylemlerde geçen yıl oranla büyük artış olduğunu itiraf ettiler. Bu şüphesiz ki, gerçeğin sadece küçük bir parçası, ama sansürlü ve yalancı kılımlı katliamların TC'nin bunları bile itiraf etmek zorunda kılması kızmazını ve Kürtistan'daki gelişmelerin boyutlarını ile veremeye yetiyor.

Sayısal rakamlarla iki yıllık bilançoyu çizen TC İçişleri Bakanı, birçok yalanı ve çarpıtmayı da içeren rakamları şöyle açıkladı:

"Bölge Valiliği, ikinci yılı dolururken, geçen dönem içerisinde 2387 ölü, 18'si yaralı, 88'si kendiliğinden teslim olmak üzere, toplam 390 terörist ile geçirilmiştir. Yine aynı dönemde 130 kişi öldürüldü, 216 güvenlik görevlimizi yaralandı. Silah yasadışıları 228'i hayatını kay-

bederken, 109'u yaralandı. İki yıllık süre zarfında, toplam 4 bin 427 kişi gözaltına alındı, bunlardan 1558'i tutuklandı, 2 bin 781'i serbest bırakıldı, 88'i halen gözetti altında. Bidedikler olaylarda sayısal bir artış olduğu biliniyor. Bu yılın ilk 6,5 aylık döneminde meydana gelen 250 olaydan 106'sı Silir, 52'si Mardin, 43'ü Hakkarı'dır. Diğer sekiz ildeki olay sayısı ise 49'dur. 1988 yılında, aynı dönemde, Hakkarı, Mardin ve Silir'te 91 olay meydana gelirken, bu yıl 201'i bulmuştur." (Hürriyet, 25 Temmuz 1989)

Hangi rakamlar ve yalanlar ardına gizlenilirse gizlensin, TC, Kürtistan'daki özel savaşında iflasa uğramış, savaşı kaybetmiştir. Son dönemlerde girişilen uygulamalar bunun açık belgesi ve son çarpırmaları. Önemli beklentilerini bir süre uzatmaları yetebilecek ama özdeklileri huzur ortamları onlara asla geri getiremeyecektir.

ARKG gerillalarının yükselen mücadelesinin kaydedtiği başarılar Kürtistan köylüsünün ayağı kalçısı ile daha da büyük başarıların yolunu açmaktadır. Kitleleşen ulusal kurtuluş savaşımız şimdi her zamankinden daha güçlü, zafere her zamankinden daha yakındır.

Pervari'de büyük muharebe: 70 ölü, onlarca yaralı

Pervari'de 3 gün boyunca süren muharebe, düşman 70 ölü verirken, onlarca de yaralı verdi. ARKG gerilla birliği çatışmadan kayıp vermeden çıktı.

Eruh ve Sırnak arasındaki Grê-maşa Dağı'nda başlayan muharebe daha sonra Pervari'nin dağlık alanlarına kaydı. Birlerce sayılı sömürgeci ordu birliği ile ARKG bölüğü arasında aralıksız olarak 3 gün boyunca Pervari'nin çeşitli mntıklarında çarpışmalar devam etti.

ARKG gerillalarına kayıp veremeyen sömürgeci ordu birlikleri, 2 yurtsaver köylüleri katlederek, basına bunları ARKG gerillaları olarak yaydılar. Böylece, alınan ağır darbe gizlenmeye çalışılarak ARKG gerillalarına kayıp verildiği imajı yaratılmak istendi.

Pervari eylemine uluslararası basın organları da yer verdiler. Bu bile, muharebenin büyüklüğünü göstermektedir. BBC radyosu habere ilişkin yaptığı değerlendirmede, Türk devletinin büyük güçle operasyona geçmesine rağmen, PKK'nın karakol bir şekilde direndiğini açıkladı.

Çukurca'da savaş dalgası büyüdü

Yaz aylarında birlikte, Çukurca alanındaki ulusal kurtuluş savaşımız büyük bir gelişme göstererek, yaygınlık kazandı. Botan alanının diğer mntıklarında olduğu gibi, Çukurca'da da savaşımız yaz döneminde de gelişim hızını devam ettiriyor. Sömürgeci ordu birlikleri karışık gerçekleştiren eylemlerde düşmana ağır kayıplar verilmektedir. Şifreza Tabur baskınında sömürgeciler onlarca, ölü ve yaralı verdi.

Çukurca-Hakkari arasındaki dağlık mntıkta düşmanın bir operasyon birliğine karşı Temmuz ortalarında bir pusus gerçekleştirdi. Pusuya düşürülen düşman birliği onlarca ölü ve yaralı verdi. Özel tim, ordu birlikleri ve korucuları içerisinde yer aldığı birliğin, ARKG gerilla bölüğünün yoğun ateşi karşısında, büyük bir korku

ve panik içerisinde dağıldığı ve karşı ateşe fırsat bulamadığı bildirilmektedir.

Sömürgeci düşman yayadığı ağır kayıp karşısında, köylülere saldırdı. ARKG gerillalarının ustaca pususunda onlarca ölü ve yaralı veren düşman, yurtsaver köylülere saldırarak, katliam gerçekleştirdi.

16 yurtsaver köylüleri katleden düşman, bunları ARKG gerillası olarak da tanıstı, yayadığı ağır yenilgiyi gizlemeye kalkıştı. Silahsız ve savunmasız köylülere katleden düşman, böylece içersine düştüğü ağır yeniliden kendisini kurtarmaya çalışıyor. Bir yandan da, bunları ARKG gerillalarıymış gibi gösterip, orduyun içersine düştüğü kızmazı gizlemeye çabalarını yükseltmeye çalışıyor.

Bu girişimlerine rağmen, orduyun yayadığı korku ve panığı gizlemeyen düşman ağır yeniliden üstünü örme gücünü de gösterememektedir. Halk Kürtistan'da gözü önünde meydana gelen muharebelerde düşmanın yayadığı kayıp ağırlığını bilmektedir. Sömürgecilerin kendi kayıplarını olduğundan hep az gösterdiğini Kürtistan halkı artık bilmektedir. Bu nedenle, sömürgecilerin kayıplarını gizleme çabalarını deşifre etmektedir.

Çukurca'da meydana gelen ve uzun bir müddet devam eden çatışmada de düşman kayıplarını, gerçekte olan sayının çok çok altında gösterdi. Onlarca ölü vermesine rağmen, açıklanan sayı, bunun yanında mevzu bahis bile edilemez. Düşmanın bu özel savaş taktiği de, halkımızın, savaşın sonuçlarını dilden dile dolastırmasıyla da boş çıkartılıyor.

Cudi'de muharebe

Cudi Dağı'nda yoğunlaşan ulusal kurtuluş savaşımız, her gün düşmana karşı yeni zaferler kazanıyor. Düşmanın büyük bir askeri güç yığarak, Cudi Dağı'nda denetim kurma çabaları, ARKG gerillalarının karışık direnişi sonucunda boşa çıkartıldı.

Düşman Cudi Dağı'na yönelik olarak, geniş bir operasyona girişti. Birlerce sayılı düşman askeri güç Cudi Dağı'nı ve çevresine gönderildi. Bununla birlikte ope-

rasyonlar da yoğunlaştırıldı. Cudi Dağı'nın bombalanması ve buradaki köylerin baskılarına gün-deme getirilken, daha kalabalık bir sayılı operasyona yoğunlaşım hazırlanırken da hız verildi.

Alana birçok bölgeden komando birlikleri ve seçme askeri güçler gönderilmeye başlandı. Düşman, ARKG gerillalarını sökemediği bu alana ateş metre metre asker doldurarak baskılamak istiyor. Bunun için de on binlerce askeri Cudi Dağı'na ve çevresine aktarmaya başladı.

Düşmanın bütün bu güç yığma çabalarına rağmen, ARKG gerillaları karışık bir şekilde direnişlerini yükseltiyor ve düşmanın operasyonunu boşa çıkarmakla kalmayıp, birçok mntıkta girmesine de engelleyiyor. Düşman birlerce sayılı gücüne rağmen, Cudi Dağı'nın ancak yamaçlarında hareket edebilmek, geceleri ise tümen hareketi kalmaktadır. Cudi Dağı adını ARKG gerillalarının egemenlik sahasına girmesi daha da hızlanmaktadır.

17-18 Temmuz tarihlerinde Cudi Dağı'nda meydana gelen yeni muharebe düşmana ağır kayıplar verdirildi. İçeride çok sayıda subayın da bulunduğu düşman gücü safdışı bırakılarak, düşmanın yeni operasyonu da boşa çıkartıldı.

Diyarbakır MİT ve valilik binasına bomba

Diyarbakır şehir merkezinde bulunan MİT ve valilik binasına karşı gerçekleştirilen bir eylemde, bombanın erken patlaması sonucu, düşman ağır bir kayıp vermekten kurtuldu.

MİT ve valilik binasının duvarının yanına radyo ile tuzağ haline getirilmiş bomba yerleştirildi. Bu arada yoldan geçen 3 çocuğun bombayı kurcalamaları sonucu, bomba zamanından erken patladı. Böylece düşman mal ve can kaybeden kurtuldu.

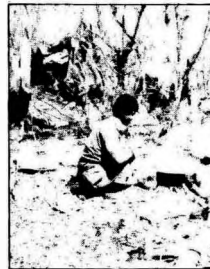
Çok sık güvenlik önlemleriyle korunan binalara karşı bu kadar yaklaşıp, bombayı koymak bile sömürgecilerde büyük bir korku ve panığa yol açtı. Bombanın yerleştirilmesi, şehir merkezlerinde de mücadelemizin yaygınlaştığı ve

giderak sağlam bir lemele oturduğundan kanıt olmaktadır.

Ağrı-Diyadin'de düşmana darbe

Tendürek Dağı yakınlığında düşman birliğini pusuya düşüren ARKG gerillaları 10 düşman askeri öldürdüler. 15'ini de ağır bir şekilde yaraladılar.

Tendürek Dağı'nda operasyon yapan düşman birliğine pusus kuran ARKG gerillaları, sömürgecilerde ağır bir cephe de ağır darbe vurdu. Ağrı-Arslananda mücadelemizin gelişmesiyle birlikte, düşman bu alanda da yoğun operasyonlara başladı. Diyadin ile Ağrı arasındaki Tendürek Dağı da operasyonların yoğunlaştığı bir alan haline getirildi. ARKG gerillalarının bu alanda düşmana ağır bir darbe indirmesi, savaşımızın bu alanda da yaygınlaşmasını birlikte getirdi.

Ağrı-Arslananda önceki aylarda da mücadelemizin yoğun gelişmeye başlaması; özellikle de köy korucularının karşı gerçekleştiren eylemler onların taşkesimini hızlandırmıştır. En son olarak Doğubeyazıt'ta 5 çete silahlı saldırı oldu.

Bu gelişmeler üzerine Türk sömürgecileri, köy korucularının ellerindeki silahları toplamaya başladılar. Korucuların büyük bölümünün silahlarını gerilla birliklerine isteserek teslim etmelerini ve diğerlerinin büyük bölümünün de silah kullanmaya büyük ısrat bulamaması, düşmanın böylesi bir yönelimi içersine girme zorunda bıraktı.

Dargeçit'te pusus

Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişmesi karşısında, faşist Türk sömürgecileri askeri önlemlerine de hız verdiler. Bu önlemlerin içerisinde önemli bir yer tutan yeni karakol yapımı hızlandırılmaktadır.

Özellikle de önemli stratejik noktalarla yeniden işaretiler tahkim edilen karakolları, sömürgeciler çözülen denetimlerini ayakta tutmaya çalışıyorlar.

Dargeçit'te de bu amaçla yeni bir karakol yapımına geçildi. Stratejik bir noktada konumlandırılmak istenen karakol inşaatı hızlandırılarak erkenden bitirilmeye çalışıldı. Bunun için, askerler ile korucular insat için seferber edildiler.

29 Haziran günü ARKG gerillaları karakol inşaatında çalışan korucu ve askerlere karşı bir pusus eylemi gerçekleştirdi. Pusuya düşen traktörde bulunan asker ve

korucuların 5'i öldürken, 4'ü de ağır bir şekilde yaralandı. 2 çete ve 3 askerin öldüğü eylem sonucunda, sömürgeciler karakol inşaatını da durdurmak zorunda kaldılar.

Nusaybin'de MİT ajanı cezalandırıldı

TRT ve Hürriyet Haber Ajansı'nın Nusaybin muhabiri safıyla faaliyet yürüten ve MİT ajanı kimliği tescilli olan Seracettin Mühtüoğlu, bir ARKG eylem tiri tarafından Nusaybin şehir merkezinde dümlence cezalandırıldı.

Gazeteci adını taşıyan ama, bu

adla bağdaşmayan faaliyetler yürüten MIT ajanının hakkettiği cezayı bulması Nusaybin ve çevresinde olumlu etki yarattı. Kitlelerde hiçbir halinane çabının cesazsı kırılmayacağı inancını daha da pekiştirdi.

Kerboran-Şikeftan'da düşmana ağır darbe 9 ölü

29 Haziran günü, Şikeftan köyünde köy korucuları ile birlikte operasyon düzenleyen düşman birliğine karşı bir pusus gerçekleştirildi. Pusuda 5'i asker, 4'ü korucu olmak üzere toplam 9 düşman gücü öldürülürken, birçok da ağır bir şekilde cezalandırıldı.

Düşman aldığı bu ağır kayıplarını yurtsever İki çobani hatırlatmak istiyor. Düşman zaman zaman saldırıya geçerek, düşmanın tüm alçakça uygulamalarına karşı, kararlı bir tutum sergilediler. Sömürgeci savaşçıların kararlı direnişi karşısında öfkeye kapılarak, bir savaşçı alçakça katlettiler.

Silopi'de 2 ajan cezalandırıldı

17 Haziran gecesi, şehir merkezinde gerçekleştirilen cezalandırma eyleminde 1 hain ölü, diğerleri de ağır bir şekilde yaralandı. Birçok köy uyanıklıklarına rağmen, halkımız karşı suç işlemekte ısrarlı davranan 2 hain hakkettikleri cezaları karşıladılar.

Eruh-Cıfat Dağları'nda muharebe

Cıfat Dağları'nda sabaha karşı başlayan muharebede, düşman birliğine ağır kayıplar verildi. Sabah erkenden başlayan muharebe gece geç saatlere kadar sürdü.

ARGK birliği gün boyu devam eden bu çarpışmada, kayıp vermezken düşmanın kuşatma çabalarını da boşa çıkararak çemberi yarmayı başardı.

Eruh alanında da düşman büyük bir çöküşü yaşıyor. Şimdiye kadar bu alanda gerçekleştirilen yoğun eylemlilik içinde, savaşın inişiyatlığını kaybeden düşman yediği ağır darbelerle bu alanda da tutunacak dallarını birer birer kaybetmektedir.

Beütüşşebap'ta pusus

Beütüşşebap alanında ulusal kurtuluş savaşımız önemli gelişmeler yaşıyor. Sömürgeci düşmana karşı peşpeşe gerçekleştirilen bir dizi eylemde, ulusal kurtuluş savaşımızın imesi bu alanda da yüksek boyutlara ulaştı.

Beütüşşebap'ta Temmuz ayı başlarında bir sömürgeci birliğe karşı gerçekleştirilen eylemde, düşman birliğine ağır kayıplar verildi.

10 Temmuz'da ise köy korucularına yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Köy korucularına yönelik olarak gerçekleştirilen eylemde 4 köy korucusu ağır bir şekilde yaralandı. Ayrıca bu koruculara ait mallar da tahrip edildi.

Nazimiye'de yeni eylem

Temmuz ayı başında Nazimiye kirsalında ARGK gerillaları yeni eylem gerçekleştirildi. Sömürgeci ordu birliğine saatlerce süren çarpışmada 2 ARGK savaşçı düşmana yaralı olarak esir düşer-

ken, düşman 4 ölü ve çok sayıda yaralı verdi.

Sömürgeci, yaralı olarak esir aldıkları ARGK gerillalarına işkence uygulayarak, birini alçakça katlettiler. Faşist Türk sömürgeci, yaralı olarak ele geçirdikleri savaşçıları itiraf sürüklemek ve ihanet çekmek için yaralı durumlarını onlara karşı kullandı, alçakça uygulamalara başvurdu.

Yapılan bütün uygulamalara rağmen, ARGK savaşçıları kahramanca bir direniş göstererek, düşmanın tüm alçakça uygulamalarına karşı, kararlı bir tutum sergilediler. Sömürgeci savaşçıların kararlı direnişi karşısında öfkeye kapılarak, bir savaşçı alçakça katlettiler.

Bu örnekler birlikte, sömürgeciğin Kürdistan'da katliamları her verdiği bir kez daha ortaya çıktı. Sömürgeci, katliamlara huz vererek, kendi çöküşlerinin önüne geçmek istiyorlar.

Uludere'de saatler boyu muharebe

Uludere-Gulyazi köyü Ortusu mezarısında meydana gelen çarpışmada düşman birliğine ağır kayıp verildi, ARGK gerillaları muharebede herhangi bir kayıp vermediler.

Uludere'de operasyonlarını arttıran düşman birliğiyle ARGK gerillaları Ortusu mezarısı yakınlarında karşılaştılar. ARGK birliğinin anında tavrı koyup, düşmanı yoğun ateş altında tutması sonucu, düşman askerleri hareket geçmeye bile fırsat bulamadılar.

Saatler boyu süren muharebede, ilk aldığımız bilgilere göre düşmanın ölü ve yaralı olarak kaybı oldukça yüksektir.

Diğer bir eylemde Taşdelen köyünde gerçekleştirildi. Taşdelen köyüne ait yaylaya gelen ARGK birliği, burada bulunan bir işbirlikçi ölüme cezalandırıldı.

Şırnak-Toptepe'de okul yakıldı

Sömürgeci asimilasyonu engellemek ve sömürgeciğin ülkemiz üzerindeki her türlü denetimini boşa çıkarmaya yönelik eylemler de bu süreçte yoğunluk kazandı.

Şırnak Toptepe köyüne gelen ARGK gerillaları, bu alanda bir köy toplantı yapıyor. Toplantı sonucunda köyün okulu yakılarak, 9 genç de ARGK saflarına alındı.

Beütüşşebap'ta ARGK saflarına katılmı yoğunlaşıyor

Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişmesine paralel olarak, gerilla birlikleri saflarına katılmı da artıyor. Her gün onlarca genç ARGK

saflarına akın ediyor. Katliamlar zaman zaman bazı bölgelerde yoğunlaşsa da, genel olarak ülkemizin bütün alanlarında devam ediyor.

Son olarak, Beütüşşebap'ta aynı günlerde 50'ye yakın bir sayıda katliam gerçekleştirildi. ARGK saflarına katılan gençlerin sayısında bu artış düşmanın da büyük bir korkuya yol açıyor.

Beütüşşebap'tın Beşağaç ve Hemka yaylalarında Temmuz ortalarında geniş kitle toplantıları düzenleyen ARGK gerillaları, bu alanlardan 14 gençle birlikte 30 civarındaki korucuyu da ulusal kurtuluş saflarına kattı.

30 civardındaki korucunun, düşmanın halkına karşı kullanması için

kazandı. Çatak, ulusal kurtuluş savaşımızın yoğun olarak geliştiği ve önemli bir kitle desteğine de sahip olduğu alanların başında gelmektedir. 15 Ağustos 1984 Atılımı sonrasında, ulusal kurtuluş savaşımız bu alanda da önemli gelişmeler kaydetti. Düşmana peşpeşe indirilen darbeler, Çatak şehir merkezinin işgali ve daha birçok eylem neticesinde, alandaki kitle desteği ve katliamlar büyük artış gösterdi.

1989 baharı ile birlikte Çatak alanında da, ARGK gerillaları yoğun bir faaliyetliliğe giriştiler. Bu çalışmalar sonucu ulusal kurtuluş mücadelemiz bu alanda büyük ivme kazandı.

Temmuz ortalarında Çatak'a bağlı Konağa köyünden 12 genç

köyü yakınlarında düşman birliğine karşı kurulan pusuda, düşmana ağır kayıplar verildi.

Beütüşşebap'tın Hakkarî'ye gitmekte olan 200 kişilik düşman birliğine Yoncalı köyü yakınlarında pusus kuruldu. ARGK gerillalarının yoğun ateşi karşısında, düşman birliğinde büyük bir panik meydana geldi. Adeta göl yavrusu gibi dağılan ve sağa-sola kaçışan düşman birliğinin ilk belirmelerine göre onlarca ölü ve yaralı var.

Beütüşşebap-Hisarkapı'da düşmana ağır darbe

22 Temmuz günü, Hisarkapı mevkinden, düşman birliğine karşı başarılı bir pusus gerçekleştirildi.

Saat 19.00 sıralarında başlayan pusus eylemi sonucu, düşmanın operasyon birliği ağır darbe aldı. Özel tim eylemlerinin de içerisinde bulunduğu operasyon koluna karşı gerçekleştirilen eylem, düşmanın hareket yeteneğine de vurulmuş önemli bir darbedir.

Bu tür eylemlerle, düşmanın gerek gündüz ve gerekse de gece hareket etmesi, tüm denetim aşamasına doğru mücadelemiz gelişiyor. Her alanda düşmanın operasyon kollarına karşı pusular atılması, düşmanın ininden çikamaz duruma getiriyor.

Şırnak'ta okul yakıldı

Şırnak'tın Yoğurtçular köyü, Özeren mezarısına gelen ARGK gerillaları, burada toplantı yapıp, 3 generi askere alıp, köy ilkokulunu da yaktilar.

Okullara yönelik geliştirilen eylemler, bir yandan sömürgeci asimilasyonu darbelerken, diğer yandan okulların karakol ve işkence alanları olarak kullanılması da engelleniyor. Bu tür eylemler, düşmanın, bu iki türü politikasının boşa çıkarmasına da yol açıyor.

Ayrıca, Şırnak-Cizre karayolunda mayına çarpan bir traktörde bulunan 3 kişi de ağır yaralandı.

Korku, düşmanı birbirine düşürüyor

Savaşımızın yaygınlaşması, düşman saflarındaki korkuyu daha da arttırmaktadır. Bu korku sonucu, düşman birliklerinin kendi içine de çatışmalar artarken, kazalar sonucu birbirini silahla öldürme, yaralama olayları da arttı. Yine, dağdan yuvarlanma, suya düşme, uçurumdan atma gibi olaylar da sık sık yaşanmaya başladı.

Hemen her çatışma veya muharebede düşman, ARGK gerillalarının açtığı yoğun ateş dışında, bu tür olaylarla da kayıplar veriyor. Sömürgeciğin yapıtlarını sınırlı açıklamalarla da gördüğü gibi, birbirini vurma, suya boğulma, uçurumdan düşme, dağdan yuvarlanma ve araba kazaları sonucu ölen ve yaralanan asker, korucu ve özel timlerin sayısı oldukça kalebalık. Ayrıca, düşman büyük maddi kayıplar da veriyor.

Son olarak, Şırnak'tın Kızılsu bucagında, bir korucu için düğün köyü korku ve panik neticesinde silahını ateşleyerek, kendi iki korucuyu öldürdü. Bunun önce de Şemdinli'de bir üstteğmen suya düşerek boğulmuştu. Bu olaylar bile, düşmanın yaşadığı korku ve paniğin boyutunu gösteren örneklerdir.

Verdiğimiz bu iki örnek, gerçekte yaşananlar çok küçük bir parçası. Düşman, bu şekilde de ağır kayıplar vermektedir. Hemen her muharebe, pusus ve operasyon sonucunda düşmanın bu şekilde de verdiği kayıplar mevcuttur.

turulan insanlarımız, halkına karşı silah çevirmeyi reddederken, silahlıların namularını düşmana yöneltmektedirler.

Bu gelişmeler, ulusal kurtuluş savaşımızın halkımızın her kesimini etkilediği, ihnetate batması olanları yeniden ulusal kurtuluş saflarına kazandırdığının açık kanıtlarıdır. Halkımız, artık silahın namularının Türk sömürgeciğin hedeflemesi gerektiğini daha iyi kavıyıyor ve bunu artan bir istekle de pratikte uyguluyor.

Çatak'ta muharebeler sürüyor

Van'ın Çatak ilçesinde ulusal kurtuluş savaşımız yaz aylarına girişle birlikte, yaygın bir gelişme

nin operasyon birliğine ARGK gerillaları pusus kuruldu. Pusus sonucu çıkan çatışma bütün gün boyu devam etti. Daha sonraki günlerde de yer yer muharebeler devam etti. Gazetemiz yayına hazırlanırken, bu alandaki muharebeler de aralıksız devam ediyordu. Düşman birliğine sürekli sıcak teması geçen ARGK gerillaları arasındaki çatışmanın büyüyecek durumu edileceği de bildiriliyor.

Günlerce aralıksız süren muharebelerle, düşmanın ölü ve yaralı olarak çok sayıda kayıp verdiği de gelen haberler arasında. Buna karşın ARGK gerillaları herhangi bir kayıp vermediler.

Hakkari'de pusus

Hakkari merkeze bağlı Yoncalı

Cezaevlerinde baskıların yeniden yoğunlaşmasına karşı direniş yükseliyor

Baştaraf 1. sayfa
şaatına başlanacağını açıkladığı bir dönemde, Nazilli, Erzincan, Bayrampaşa, Eskişehir, Çanakkale ve diğer bazı cezaevlerinde baskıların yeniden yoğunlaştırılması, Bayrampaşa ve Nazilli Cezaevlerinde öldürmek amacıyla tutuklulara saldırılması; sömürgecilerin gerçek niyetlerinin ne olduğunu da göstermektedir.

Sömürgeci devlet bu tür hak

tutsaklar hücrelere kapatılarak, hak gaspları gündeme getirildi.

Bayrampaşa (Sağmalcılar) Cezaevi'nde bulunan devrimci tutuklular, Bedri Yügan, Mustafa Şahiner, Seyfettin Rıza ve İsmail Oral imzasıyla kamuoyuna yaptıkları açıklamada, 21 Temmuz tarihinden itibaren 3 günlük açık grevine başlayacaklarını duyurdular.

Sağmalcılar Cezaevi'nde tüm siyasi tutukluların temsilcilik kurumu

Eskişehir Cezaevi'nde açık bir görüş günü...

gasplarına yönelerek, siyasi devrimci tutukluların üzerinde baskıların arttırmaktadır. Böylece bir taslağı kuşurmaya çalışmaktadır. Başarılabilirse devrimci tutuklular yeniden yoğun baskı altına alacak bunu başaramazsa da fiziki olarak güçsüz düşürüp, adım adım oluma yaklaştıracaktır. Faşist Türk devletinin sık sık hak gasplarını gündeme getirmesi ve cezaevlerinde huzursuzluğu, körüklemesinin nedeni budur.

En son uygulamaları ise Eskişehir Cezaevi'nde gündeme getirdi. Tünel bulundugunu gerekçesiyle, tutukluların daha önce direniş sonucunda kazandıkları hakları gaspedi ve işyerlerine el konuldu.

Bu gelişmeye üzerine Eskişehir Cezaevi'ndeki 286 devrimci tutuklu 29 Haziran'da açık grevine başladı. Gazetemiz yayına hazırlandığı yer içerisinde açık grevi hâlâ devam ettiriyor. Tutuklu ailelerinin cezaevi önünde birikerek, evlatları ile görüşme cabaları da sonuç vermedi. Tutukluların dışarı ile varolan tüm bağlantıları kesildiği gibi, ailelerinin görüşmeleri de engelleniyor.

Bir aya yaklaşan açık grevinde devrimci tutuklulara şekerli ve tuzlu su verilmediği hücrelerde tutularak, baskılar eylem sürecinde de devam ettiriliyor. Devrimci tutuklular yaptıkları açıklamalarda, haklarını alana kadar eylemlerini sürdürmekte kararlı olduklarını söylüyorlar.

Aynı şekilde Çanakkale Cezaevi'nde de baskılar, tünel bulundugunu gerekçesiyle yoğunlaştırıldı. Tünelin açığa çıkarılmasıyla birlikte,

Bayrampaşa Cezaevi'nde açık görüşün engellenmesi protesto edildi

Bayram dolayısıyla açık görüş yapılması gereken Bayrampaşa Cezaevi'nde görüş hakkının engellenmesi üzerine olaylar çıktı.

Bayram açık görüşlerinin bütün gün ve serbestçe yapılması gerekirken, bu kez yeni engeller çıkarıldı. Tutuklu aile ve yakınları cezaevi önüne geldiklerinde görüş hakkının 1 saatle sınırlandırıldığı bildirildi.

35 kişilik ilk grubun içeri alınmasıyla birlikte, devrimci tutuklular tam gün ve toplu açık görüş isteyerek, yapılan uygulamayı protesto ettiler. Slogan atan ve marşlar söyleyen devrimci tutukluların bu protestosuna, aile ve yakınları da katıldı.

Hem içeri alınan 35 kişilik grup ve hem de dışardaki kalabalık sloganlar atıp, marşlar söyleyerek, bu uygulamayı protesto ettiler. Tutuklu aile ve yakınları, "İnsanlık onuru iğkeneyi yenecek", "Görüş hakkımız engellenemez", "Kahrolsun faşizm, yaşasın mücadelemiz"

Bayrampaşa Cezaevi önünde ailelerin gösterisi...

sloganlarını attılar. Bu arada dış kapı üzerine de yürüyen tutuklu aile ve yakınları kapıyı zorlayarak, bir kısmı da duvardan atlayarak içeri girmeye çalıştılar. Bu arada çevik kuvvet polisleri müdahale ederek, tutuklu aile ve yakınlarına saldırdı. Çevik kuvvet polislerinin saldırısına tutuklu aile ve yakınları da karşılık vererek, görüşme hakla-

rının engellenemeyeceğini haykırıyorlar. Karşılıklı çatışmada 6 polislin yanısıra tutuklu aile ve yakınlarından onlarca yaralanan oldu.

Meydana gelen ağır sonucu, görüşme yapılmadı. Daha önce denilen içeri alınmış bulunan 35 kişilik dışarı çıkararak, görüş hakkının kısıtlanmasını toplu olarak protesto etti.

Türkiye Dışişleri Bakanı'nın Suriye gezisinde gündem değişmedi

Türkiye Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz, geçtiğimiz günlerde Suriye'ye resmi bir gezi düzenledi. Gezinin esas amacı gizlenmeye çalışılıyorsa da, sonraki günlerde baskı devam edecek. Suriye'nin bu devrimci gününde, Suriye'nin geleceği konusunda asgari bir güven duygusuna kapı-

adına yapılan açıklamada, şu görüşlere yer verildi: "İktidarın demokrat, devrimci muhalefet karşısındaki baskıcı, terörcü yüzü cezaevlerinde de tüm vahşetliyle ırmışa geçmiştir. Bugün de firar, güvenli vs. gibi bahanelerle birçok cezaevinde ve bulundugumuz cezaevinde getirildiğimiz günden bu yana hücre statüsü, hak gaspları ve sevk tehdidi ile saldırılar sürekli kılınmak istenmektedir. Amaç devrimcileri hücre statüsüne tabi kılmak ve rüşvet, sömürü düzenlerinin bozulmasını engellemektir. Bunun için ailelerini de bile bayram görüşünde azgınca saldırılmıştır. Eskişehir Cezaevi'ndeki saldırıları protesto etmek, açık direnişimiz düzenlerinin bozulmasını engellemektir. Bunun için ailelerini de bile bayram görüşünde azgınca saldırılmıştır. Eskişehir Cezaevi'ndeki saldırıları protesto etmek, açık direnişimiz düzenlerinin bozulmasını engellemektir. Bunun için ailelerini de bile bayram görüşünde azgınca saldırılmıştır."

Aradan geçen sürede, faşist Türk devletinin kesin anlaşma sağladığını ise sürdürdüğü konuda herhangi bir ilerleme olmamıştı da görüldü. Türkiye, Suriye'ye karşı vadedtiği su taahhüdünü yerine getiremediği gibi, Suriye'den beklediklerini de alamadı. Suriye ile anlaşıldığı ileri sürülen konular da gerçekte bir ilerleme olmamıştı ve bu gezinin başarısız çıkarak, beklediği sonuçlara ulaşmadığı bu sürede açıkça çıktı.

Son olarak, Mesut Yılmaz'ın yaptığı gezinin gündemi de aynıydı. Fırat suyu yine Suriye'ye karşı bir şantaj aracı olarak kullanılmaya çalışıldı. Başlangıcı, basında çıkan yazılarda, gezinin gerçek amacı gizlenerek, daha farkli olarak gösterilmek istendi. Gazeteler, Mesut Yılmaz'ın Bulgaristan'dan

göç eden "azınlık Türkler" meselesini Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat'a görüşeceğini yazdılar. Ancak, görüşmenin esas konusunun bu olmadığı çok geçmeden açıkça çıktı. Esas konu, iki yıl önceki gündemdi. Fırat suyunu karşılık PKK konusunda Suriye'nin faşist Türk devletiyle aynı politikayı benimsemesi bir kez daha istendi. Gündemin aynı kalması, 2 yıl önceki görüşmelerin başarısızlığını da göstermektedir.

Mesut Yılmaz'ın gezisinin ardından yatan gerçek nedenlerin ne olduğunu Tempo'nun 17-22 Temmuz 1989 tarihli 28. sayısında Cengiz Çandar yazdı. Cengiz Çandar, Mesut Yılmaz'ın gezisine katıldığı gibi, Ortadoğu konusunda uzman bir gazeteci olarak da tanınırmaktadır. Çandar, Mesut Yılmaz ile Suriye yetkililerinin yaptığı görüşmelere ilişkin bazı ayrıntıları açıkladuktan sonra, "Türkiye-Suriye ilişkilerinin utku, eskisinden daha berrak gözüküyor" diye yazıyor.

Görüşmelerin esas olarak, "su ve PKK" üzerine odaklandığı, sözünü ettiğimiz yazıda açık olarak belirtiliyor. Faşist Türk devletinin Suriye üzerinde ne gibi bir politika uygulayarak, onu Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kendisiyle aynı cepheye çekme çabasına girdiğini yazıda belirtileninde bulmak mümkün. Görüşmelerin ardındaki nedenlere geçmeden önce yazılan bazı pasajları aktarmak istiyoruz: "Bu kez, Hafız Esat, bir adım ileri atı. Bekaa'daki PKK"ndan bahsetti. O kadar ki, Türk basınında karşılaştığımız fotoğrafları yayınlanan Mahsum Korkmaz Akademi bile söz konusu edildi. Hafız Esat'a göre, Bekaa'da PKK kampı kapatma, bu örgütün faaliyetlerinin kökünü kazıyacağı yeterli oluyordu. Bu tür üç kamp kapatma, ama bu kez PKK, Suriye'nin

alinin uzanmadığı Güney Lübnan'da bazı Filistinli örgütlerin himayesi altına girmek yayınlı korumustu.

Sözkonusu örgütler, Suriye'nin denetimli dışında değildi. Bu açıklamadan da tatmin olmayacaklar bulunabilir. Ne var ki, eğer Suriye siyasi lehçesi iyi bilinsin, Hafız Esat'ın söyledikleri Türkiye güvenliği açısından büyük önem taşıyor. (...)

Her Hafız Esat, Türkiye-Suriye ilişkilerinin geleceği konusunda asgari bir güven duygusuna kapımasa, asla böyle bir yola şaşırmazdı. Zira, Suriyeliler, diplomasiyi en klasik okulu mensupları. Al-ver okulu. Bir şey alacakmış ki, karşılığında bir şey veresin.

(...) Bu noktada, Suriye'nin en sıkıntılı sorunlarından biri olan su sorununun da, Türkiye'nin Suriye'nin canını acıtmaya çalışacağına ikna olmuş olmalı.

(...) Başlı Lübnan'da belaya giren, asıl manevra alanları son iki senedir bir hayli daralan, yoğun uluslararası ve Arap baskısı altındaki Suriye, Fırat sulanı PKK tahteravallısında, ikinin ağır baskısını her zamankinden daha güçlü bir biçimde anlayacak durumdadır."

Yaptığımız bu uzun aktarmadan da görüleceği gibi, Türk Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz, 2 yıl önceki gündemle bir kez daha Suriye yetkililerinin karşısına çıktı. Amaç yine aynı: PKK'nın Lübnan şaibasını kullanmasını engellemek, böylece kayınlardan yoksun bırakmak. Bu amacına ulaşmak için, Suriye'ye karşı Fırat sulanını kullanıyor.

İki yıl önce yapılan görüşmelerin amacı da buydu. Fakat o dönemde yapılan görüşmelerden beklenen sonuç alınmadı. Suriye sınırı ve Lübnan üzerindeki baskıların arttırılması birlikte, Partim PKK'nın kendi göçüne dayana rak yarattığı olanakları kullan

Devami 23. sayfa

Impressum
V.I.S.d.P.:
A. Sarı
Vogelwangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazma Adresi
SERXWEBUN
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap Numarası
Stadtsparkasse - Köln
A. Sarı
Konto Nr.: 1 74 21 96
BLZ: 370 501 98

Avusturya 22.50 s.
Belçika 75.00 bfr.
Danimarka 10.00 dkr.
Fransa 7.50 fl.

Hollanda 3.75 hfl
İngiltere 0.90 £
İsviçre 7.50 sfr.
İsviçre 3.00 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

dinlerine de, kabile topluluklarına da karşı olmalıdır. Önemli oranda köleliği meşru gören Roma, imparatorluğuna karşı olmayı, yine kabile düzendin kavim düzendin, kabile otoritesinden devlet otoritesine yönelmeyi düşünmelidir. Bunun en somut ideolojik bir çevreleşme de kavim düzendin bütün insanlık düzendin yönelmedir. Devletin resmi dinine karşı, kabile, imparatorluğun eddiği kesimleri sahip çıkar, yine kabilelerin o içinden çıkılmaz dinlerine, tanrılarına, putlarına karşı hespsinin çıkarlarını dâle getiren tek tanrılı dine ihtiyaç vardır. İste ve Musa yalnız Yahudilerin ve Hristiyanların peygamberidir. Ama Muhammed, "Ben yalnız Arapların peygamberim" demez; çünkü bu, o zamanki koşullara dâle gelmez. Yine İsa, "Ben tanrıyım" diyor. Bu nedenle Muhammed kendisini tanrı dan ilâle edemez. Yapması gereken en uygun şey nedir? Geleneklere de dayanarak, kendisini tanrının eşi, bütün insanlığın peygamberi ilan eder; hem de en son peygamberi Bu İsa gün koşulları açısından son derece gerçekçidir ve devrimcidir. Önemli bir tarihsel boşluk söz konusudur. Tarihün bu boşluğun önemli bir devrimle kapatılması gerekmektedir. Bu devrim, iste toplumsal koşulları, tarihsel aşaması böyle olan bir çevreleşme vücut bular. Böylece İslâm büyük kişiliği, İslâmın büyük klâkı, büyük yayılsı gerçekleşir. Mevcut tarihsel ve toplumsal gerçeklik böyle bir devrimin başlamasına olanak tanımadıkça, Muhammed'in büyüklüğü buradadır; bu koşullara en iyi cevabı verebilen sistemi bulabilmiştir. İnsanlık tarihinde ilericiler bir noktayı yakalayabilmiştir. Bu konuda hayli yoğunlaşmıştır. Yoğunlaşması: Kuran'ın ortaya çıkması na yol açmıştır. Ve bu biraz da anlaşılır. Çağın bütün dinsel düşüncesini imbikten geçirmiştir. Bu nasıl ki bütün halkların devrim tecrübesini, sosyalizmin tecrübesini özümseyorsa, Muhammed de o zamanın dinlerinin tecrübesini özümsemiştir. İçlerinden en onları yanları atması, en gerçek sıyaları yanları. Peygamber üçüncü, ütopik olan İslâm'ın tanrı olduğunu düşüncesini atmıştır.

İnsanın tanrı olamayacağı açıktır; onu asıyır, Muhammed; "Peygamber tanrı olamaz" diyor. Kabilenin 360 putu var, diyor; hepsini bir günde yıkıyor; "Bu kadar tanrı olamaz" diyor. Bütün bunlar hep devrimci çıkışlardır. Diğer yandan omlu özelliklerini de alıyor. Tek tanrılı dinlerden bu özelliğini alıyor. Arap kavminin yüceltmesi gerektiğini kavıyor. Bu da Yahudilikten oldukça etkilenmektedir. Ama Yahudilikten hatasına düşmüyor; "Arabin Aceme üstünlüğü yoktur" diyor. Burada eşitlik vardır. Bu, bir anlamda enternasyonalizmdir. Büyüklüğü, kabilecilik mahkum etmesindedir. Ki, bizim halkımız bugün bile kabilecilik aşılmış değildir. Fakat Muhammed o zaman kabilecilik mahkum edebiliyor. Demek ki, onun bütün dinsel biçimleri kendini putların yıkılmasına gösteriyor. Bütün bunları yaparken de büyük bir azim geliyor. Kendisine yönelik komplolar kuruyor. Bilmiyor; daha Mekke'den yatağına girip imha edilmekten zor kurtulur. Yine, geçirdiği yılların düzensizlikleri, kazlı, çalı-çırpı atılır. Böyle, son derece kırık bir yaşam içindedir. Bilindiği gibi, meşhur Hicret'i gerçekleştiren, Hicret ederek kaçan, Kureys'in kervanını pusuya düşürür, daha sonra da Sam'dan gelen kuvvete bozguna uğratar. Böylece bir siyasal-hukukî güç haline gelir. Yeni bir devletin temelleri atılır.

Bundan sonra, bilindiği gibi Arap Yarımadası'nı çok kısa bir süreç içinde yeni İslâm ordularıyla işgal eder. Gerçekten İslâmın ideolojik önderliği ve pratik militanlığı İsa süreler içinde düşürüldü bir kuvvet kalmaz. Daha 640 yılında; yani Medine'ye geldiği üzerinden 10 yıl geçmeden, en büyük imparatorluk olan Roma-Bizans ve Sasani İmparatorluklarıyla savaş başlar ve çoğunlukla bu da imparatorlukların orduları yenilir. Arap Yarımadası'nın kuzeye, doğuya, batıya ve Afrika'ya doğru bir yayılma başlamıştır.

Tarihte bu kadar hızlı gelişen, dünyanın dörtbir tarafına yayılan devrim örneğine az rastlanır. Biraz da bu temelde gerçekçi yaklaşmak gerek. Günün koşullarına göre, emir düznenine müthiş kavuşmuş, kendi komutanlık sistemini çok iyi yarattı, askeri düzenlemeye, duca erkenden ulaşmış, büyük bir disiplin, ama aynı zamanda büyük bir iman'ın İslamiyetin gelişiminde insan çok önemlidir. İman'dan sonra askerlik gelir. Kılıca çekilen çok sıkı sarılır. O zaman kılınca roketle bakılmaz; kılıcın kamil elaman dilerin, herkes kılınca korkusuya imanları tanır. Günümüzde de insanımız kendisi için zor-bale imana geliyor. Onlar için, yolda sayısız kılınca ve kavim imana geliyorlar. Kılınca keskinliği, kırın ve azmin büyüklüğü deniliyor. O halde, tarihin büyük kişiliklerinden ders almayı bilmelidir. O dönem görkemli çıkışların yapılması gerekirdi. Bu anlamda İslamiyet, dönemine göre çok büyük bir devrimdir. İste, Türkiye'de bazı sonuçları vardır. 12 Eylül'de birlikte varlıkları silindi. Bize sosyalistler varlardı, kısa bir dönemde varlıkları silindi. Oysaki bir İslamiyet, din olarak 1400 yıldır varlığını sürdürüyor. Hem de öneminden fazla bir şey yitirmiden. Demek ki, İslamiyet insanlık tarihinin önemli bir aşamasında insanlık bir çözüm gücü olarak devreye girmiştir. Kılınca rolü vardır, İdeolojinin rolü vardır. Büyük moral ve kararlılık söz konusudur. Bizim de mensubu olduğumuz Ortadoğu toplumlarının hala süren temel yaşantı biçimi haline gelebilmiştir. Görüldüğü ki İslami devrim keskinlik klan-kabile düzendine karşıdır; onu devrimle aşmaya çalışır. Yahudi kavimciliğine de karşıdır; onun üstünlük anlayışına da karşıdır. Bu anlamda devrimcidir. Hristiyanlığın resmi düzendine de karşıdır; ki Hristiyanlık önemli oranda köleciyi temsil eder. Köleciğin etkileri hem Bizans hem de Sasani İmparatorluğunda güçlüdür. Onlara göre üstün bir rejim, yani feodal uygarlığın yoğunlaştığı, sekillendiği bir dindir İslamiyet. İslam'ın tahlilde, en gelişmiş feodal uygarlık dindir. Hatta Çin'deki, Hindistan'daki benzerlerinden daha fazla, bu uygarlığın hazırlayıcısıdır. Görkemli hazırlayıcısıdır. Ve düşünme göre evrensel capta, klan, kabile düzendin; yani ilkel komunal toplumun tam aşılmasına rol oynadığı gibi, yarı köleliği, hasta biraz gelişmiş sınırlı bir feodaliteyi temsil eden düzendin de çok geride bırakıyor. Bu düzendin etkisi altındaki insanlar bunları bir kurtarıcı gibi gözükmüyor. Bizanslılar, Sasani'lerin dönemine göre köleliğin acılarını, zıdrplarını halklara çektiler. Kabilceci düzendine hiç ilerletmiyor. İste bu çevreye Asiyanın devrimciliği İslamiyet. Dolayısıyla, İslamiyet, gidilen her yerde ezilenler tarafından özellikle bir kurtarıcı; din gibi karşılanıyor ve kolay özümseyen, benimseyen.

Hızla yayılmasını, egemen olmasını özünde bazı tarihsel ihtiyaçlar vardır. Yalnız kılıcın gücüne yayıl-

may; sağlanıyor; toplumun ilerlemesi çok büyük bir gelişim imkanı verdiğini için, mevcut acıları, zıdrpların giderilmesini, aynı zamanda toplumsallığın gelişmesini, bilimin, sanatın, devletin gelişmesini ileri bir evreye temsil ettiğini düşünmek mümkündür. Ve daha 650 yıllarına geldiğinde —ki, doğuşundan 20 yıl sonradır—İslâm'ın ileri, Anadolu'ya, Afrika'ya kadar kök salar, devrimsel bir çıkış, zamanına göre insanlığın gelişmesini en üst bir aşamaya temsil etmektedir. Bu uygarlığın gelişmesinde Arap kavimciliğinin yeri büyüktür; fakat sovenist değildir. Diğer halkların varlığına rıza gösterir. Özellikle Yahudilik gibi üstünlük iddiasını taşımaz, dolayısıyla diğer halklar tarafından kolay kabul görür; ezilen kesimler tarafından hemen benimsenir.

"...İnsanın tanrı olamayacağı açıktır; onu asıyır, Muhammed; 'Peygamber tanrı olamaz' diyor. Kabilenin 360 putu var; diyor; hepsini bir günde yıkıyor; 'Bu kadar tanrı olamaz' diyor. Bütün bunlar hep devrimci çıkışlardır. Diğer yandan omlu özelliklerini de alıyor. Tek tanrılı dinlerden bu özelliğini alıyor. Arap kavminin yüceltmesi gerektiğini kavıyor. Bu da Yahudilikten oldukça etkilenmektedir. Ama Yahudilikten hatasına düşmüyor; 'Arabin Aceme üstünlüğü yoktur' diyor. Burada eşitlik vardır. Bu, bir anlamda enternasyonalizmdir..."

Bütün bunların yanısıra İslamiyet, doğuşundan itibaren bir ayrılığa da yarar. Bu ayrılık, etkisini günümüze kadar getiren, İslamiyetin erkenden devletleşmesini isteyen kesimler, güç-ortote haline gelmesini isteyen kesimler ile onun ideolojik özünü, eşitlikçi özünü bağli kalmak isteyenler arasında ayrılıktır. Bu aynı zamanda, İslamiyette kendini fazla dönüştürme uğratmadan, kabilenin bön çıkarlarını bir tarafa itmeden, bilakis İslamiyet yarattığı büyük olanakları içinde, bu olanakları ele geçirerek eski mal, mülkleri ve otoritelerini yüz kat arttırmada, yani kapsamlı bir biçimde geliştirmede rol almak isteyenler, İslâmın devrimci özünü, onun bütün insanlığı kurtarması gerektiğine inanarak, adilligine bütünüyle bağli olan, düstür özünü temsil edenlerin çelişki veya ayrılığıdır. İste sınıfsal özü bu olan bir çatışma olur. Eski toplumun kalıntıları, o kalıntıları İslâm maskesi altında sürdürmek isteyenler, İslâmın gerek devrimci özünü bağli kalmak isteyenler arasında bir çatışma yaratan bir çatışma, çok şiddetli bir biçimde ve hem de İslamiyetin çıkış yıllarında yaşandı. Daha Muhammed vefat etmeden bu çatışma başlamıştı. Bilindiği gibi, çatışmanın başını çeken vardır. O zamanki Emevi sülalesi, eski toplumun egemenlerini temsil etmekte, İslamiyet maskesi olarak kullanmakta, daha çok onun saçlı yorumunu esas almakta, ve çok kariyeriştir, çok şiddetli bir biçimde ve hem de İslamiyetin çıkış yıllarında yaşandı. Daha Muhammed vefat etmeden bu çatışma başlamıştı. Bilindiği gibi, çatışmanın başını çeken vardır. O zamanki Emevi sülalesi, eski toplumun egemenlerini temsil etmekte, İslamiyet maskesi olarak kullanmakta, daha çok onun saçlı yorumunu esas almakta, ve çok kariyeriştir, çok şiddetli bir biçimde ve hem de İslamiyetin çıkış yıllarında yaşandı. Daha Muhammed vefat etmeden bu çatışma başlamıştı. Bilindiği gibi, çatışmanın başını çeken vardır. O zamanki Emevi sülalesi, eski toplumun egemenlerini temsil etmekte, İslamiyet maskesi olarak kullanmakta, daha çok onun saçlı yorumunu esas almakta, ve çok kariyeriştir, çok şiddetli bir biçimde ve hem de İslamiyetin çıkış yıllarında yaşandı.

Bir yandan böyle bir kesim ortaya çıkarken, öte yandan da Muhammed'in yakınlarından olan ve gerçekten tamamen militanca İslama hizmet etmiş, bu konuda büyük özveri ve cesaret göstermiş, aynı zamanda çok bilinci, İslâmın özünü ve onun eşitlikçi adli özünü inanan, mal ve mülke düş dikmeyen, otoriteye bağli dönmeyen İmam Ali'nin başını çeken bir kesim vardır. Bu akim daha sonra karışmaz çeşitli mezhepler biçiminde çıkar. Yani Alevilik diye bilindikmiş, Ali'nin tohumundan yana olma temeline bir kesim gelişir. Fakat bu bölünmede, bilindiği gibi, Emevi sülalesi başını çıkar. Bu başını çıkışın kaynağında iktidara sahip oluyordur. İktidar, Emvilerin elindedir. Emviler o dönem Şam'da kurumsallaşmışlardır, iktidar ve para ellerindedir, olanakları geniştir. Bunlar, erkenden sağla yaklaşmakta ve bu konuda, eski toplumun aile ve kabilelerine çok taviz vermektedirler. Onları fazla yanlarına çekerek para ve güce dayanıp bunu sınıflı toplumu geliştirme temeline kullanarak, güçlerini egemen oluyorlar. Diğer kesim olan Aleviler, yani Ali yanlılar, daha çok ideolojik sığa-arılığa bağli kaldıkları; kirseye para ve mülk dağıtmadıkları, özellikle imana, İslâmın militan özünü yaşamak istedikleri için, yaman savasır. Etkili savasır fakat hakim olamazlar. Alevilik gücü bir kanat olarak gelişmesine rağmen, bu nedenlerle hakim olamaz. Bilindiği gibi, bu çekime o gülden bu yana süregelir.

Bu konuda İran Siliğinin istisna bir durumu, önemli bir yeri vardır. Siliğ nedir? Daha çok İslâmın İran çevresinde yoğunlaşması, İran'da egemen olan bir devletleşme ve uygarlığı, önemli oranda geliştirilmiş bulunan Sasani İmparatorluğu'nun yıkılışından sonra, İran kavimlerinin başına bulunan Fars kabilenin ve diğer İran kavimlerinin çıkartmaları yarattı. İslâmın idareci Sasanilerin kendi dinleri vardır. Zerdüştlük halen etkiliydi ve biraz da millî-kavmi ölçüde ağır basan bir dindir. Sasani İmparatorluğu İranlı kavimlerin bir imparatorluğudur. İslamiyette uzun süre çatışmalıdır. İslamiyet Emevi sülalesi Sünidir ve bunların İran'a saldırısı, İran'ın o görkemli imparator-

luğunu yikmiştir. İmparatorluğun yıkılması ile birlikte, bunlar çok büyük baskılara ve katliamlara tanık oluyorlar. Bu durum, İranlıların neden Siliği seçtiklerini, Alevilik benimsediklerini ortaya koyar. Rölye bir baskı ve katliam o zaman gelişmiştir ve Emevi sülalesi İmam Ali çevresine de aynı zulmü, Ali'nin oğlu Hüseyin daha Kabe'den yayın uyulmuştur. Hüseyin'in kellesi tepside Emeviye camisine getirilip sunulmuştur. Demek ki İmam Hüseyin ve diğer aile efendileri, Emvilerin, o zamanki Sultan Yazid'in katliamıyla, acımasızlığı ile karşı karşıydılar. Öte yandan, İran, İranlılara da Emevi sülalesinin saldırılar söz konusudur. Bu durumda kim tercih edecektir? Elbetki kendileri gibi mazum bir durumda olan İmam Ali taraftarları, hem de üstelik dercesinde, kabul edeceklerdir. Bilindiği gibi, Siliğ en yaman İmam Ali taraftarlığıdır. Ve bunun son derece anlaşılır bir nedeni vardır. Kendileri için çok hayati olan bir çok değerlerin yıkılmasına vahşi davranan Emvilerin —ki o zaman Emevi sülalesinin komutanları gerçekten çok vahşi idiler— Roma imparatorlarının vahşetini bile geride bırakan, İmam Ali taraftarları, Hüseyin'e yaptıkları gözününe getirirsek —ki bunlar Müslümandır, Arap kavimlindedirler—, bunlara bu kadar zulüm yaptıklarına göre, diğer kavimlere ebedette ki çok daha acımasız davranacaklardı. İste bu, Siliği ortaya çıkarır; Şii militanlığın bir dierme mezhebi olarak sekillenmesine yol açar. Ta o günden bugüne kadar savasır. Bu savas sürecinde Ebu Müslüm ve Abbasi İmparatorluğun kurulumu, Emevi sülalesinin dağılması na yol açar, bunda İranlıların güçlü bir payı vardır. Görüldüğü ki, Siliir, İslâmın, Alevi İmam Ali yandaşlığının en militan kesimidir. Yıkılan Sasani İmparatorluğu nedeniyle de biraz İranlı özelliklere bürünen İranlıları yani Fars veya diğer İranı kavimlerini uğradığı katliamlara karşı bir tepki olduğu taşır. Ve kendini sürekli savasında bulur. Bu anlamda, belli bir haklılık ybnd de vardır. Zümme ve haksızlığa karşıdır. Sürekli savaşım içindedir, dolayısıyla da militanca.

DEVAM EDECEK

SERXWEBÜN

Abone Fiş

Adı, Soyadı: _____
Adres: _____

6 Aylık

Almanya içi: _____

DM 18 ☐

Almanya dışı: _____

DM 20 ☐

1 Yıllık

Almanya içi: _____

DM 36 ☐

Almanya dışı: _____

DM 40 ☐

Abone Hesap Numarası:

Stadtparkasse-Köln

Konto Nr.: 1 74 21 96

BLZ: 370 501 98

Yazışma Adresi:

SERXWEBÜN

Postfach 10 16 83

5000 Köln 1

Not: Bu fiş doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine gönderiniz.

FRANSIZ DEVRİMİNİN 200. YILI KUTLAMALARI, İNSAN HAKLARI VE GÜNÜMÜZ FRANSIZ YÖNETİMİNİN İKİYÜZLÜLÜĞÜ

Fransız Burjuva Demokratik Devriminin 200. yılı, 14 Temmuz'da kutlandı. Devrimin 200. yılı, Fransız hükümeti, "İnsan Hakları" sloganı altında kutladı. Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterrand, 33 ülkenin devlet başkanlarıyla devrim kutlamalarına ilişkin olarak yaptığı toplantıda, kutlamalara insan haklarını temel aldıklarını söyledi. Gerek 14 Temmuz günü, gerek öncesinde ve sonrasında yapılan kutlama törenlerinde, bu slogan bozca kullandı.

"İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi" olarak da bilinen insan hakları konusundaki ilk bildirginin Fransa Burjuva Demokratik Devriminde yayınlandığı bilinir. Devrimin önderlerinden Danton'un okuduğu bildirge insan hakları konusunda o döneme kadar kaydedilen en önemli gelişme ve atılan önemli bir adımdır. Özgürlük, eşitlik ve kardeşlik (Liberté, Égalité, Fraternité) çağrıları, burjuvazinin kadisiyle sınırlı kalsa da, o zamana kadar feodalizmin egemenliği altında büyük sömürü ve baskı altında yaşayan kitlelerin durumunda da kısmi düzelmelere yol açmıştır.

Fransız devriminde burjuvazi, diğer ülkelerin tersine radikal bir devrimle iktidarı feodalizmden almıştır. Devrimin kanlı geçmesi ve geyiğin devrimin çocuklarına karşı bile kullanılması; burjuvazi ile feodaliler arasındaki çelişkinin giddetinin yansısı yoksul halkın da devrime yoğun olarak katılmasından doğmuştur. Fransız "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"nin en önemli ilkeleri şu haklardan oluşuyordu: İnsanlar doğuştan özgür ve herkes yasalar önünde eşit olacaktır; keyfi tutuklama yapılamayacak ve her sanık suçluluğu kanıtlanana kadar suçsuz sayılacaktır; devlet görevleri herkese açık olacaktır; düşünce, basın ve inanç özgürlüğü kısıtlanamayacaktır, baskıya karşı direnme hakkı kullanılabilircektir.

1789 Burjuva Demokratik Devriminde kabul edilen bu ilkeler, daha sonraki yıllarda birçok ülkenin anayasasına temel teşkil etmiştir. Fransız Devriminin, "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni yayınlaması olmasından önceki ilk, Fransanın simdi ki yönetimi, devrim kutlamalarına temel slogan olarak insan haklarını aldı.

Bu yazımda biz de, bu sorun üzerinde durmak istiyoruz. Söralatı kutlamalar arındaki ikiyüzlülüğü ortaya koymak, insan hakları adına yapılan sahtekarlıkları sergilemek açısından da büyük önem taşıyor.

Fransız Yönetimi, bu yılki kutlamalara büyük önem verdi. Son yılları en büyük sokak gösterisi düzenlendi. Yüzbinlerce kişi gösterilerde yer aldı. Hükümet kutlamaları için büyük maddi harcamalar yapmakta çekinmedi. 14 Temmuz'da yapılan geçit törenine SSCB, ABD, İngiltere, Arap ülkeleri, Afrika ülkelerinin yanı sıra, Çin'deki öğrenci gösterileri temsilen de bir grup Çin öğrenci katıldı. Fransız hükümeti, Çinli Tiananmen Meydanı'ndaki gösterileri devrimin 200. yılına bahane ederek en fazla sahip çıkan devlet oldu. Yürüyüş koryelinin en önünde Tiananmen'deki gösterileri temsil edenlerin yürümesi, Fransanın tüm tutumuna açık bir örnektir. Bunların yanı sıra, Fransa yüzlerce sömürgeci egemenliği altında tuttuğu ve büyük kitlelere maruz bıraktığı Arap ve

Afrika ülkelerini de kutlamada temsil ettirmeyi unutmamış. ABD ve SSCB'nin de kortejde gösterilerde yer alması, Fransanın insan hakları kampanyasına oynama şansını biraz daha artırıyordu. Kısaça kutlama günlerinde insan haklarına sahip çıkıldığını göstermek için iyi düzenlenmişti.

Gösteri gruplarının yürüyüşüne başlaması ile birlikte bunu görmek mümkündür. Gülerce öncesinde yapılan yoğun propagandanın da etkisiyle, onbinlerce kişi erken saatlerden itibaren kutlama alanına toplanmaya başladı. Fransanın belli bir kesimi Fransanın insan hakları savunuculuğuna örnek vererek, devrimin 200. yılına övündü. Buna rağmen, izleyici çoğunluğun için gösteri kısmi ile ilgiliydi, sergilenen ikiyüzlülüğü

nü devrim yıldönümü nedeniyle, kendi ülkesine kabul edeceğini açıkladı. Fransız hükümeti, bu kararı, insan hakları nedeniyle aldığı da açıklamasına ekledi.

Bugünkü Fransa yönetiminin adeta Fransız Devrimini yeniden yaşama çabaları, Fransaya uluslararası politikada daha önemli bir rol yüklemek isteyen bir sonucudur. Nitekim, Mitterrand, devrimin 200. yılına kutlama girişimleri çerçevesinde kendisine uluslararası politikada geniş bir manevra sahası da açtı. İnsan hakları adı altında Polonya'ya gidip Devyanışma Sendikası Lideri Lech Walesa ile görüşen ve Gorbacov'a Paris'te konuk eden Mitterrand, 7 sanayileşmiş ülkenin toplantısına başkanlık yaparak, popülaritesini artırdı.

göremedikleri ya da buna dikkat bile etmedikleri söylenebilir. Her grubun sergilediği gösteriyi çoğunca alkışlayan kitlelerin insan hakları sloganı ardına gizlenen Fransa yönetiminin Cumhurbaşkanı Mitterrand'ın dünyanın ileri 7 sanayi ülkesi toplantısına aynı gün başkanlık yaptığını pek gözönüne getirmedikleri görüldü.

Satılmalı kutlamaları bir yana bırakıp, Fransa ve insan hakları sloganını ele alırsak, aldatıcılığın varındığı boyutu görmek mümkün. Gerçi, Fransanın kendi iç meselelerinden kaynaklanan nedenlerle de, ülke içinde kutlamaları karşı çıkan bir kesim oluştu. Muhalefet partileri hükümeti tepkilerinden dolayı kutlamalara katılmadılar. Yine, Fransa'da bir kesimin hala (bunlar azınlıktır) monarşi tatiliniyi yaptığı da gözardı edilemez. Bir de dış politikası, İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher, İngiltere'deki Magna Carta bildirgesine atıfta bulunarak, Fransanın önce İngiltere'de söz konusu konuda adım atıldığını söyledi. Bu İngiltere ve Fransa arasında tartışılmalı da alevlendi.

Bu tepkileri rağmen, Fransa hükümeti, kutlamaları büyük bir propaganda aracına dönüştürdü. Sanayileşmiş 7 Batı ülkesinin yıllık okullara toplantıları, 14 Temmuz'da denk getirilmedi. Yine, 33 devlet ve hükümet başkanları devrim kutlamalarına katılmak için Paris'e geldi. Diğer taraftan, Fransa hükümeti, Güney Kürdistan'dan göç etmek zorunda kalan mültecilerden 300 ü

İspanya'nın Başkenti Madrid'te yapılan AT Ülkeleri toplantısına, AET Başkanı Fransız Jacques Delors'un 1992'deki birleşmeye ilişkin önerileri Mitterrand tarafından harekete desteklendi. Mitterrand, Almanya ile ilişkilerin gelişirce, tarihsel düşmanlığı bir yana bırakıp, AT'nin birleşme çabalarına Kohl'a öncülük ediyor. Mitterrand, Batı Avrupa'nın ABD ve SSCB'den sonra üçüncü büyük güç olarak, politik sahneye yerini alması için çaba harcıyor. Devrimin 200. yılı vesilesiyle de Mitterrand bu çabalarını daha geniş bir alana taşıyarak, yürütme olanağına kavuştu. Bütün bu girişimlerin de, devrimin 200. yılına —her ne hikmetse— yeniden hatırladığı insan hakları sloganı altında yürütüyor. Yapılan çeşitli girişimleri, gösterileri de bu işte bir kamufle aracı olarak kullanıyor.

Şimdi, şu soruyu sorabiliriz: Fransız Burjuva Demokratik Devriminin, dünya halklarına kazandırdığı "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"nden geriyne ne kaldı? Bunun çok kısa bir cevabı var: Bugünkü Fransız yönetiminin, adeta devrimin yeniden yaşama çabalarını gösteren satılmalı gösterilerinin arındaki ikiyüzlüklükten geriye bir şey kalmadı.

Bugün insan haklarının savunucusu olarak ortaya çıkan Fransız yönetimi, bu ilkeleli daha devrimin ilk yıllarında bıraktı. Hele 200. yılına emperyalizmin önemli bir gücü olarak gelen Fransa'nın, bu ilkelelerden ne kadar uzakta olduğu da

anlaşılabilecektir. Zaten Fransız Devrimin, sömürge ve ezilen halklara hiçbir şey götürmedi. Özgürlük, eşitlik ve kardeşlik Paris'in duvarlarının bile aşamadı. Bastille Devriminin kapılarını açan güçlü atılım burjuvazinin ikiyüzlülüğü sonucu Fransa'da bile gereken değeriyle hiç yitmedi. 1848 olayları ve 1871 Paris Komünü ardından ise, burjuvazinin "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni tamamiyle göğnediği görülür. Tarihte mal olmuş büyük davalardan biri de yine bu dönemde patlak veriyor. Dreyfus Davası olarak da bilinen dava, burjuvazinin salt milliyetçi duyguları kamplamak ve Prusya yenilgisinin gerçek nedenlerini gizlemek için nasıl bir sahtekarlığa giriştiğini, "İnsan ve Yurttaş Hakları"ni ayakları altına alması iyi bir örnektir.

Günümüze geldiğinde Fransız yönetiminin bu ilkeleleri defalarca ihanet ettiriyor. Bırakalım gerçek anlamında, burjuva demokratik haklar çerçevesinde bile, bunlara sahip çıkılamadığı açık olarak görülebilmektedir.

Daha 200. yıl kutlamaları içerisindedir, bu konuda yığınca çelişkili durum yansıyor. Çin'deki gösterilere sahip çıkıp, bunları demokratik aşkına alkışlayan Fransa, kendi sömürgelemlerindeki baskı uygulamalarını sürdürüyor. Nouvelle Kaledonie (Yeni-Kaledonya) ve diğer ada ülkeleri üzerindeki klasik sömürgelemleri devam ediyor. Yine Çin'deki gösterilere, Polonya'daki Devyanışma Sendikasına, Afganistan'daki Mücahitlere ve diğer birçok alana yardımlarını maddi, diplomatik ve siyasi alanda gösterirken, Halepçe'de 5 bin insanımızı katleden Irak Faşist Saddam rejimine arka çıkmayı sürdürüyor. Diğer yandan ise, kendi silahları altındaki dümden kaçan halkımızdan 300'ünü (100 bin kişiden) insan hakları adına kabul edeceğini açıkladı. Buna benzer çelişkili durumları çoğaltabiliriz. Her örnekte görüldüğü gibi, bugünkü Fransız yönetiminin insan hakları adına tam bir ikiyüzlülüğü sergilediği açıktır.

Fransa'nın Kürdistan politikası ise, bu konuda belli başlı aşkını günümüzde de sürdürmektedir. Buraya bakmak bile tek başına, Ortaya konulan ikiyüzlülüğü görmek için yeterlidir.

Fransa'nın Kürdistan üzerindeki emelleri günümüzde başlamış değil. Bunun tarihi, Fransız Devrimi kadar eskidir. Günümüze kadar bu emelleri devam ettirmiş ve bugün de devam ediyor. Fransa birçok nedenden dolayı kendisini Ortadoğu ülkeleri daha yakın hissediyor. Bu yakınlık tabii ki, buradaki halkların ulusal çıkarlarını aykırı yönde olacak. Bu eşyanın doğası gereği böyledir. Emperyalizmin, halkların çıkarları ile bağdaşmayan girişimleri, kısacası sömürgeci ilginin bugünkü yitirileceğidir.

Fransa, uzun yıllar Ortadoğu'da ve Kuzey Afrika'da birçok ülkeyi sömürge statüsünde altında tuttu. 1. Dünya Savaşı sonrasında da Güney-Kürdistan'ın bir bölümünü elinde bulundurduğunu bili, Batı Kürdistan'ın Antep, Urfa ve Maraş yörelerini de bir dönem idare etti. Günümüzde ise, Kürdistan üzerindeki politikasını faşist Irak rejimine ve ekonomik güçlere dayanarak sürdürüyor.

Yine, Fransa'nın, Devrimin 200. yılı dolayısıyla Kürdistan'la ilişkin bir toplantı düzenleme çabaları da görüldü. Bu konudaki girişimleri

şu ve ya bu şekilde sürdürdüğü bilinir. Bu gelişmelerin yansısı, Fransa Cumhurbaşkanı Mitterrand'ın eski Danielle Mitterrand geçitmiş aylarda Kuzey Kürdistan'a ve burada bulunan geçmişte kamplarına bir gezi düzenledi.

Fransa, bir yandan Kürt dostu görünüp, ilerideki otomati çabalarını tutması için yatırım yaparken, diğer taraftan da halkımızın kutlamasına destek vermektedir. Fransa, insan hakları adına Kürt halkına yardım ettiriyor. Öyle anlaşılıyor ki, yine insan hakları adına 5 bin insanımızın kimyasal silahlarla katledilmesine destek sunuyor. Böylece ikiyüzlü politikalar emperyalistlerin has yetemleridir. Aynı ikiyüzlülüğü diğer emperyalist devletlerin de yaptığı bilinir. ABD emperyalizmi de Polonya, Afganistan, Nikaragua vb. alanlarda insan haklarından dem vururken, İsrail'i Filistinliler, faşist Türk devleti ile Irak faşist rejiminin Kürt halkı üzerindeki katliamlarına alkış tutuyor; destek oluyor.

Fransa'nın bugün insan hakları sloganı altında Devrimin 200. yılı kutlaması esnasında bu ikiyüzlülüğü gizlemeye yönelik girişimlerinden başka bir şey değildir. Kürdistan konusundaki çabalarını da 200. yılı kutlama gösterileri çerçevesinde yoğunlaştırmış, bunun bir örneğidir. Daha bir yıl öncesinde birlerce insanımızın katledilmesinde, yüzbinlercesinin öldürülmesinde pay sahibi olan Fransa, bugün timsahın gözyaşlarını andıran çabalara giriyor. Ama, bütün bu çabalar, Fransa'nın politikasındaki ikiyüzlülüğü gizleyemez.

Emperyalizmin halkımızın bağımsızlık mücadelesine karşı geliştirdiği otomati çabalarının önemli bir mimarı da Fransadır. Fransa yönetimi aşkına sıkça aldığı insan hakları ilkesini, Kürdistan sözkonusu olduğunda unutarak, bu ilkeyi çiğnemektedir bir an bile tereddüt etmemektedir.

İkiyüzlülüğü diğer bir örnekte, 7 sanayileşmiş emperyalist ülkenin liderlerinin Mitterrand'ın başkanlığında Paris'te yaptığı toplantı oldu. Toplantı, 200. yıl kutlamalarına denk getirilmiştir. Toplantıda görüşülen konuların başında ise az gelişmiş ülkelerin borç sorunu vardı. Toplantıda, emperyalist ülkeler yeni-sömürge ve bağımlı ülkeleri daha fazla nesi sömürceklerini ve emperyalizmin ömrünü uzatma konularını görüştü. Toplantının özü, dünya halklarının kaderini 7 ülkenin çıkarlarına göre belirleme, diğer bir deyişle dünyanın yeniden paylaşılması çabalarıdır. Bu toplantının varlığı bile insan hakları ve halkların kendi kaderini belirleme haklarının çiğnenmesinden başka bir şey değildir.

200 yılı kutlanan Fransız Devriminin bugünkü Fransız yönetimine bıraktığı mirasın yerini ikiyüzlülüğü almıştır. Şimdiki Fransız yönetimi, insan haklarını, Devrimin 200. yıl kutlamalarının temel sloganı olarak ilan etse de, bu ilke karşısında ikiyüzlülüğünü gizleyemez. Özellikle de Kürdistan konusunda sürdürdüğü ikiyüzlü politikası, insan hakları adı altında yaptığı birçok girişime gizenemez. Devrimin 200. yıldönümünde böylesine bir ikiyüzlülüğü ve çokluğun giridinde yatan emperyalist burjuvazi, tüm safatlarına rağmen çokmaktan ve halkların lanetine uğramaktan kurtulamayacaktır.

dar büyük olmaları. Zorluk dediğimiz; somut durumlar karşısında bir güç karşı değil, daha çok da kendinli yanıtıma ve en büyük yanılığı da kendi içinde taşıyan, kendi duygu ve düşüncelerine teslim olmayı bilen, उस satmanın da —bu ölüme de olabilir, kendin ölümlük kucagina atmak da olabilir— bir yelmecilik, hasta teslimiyet olabileceğini görüp, doğrusunu zorlayarak tutumun kararını vermek demektir. En zor dönemde, onun en anlamlı kararı böyledir. İşte daha sonraki zorluklar bu temelde fazla önemsenmemiştir veya önemsenme de gerekleri rahatlıkla yerine getirilecek ilerlemeye çalışılmıştır.

Başta de izah ettiğimiz gibi, günümüzde çok rahat koşullar da doğmuş olabilir. Yaşanılan amansız zorluklar gözönüne getirerek "kurtulmuş" diyip köşeye sinmek, kişilerin çokça yaşadığı gücü bir özellik olan kendinli kurumsayımlar bir halkın kurtuluş gerekçelerini önüne geçirmek, o dönemlerde her an olasıydı ve nitelik binlercesinin de içine girdiği durum olur. Böyleleri faşizmin tehditlerinden zor bela kurtulan kurtulmaz ne kadar anıncı, örgütü varsa ona karşı da en birsey- sel bir tarzda tavır almıştır. Bunun açığı yapma cesareti, dürüstlüğü gösteremeyenler ise bir demagogi yaklaşımı: "Benim su konuda gördüğünüz ayırtılmış var, benim yeni bir örgüt anlayışım var" diyip, aslında kendinli kurtarmamın basit hesabı içinde bunu gerçekleştiril- mek istiyordı. Buna girmeyenler de, örgüt sorunları da dahil, anı doğru kavramca şurda kalsın, anı doğru ayrılanlar, örgütlerin bölün- müş parçalanmasında rol oynamayan- lardır. "Örgütlerin, asıl sahipleri bir- lü" diyenler, anı görüşlerine asla böylesine yaklaşılmaz. Faşizmin yarattığı, ölümlü histerisine kapılan gücün örgüt, bir anlamda devrim- ler için bir tuzak olan yurtdışı ya- şamının kolaylığını kendinli kapı- rarak, bu konuda, ne bulmuşlarsa onunla yetinerek ve ona tapınarak, örgütüne baka hizmet ediyorsa onu da kullanarak, bütün yoldaki ilişki- lerini alıp baka baka hizmet edecek tarzda dönüştürerek, ucuz bir ya- şamı kendilerine layık görüyorlar. Bu daha büyük bir tehlikeye de bu tehlikeyi içimizde taşıyanlar, Partimize dayatılan da az çıkmadı. Faşizme karşı direnmek kadar, bunlara karşı da direnmek için akil- lica bir tutum ve karar gerekliydi.

Böylece yurtdışı cephesinde de, kendisini koyan kendisini bitiren, yeniliye ve teslimiyete her dönmeyen vatanşizni, her türü insanı değerdin uzaklaşmayı ifade eden tehlikeye karşı büyük bir direnme ve savaşım içinde olmanın; bu savaşımın bütün sonuçları birleştirilerek bir gelişmeyi mümkün kılmamın cabaları sergilenmeye çalışıldı. 1980-81-82 yıllarında bit- mez-üzlenmez cabalarının yönüne sergilediği, bunun büyük savaşımının verildiği belirtilmektedir. Yurtdışı alanlarında yaratılan yöne- line bir bir yarıya bu temelde yöne- lildi. Çok ucuz ve alıcakça yaşamak isteyenlerin inançsızlarına bu- büyük bir inanca karşı durmak, karşı ve le yapmanın eğilimlerine karşı ve le yapmanın karşı bir inanc ve yılmaz bir kararlılıkla direnerek sayıla kalmak, tarihi öneme ha- zı ve bu yapıldı. Orya için bazı küçük olanaklar üzerine rahatlıkla oturarak ve, "Bu da bize yeter. Biz namusluymuz, ailemizi kurtardık" diyip kendinli avuntulara, kapıların- la karşı da, "Yapmamız yoldaşlar, bu böyle değildir. Doğruluk başka yarıdır" diyerek yüklendikçe yük- leniyor. Anı görüşlerini orya- cıkma inancını, cabasını göste- rek; en basit ihtiyacların teminin- den tatalım ruhi ihtiyacları bulup

çıkarmaya kadar her türlü olanak- ları yaratarak, yıllar adım adım, saat saat böyle karıştırmaya ve kazanılmaya çalışılmıştır. Bunları güzel bir tarlı çıkmak için söyle- miyoruz; insan yaşamı devrimci tarzda nasıl en iyi halde tutulur, devrimci karışığı en iyi nasıl bulur sorusuna cevap vermek için söy- lüyoruz. Devrimci savaşmada ucuz yaşamak mümkün değildir. Bu savaşmada değil ucuz yaşamak, kişin- den kendinli kendisi kurtarması bile düşünülmez.

Bu gerçek yaşam sahipleri için bir formüldür. En rahat alanlarda bile ölümlü tehlikeyi varsa, yapılırsa gereken; tehlikeyi görüp orada yaşamayı mümkün kılmak ve bu bizim için geçerlidir. Çünkü Parti- mize bir demoklesin kılıcı gibi sürekli dayatılan imha ve idam çok somuttur. Dolayısıyla rahat gibi gö- rünen bütün çıkışma alanlarında, biz rahat yaşamayı değil, tehlikeyi gördük. Buna karşı tedbir, diren- menin başı şansı artırmaktı. Halkımızın ulusal kurtuluşunda büyük bir öneme hake olan bu görev- lerine yerine getirmeye çalışıldı.

Bizim bu sahada gerçekleştiri- diğimiz Parti I. Konferansızın hangi koşullarda ve zorluklarla na- sil dişe dişi bir mücadeleyle ger- çekleştirildiğini anlatırmayacağım. Bunları ilgili belgelerden incele- meye çalışılmıştır. Yine bir yıl sonrasinda, daha çok ülkeye doğru karışıklığı esas alan II. Kongre- nin de nasıl bir mücadeleyle, ne tür bir caba ve azimle gerçekleştiril- diğini anlatırmayacağım. Bazıları Parti tarihini sözcüklerde öğre- niyorlar. En tehlikeli sözcükler üzerinde yuvarlanmaktadır. Devrim- cil sözcükler değil, gerçekleri esas alırsın. Ama sözcükler üzerin- de yuvarlanmak yaygın bir hata- klıdır. Yıllar vardır, kabile gibi çök- müştür. Büyük bir kırgınlık, caba- yı ancak karışılabilir ve kesin bir dönüşüm yaratılacaktır. Orada bir insan yaratılır. Bunun için de bir cümleyle anlatılacak, anlatılacak bir şey değildir. İnsan onu ruhuna kadar duyar. Her gün zikirnin filli- yatını yapar. O yıllara hakını verir. İşte anlamlı oldukça büyük olan bu yılları, biz böyle geçirdik. O dönem- lere ülkeye yönelme bugünkü gibi büyük bir konuşuya, hem de dayı- maye yapılmıyordur. Bilekisi, "Ül- keye neden yönelinmeyeceğiz, halkın safına neden dönülmeyeceğiz, bunun neden su ya da tarza imkansız olduğu" lafla söylen- meze bile; tutum ve davranışlarda sonuna kadar gösteriliyordu. Hem de en somurulu tutumla gereken ögeler bun ortas etmiş için görü- lmemiş demagogiye sınırdır. "Gid- der ölürüm, gider tek bir örgüt cabası harcamam, tek akilli bir iş yapmam, yaşamıma kumar oynar gibi oynarım, ya böyle ya böyle; beğen karı var" tarzında ki yakla- şım sahipleri az değildir. Yine, sa- biria, içine उस kadar gelişme olana- ğı varsa ısırla onun üzerinde dur- mak, onun yemak, onu örgütü karı- haline dönüştürmek ve böylece atiklik anlamı adım gerçekleştir- mek için bütün caba ve güç harca- narak bu yapılmıştır.

Böylece yıllar, herkesin yürekte, bende ruhta kaçığı yaşadığı yıllardır. Bozandı varlığımız, esamemiz bile yoktu. Birakalım Partinin varlığı, onun bütün kararlarını Parti içinde sabote etmek için her şey yapı- lıyordu. Ülkeye yönelimdeki insan her türlü kompo, provokasyon ardına kadar dayatılıyordu. Bu konuda hin oğlu hinler, Avrupa emperyalist ortamına dayanarak, hareketle halat bağlayıp alabildi- ğine çekmekteydiler. Zindanlarda ise bir teslimiyetçilik dayatılmıştı. Böylesi dönemlerde bun kendin- sine meslek eden kişiler, çok çürüt-

lu olur. Çünkü devrim çok zor du- rumda, devrimcilik ölümlük çok an- larında yayılıyor. Bu hainler ise bazı kuvvetleri ellerine geçirmişler; çok çürük, sınıl ve demagogiktirler. Bu anlamda da "güçlüler", gün onların gücündü. Bunlar zindan- larda tarih az tankı olduğu bir ihaneli neden geliştirildir? Ölümlük kalmırlarında bile neden ihane dayattılar? Bu çürüklikler- den ötürüydü. Planları bozuldu- ğunda ise, onlar kadar korkak, maskeleri düğü, insanın hiçbir biçimde kabul edemeyeceği kişilik- ler yoktu. Yanlışlarmışa bunları gördük ve yaşadık. Bize dayanarak hareketimizi düzltme çıkarmak için bir körpü yapmaktan çekin- mediler.

1982-83-84 yıllarında bunlar yaygınca yayıldı. Bir silah patlatıl- mak isteniyordu. 12 Eylül faşizmine karşı, bir halkın yaygınca kararlığı gösterilmek isteniyordu; ancak bazıları, bunu alınsız kalmamı- en hileli, en ötek, en hainane hesaplarını yapıyor. Hem de en somurulu mekivlerde, olumluluğu en az göstererek, ama işleri ağır- dan almayı azımaye çıkararak bunu yapıyor. Düzümü dayattık- larına karşı hesap yapılabılır; ra- hatlımızda kuvvetleri karşı; rahat- lıkla tavır geliştirilebilir; açığı çıkış provokatorlar, kaçip ihane edenerine insan daha iyi karışık verilebilir, ama en zor karışık verile- niler, böylesine sınıl planlar içinde olanlardır. Bunlar yenilgi- lı durumları, inançsızlıklarını Parti- ye dayattılar. Bu dönem içinde gelişen Parti taktiği karşı bunlar inancı değillirdi, ama, yine de hareketin alışı gelişmesine damga vurmak veya onu tutmak istiyor- lardı. Bu kötü hesabı yapıyorlardı. Tabii bu, çok kötü sonuçlar getire- bilecek bir hesaplardı Burada çürüt- karlık provokatorlukta daha da köttüdü. Yapmayacaklar ve inan- madıkları halde, tüm güclerini ye terine vermiyip demagogiye du- rumlarını kurtarmaya çalıştıkları halde, aksini iddia ediyorlar ve bu konuda kendinli oldukça dayat- ıyorlardı. Bu yıllarda daha çok bunları gördük. Zor bela içine ucuyla kazanılıp bir damla suya ulaşıl- mışsa; onu bir çırpıda savuranları bu durumunu gördük. Bunlar bo- ğaza bir damla su bile olamazlar ama, kasıkla toplamış bir kazan suyu da bir çırpıda devretilirler. Bunlardan daha tehlikeli intihar et- yemeleri de çıkar. Gözükara bir bi- çimde ne pahasına olursa olsun ellerinden geleni arkalarına bırak- mazlar. Çünkü soylu yaşamdan umut kesmişlerdir.

Bu durumlar hep birbirine bağlı olarak gelişir. Yaşamı mümkün kılan devrimci politikanın olduğu- nu görmek, devrimci cabanın ol- duğunu bilmek önemliydi ve ısırla yine bu kanıtlarmaya çalışıldı. 1984'ün eymiliğine bu temelde yönelindi. Hatta, biz bu eymiliğe daha önce yönelmiş iseyorduk; hazırlanmış, yaratılmış olanaklar, 1983'ye daha büyükün başle- maye yönelikti. 12 Eylül faşizminin geliştirildiği terörle, "Bir daha dev- rim dirilemez, bir daha gelemezler, bir daha kitlelerin bulundugu bir ortama e bile sürmezler" dediği, buna kesin inanç ve güvenle hara- ket ettiği bir ortamda; 1983 yılı için sürdürülen hazırlıklara 1984 yılı- na daha dayatılmırlarmıştı. 15 Ağ- ustos 1984 Atılımında gildi. Çok iyi bilinir ki; 1984 yılında başlatı- lan eymilik, Kürdistan ulusal direniliğe hakehranca bir diren- işi olarak yerini almıştır. 15 Ağ- ustos Atılımı 12 Eylül faşizminin karşı geliştirilen en soylu, en ka- samlı ve güçlüğe bürüne özelliği- ne sahip olan silahlı direnisti. Bu atılımın her bakımdan üstün oldu-

ğu, bir yığın ıleri gelişmeyi berabe- rinde getirdiği, özellikle Türk ordus- unun "yenilmezliği, karşı konul- mazlığı" efanesini yıktığı, kitleleri derinden etkilediği bilinir. Kitle- lere kendi diren gücünün bulna- bileceği ve gerçekten tarihimize e sık görüldüğü gibi, terör çemberi içinde hareketin boğdu- rulamayacağı mesajı verildi; bu- yemlerle birlikte tüm Ortadoğu ve Avrupa da destekleyici önlemlere kanıtlanıyor; dolayısıyla da yüz- yılın birer kitleler üzerinde egemen olan kısa süreli ısıyan ve imhaların bu sefer tekrarı edemeyeceği, etiri- lemeyeceği net olarak ısıyan konu- luyordu. Bu dönem, Partiyi bu konu- da çok ileri bir gelişimin öncüsü olarak ortaya çıkarabildiğini kanıt- layarak, yerini alıyordu.

Halkımızın tarihi açısından yeni bir dönemec olarak ifade edilen bulan bu süreçte, bir yandan Genelkur- may, diğer yandan Evren-Özal ikilisi, kendilerini son derece sıkı- tıran bir ortam içerisinde buluyor- lardı. Gerçek seçilen dönem ve gerekse seçilen zemin, sadece Parti ve ulusal direnisi tarihimize için önemli olmakla kalmayıp, aynı zamanda etkileri Türkiye'de ve bölgede de daha yaygın olabilecekti

"...Devrimciler sözcükleri değil, gerçekleri esas alırlar. Ama sözcükler üzerinde yuvarlanmak yaygın bir hastalıktır. Yıllar vardır, kabile gibi çöküştür. Büyük bir kırgınlık, caba ya ancak karışılabilir ve kesin bir dönüşüm yaratılacaktır. Orada bir insan yaratılır. Bunun için de bir cümleyle anlatılacak, anlatılacak bir şey değildir. İnsan onu ruhuna kadar duyar. Her gün zikirnin filliyatını yapar. O yıllara hakını verir. İşte anlamlı oldukça büyük olan bu yılları, biz böyle geçirdik..."

niteliktir. Özellikle, Kürdistan devriminin uluslararası etkisinin en yakından duyarlabileceği ortaya koymuş, dolayısıyla da yalnızca bir iç olay olmaktan, yerel gerili- ğe, faşist milisilere ve her türlü geriliğe karşı bir hareket olma- dan o öteye, mevcut güçleri aşan, ağalığı yerle bir eden ve onları devletsiz bir saat bile ayakta tut- mayacakları şuuna götüren bir atılım olmuş; bu konuda sömürge- ci faşist rejimin de ne kadar zorlan- dığını açığı göstermiştir. Eğer Kürdistan devrimi doğru bir taktik- le geliştirilmiş, yeterli bir hazırlık- leler kaydedilebilseydi ve diren- bileceği ortaya koymuştu. 15 Ağ- ustos bu anlamda ulusal ve böl- geleş etisi çok büyük olan tarihi bir atılım olmuş.

Aynı zamanda o dönemde ger- çekleştirilen bu hamlenin çağılı güçler tarafından nasıl değerdin- diğini de çok iyi biliyoruz. Bu güc- lerdin denilerek, özellikle komü- nist patenti örgütler, klasik komü- nist partileri bu hamleyi İk anda "macarac" olarak nitelendirip et- yemlerini hemen ertesi gününde bütün yan örgütlerini bir araya gelip kaleme aldıkları bir bildiriyi yayınlamışlardır. Bu bildiride, yapı- lan eymiler "macarac"; "sorum- suz"; "kitlelere felaket getirmekten başka sonu olmayan" eymiler olarak nitelendirilmiştir. Bu güc- lerdin geri kalmayan sosyal-şoven

örgütler de aynı teraneleri tekrarl- amışlardır. Hemen hepeli bir ağzın- dan faşist rejimin borazanlığı yapmışlardır. Bunların yanısıra, aslında başlangıcın itibaren Parti- mize karşı en sinice faaliyet yürüt- nün, zindan direnilişlerini boğmak isteyen hain, işbirlikçi unsurlar da, gerek zindan direnilişlerine ve ge- rekse yeni atılımlara karşı sınıl bir karşı koyuş sergiliyorlardı.

Partimize ve ulusal direnisi sa- vamızza karşı direkt geliştirilen saldırıları yanısıra, saflarımızda yemec devrimcilik, dönemin em- rettigi görevlerin militanı olmama ve bağından beri izah ettiğimiz anlayışlar önemli bir tehlike olarak kene gibi varlığını yapıştı. Nite- kim gibi bazı sonraları da, kendine güvenmeyen, gelişen taktiğe in- mayan, ama vaz da geçmeyen anlayış, sağa yalpalanmış, kendi- ni gizlemeyi, bir küçük adım atı- p, on tane kararsız adamı bunu anlamışlaştırmayı marifet bilen eğilim, işleri etileme becerisini gösterdi. Bir örgüt sahipleri ola- naktın elverdiğin çok gerisinde ve çoğu yanlış saptanmış adimlar- la, özüne gereken pratik ısırlılığı yönelmiştir. "Bir adam atarız, sonu ne olur? Sonuçları karışıla- maya hazır değiliz. Bir eylem yaparız, artık sansız yaver giderse ne mutlu, olumsuz kaderimize ne dü- şerse ona razıyız" biçiminde ifade edilebilecek anlayışlara dönme yaklaşımı ve nitelik 15 Ağ- ustos Atılımı, 1985 sonlarına değildi- mizde, 12 Eylül faşizminin dayat- malarından daha tehlikeli bir dayat- mayla karşı karşıya kalmış ve bazı- ları çoktan kendilerini yeniliğe, bunun inançsız ortama, dağıtma- ya terkmiş ve hatta bunu onun hesa- bını da Partiden ve Parti Önderliğin- den isteyebilecek kadar küstahlığı yönelme cesareti göstermişlerdir.

Bir türlü devrimcilğe karşı ver- memiş, yaman devrimcilğin adımı haline gelememiş, ama koşulları saflarımıza sürüklediği tipler, bu dönemlerde oldukça çoğaldı. Ko- şulların devrim saflarına sürükle- diği tipler oldukça için orta yerde kaldılar; ne devrimden ve ne de düzenden kopmayı becerebilirdi. Bunların durumlarını anlayış dü- zeyi yükseltmeli, yaşadığı yüze- leri kara yıllar haline getirmeye, ka- rabulutlarını dağıtma bütün aydın- lık noktaları karattığı bir döneme gir- meye sebep teşkil edecek. Ama yine de devrimciler, en zor anları da yaşasalar, zorlu da olsa böyle bir dönemi de aşacaklardı. Yaşadığımız yüzyıl bilinen bu zorluklara geçen yıllardır. Halkın ödemeli halde, bu ağır yaşasalar, taseaz, biraz da ken- dine sevdalı bir biçimde bütün so- runları, kendilerinin bütün bastık- larını, hatifliklerini en demagogi- üsluplara, rahatsız edici davranış- larla sergilemeyi marifet bilirdi. Bu, tek kelimeyle terbiyesizlik, teorik ve siyasi değeri yoktu. Ölümlü- müde kadarki sürece bu eğilim- leriye karşı bizim tutumumuz; "Kendinizi taşıyın, bir olay geliştir- mek ve bir halkın kadar dürtüce çizilmek isteniyor. Kendi çizitleri- nizle yaklaşmayın. Sizlerde öz yoksa, ardına kadar batacağınız, olduğunuz yerde kalın. Devrim- e hazırlanmış, yetiyorsanız, anı zırla- rı olarak anlaşıldığına itiraz ed- nizin tarzındaydı. Tabii ki in ka- nıtlarınla bu dönemlerde çoğun- lukta en tehlikelisi terah ettiler. Ama yine de biz, yapılırsa ge- kenin ne olduğuna inatmaya ve kavratmaya çalıştık. Onlara kalırsa, sözde PKK'yi daha da "diniyetir- meye" tabii taha sağlanacak. Yine, bu tutum ve davranış sahipli- rene kalırsa, direnecekleri Onlara göre direnmek, bir onur mesele- sidir. Bunlar, kişisel onurlarını kur- tarmay, bir halkın onurundan daha

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tarihinde önemli bir kilometre taşı:

1 TEMMUZ

Baştaraf 1. sayfa

burjuva demokratik devrimler çağını ancak 1789 Burjuva Devrimi'nin gerçekleştiği günü, işte bu 14 Temmuz belirlir. Dünya tarihine damgasını vuran, burjuvazi için bir kabe işlevi gören o günün, zulmün kalbisi Bastille zindanlarının yıkılışının gerçek haline geldiği 14 Temmuz'un kaç anca derinliği hepimiz için besbellidir. Ve bu aynı burada tartışacak değiliz. Özele Fransa ve genelde dünya tarihinde bir dönüm noktası, kaç anca bir özelliğe sahip 14 Temmuz 1789 burjuva devrimi elbette konumuz değil. Bizim 14 Temmuz'la, kaç anca Fransızların 14 Temmuz'u arasında doğrudan, maddi bir bağlantı kurulamaz. Ancak yine de bir noktayı hatırlatıyor: Fransıslar 200 yıl önce burjuva demokratik devrimi gerçekleştirerek toplumları tarihsel koşullara sahipken, Kürdistan böyle bir fırsat 200 yıl sonra yakalayabiliyor. Dünya tarihinin dışına nasıl itildiğimiz ortaya çıkıyor. Burjuvazisi, burjuvaziyi rağmen, burjuvaziyi karşı "burjuva demokratik devrimi" yapma görevi ancak 20. yüzyılın son çeyreğinde kendini duyuyor. 200 yıllık bir geçimlik, doğumun çok deşetli sancılı olması birlikte geliyor. Bedeli büyük bir şahadet hareketi oluyor işte 14 Temmuz, bu şahadet zemininde olurlukluğuna ifadesidir. Nasil ki Fransızların 14 Temmuz'u dünya tarihinde bir dönüm noktası oluyorsa, bizim 14 Temmuz'u da yol alan özgürlük kavramının adamı fermanın imzalandığı ve bunun önününe katı bir şekilde kendini dayattığı bir tarihsel dönemeceyi belirleyici bir rol oynuyor. İttirai biçimde somutlanan inhanet ve taşıyıcılığı puskürtilmesi, geriletilmesi... Bu, yeniden altını yapmanın kilometre taşı: anlama geliyor. Farklı tarihsel koşullarda zulmün kalbisi yeni Bastillerin inhanet yüzlemede yerle bir olamıyorsa, 14 Temmuz; Diyarbakır çağdaş Bastille'dir; 12 Eylül zulmünün odak noktasıdır. Fransızların 14 Temmuz'u böyle benzerlik kurulabileceğini bağıştırdı; kendi 14 Temmuz'unu daha iyi kavramamızda yardımcı oldu sanırız...

I. FAŞİST REJİM PKK SAVAŞ TUSAKLARINA TESLİMİYET VE İHANETİ DAYATIYOR

Genelde Diyarbakır zindan direnişçiliği, özele 14 Temmuz Büyük Ölum Öurunu kavramak; her şeyden önce, o zeminde ölmüçül bir kavrayış taşıyan karışık güçlerin politikalarını ve bunun pratik uygulamasını; yani, daha somut olarak, ulusal kurtuluş politikası ve ulusal imha politikasının özgül çatışmasını ve çatışmanın özgül durumundaki Diyarbakırın tarihsel somut durumunu bilmekten geçiyor. Diyarbakır'ın değerlendire, Kürdistan sorunu, Kemalizm, T.C'nin genel Kürdistan ve PKK politikası ve tem somel sorunuyla yaklaşım perspektifi önem kazanıyor. Doğru ve sağlıklı bir Kürdistan yaklaşımı olmayanların Diyarbakır'ı orada yaşatılan ve buna karşı gelişen destansı direnişleri anlamaları, hakkı olan değeri biçimleri mümkün değildir. Diyarbakır "Türkiye'deki herhangi bir cezaevi" olarak görüp bu temelde "değerlendirmelere" girmek, işin başında Kemalizme teslim olmak

anlamına geliyor. Çünkü düşünce düzeyinde Kemalizmin kalıpları, Mısk-ı Milli perspektifi algılamı, bakış açıları'nın odağına bu kalıplar oturtulmuştur. Doğru ve devrimci bir Kürdistan görüşleri, lenhist bir ulusal sorun bakışları olmayabilir, ne orada sergilenen vahşet anlam verilebilir, ne de direnişçilerin tarihsel rollerini kavrama yeteneği gösterebilirler.

O halde, faşist Türk sömürgeciliğinin Diyarbakır zindan politikasını kendine özgü özellikleri, nitelikleri, varmak istediği amaçları, ancak T.C'nin genel Kürdistan stratejisi ve PKK politikası bağlamında anlam kazanabilir, kavranabilir. Diyarbakır'ı, Türkiye'nin herhangi bir cezaevi olarak algılamak, kaba bir inkarcılık, bu beyinde Kemalizm tarih kurmuş demektir. Düşünüş tarzını Kemalizmin kavramları, değer yargıları belirlemişti. Çünkü Diyarbakır'ın ulusal boyutunu —ki bu sıradan bir boyut değil— orada gerçekleşen siyasal olayların, dülmüne kavaların nitelikleri belirleyen temel bir gerçekliktir; onun tarihsel somut gerçekliğini gözardı etmek, yadsımak katkısız bir Kemalizmdir. Sol adına yapıyorlarsa, bu yine katkısız bir sosyal-sovenizmdir diyorum, ve bu bakış açısını eleştirisi bir kenara bırakıyoruz.

Yaklaşım perspektifi konusunda öz olarak demekmiş şudur ki; Diyarbakır zindan gerçekliği ve bu gerçekliğin su veya bu boyutu, parçası veya ayrıntıları idarelenirken ya da değerlendirmesi yapılırken, Diyarbakır, Kürdistan ulusal-tarihsel gerçekliğin göbeğine oturtulmazsa, o bütün çevresinde ele alınmazsa, yapılacak değerlendirmeler yanlış, çarpık, yüzeysel, işi omaktan kurtulmayaçığı gibi. Kemalizmin, sosyal-sovenizmin damgasını yemekten de yakalanırsı ayrılmazlar.

Su da önemli; Kürdistan gerçekliği içinde, 1980'li yılların ilk yarısındaki Diyarbakır zindan gerçekliği, herhangi bir olay, bir ayrıntı olarak somutlanıyor. İki politikanın; T.C'nin ulusal imha politikası ile PKK'nın ulusal kurtuluş politikasının çatıştığı bir odak, sorunu birinci elede belirleyen kesin tarihsel bir düello mekânı, varlık-yokluk savaşının kesin, açık muharebe alanı oluyor. Diyarbakır, Kürdistan tarihi, halkımızın geleceği ve ulusal kurtuluş mücadelesinin kaderiyi doğrudan ilintili bir çatışma alanı ve odağıdır. Bu ölçüde, değerlendirilmede daha duyarlı, sorumlu, dikkatli ve en önemlisi de nesnel olmayı dayatıyor. Bu yaklaşımı gerçeklik yeri yerine oturtulabilir, onlara insanın kanı, emeği, kahramanlığı, ölürken daha sorumlu bir davranış sergilenenler. Evet, Diyarbakır'ı ya da Diyarbakır'ın su ya da olayını değerlendirmek, en başta büyük sorumluluğu ve kesin ciddiyeti gerektirir; daha doğrusu, zorunlu kılar. Değerlendirenler bir haliken ulusal kurtuluş destanını koydukları ulusal kahramanlık eylemleriyi yazanların görkemli tarihleri. Küçük bir sapma, çarpıtma ve siğ değerlendirmeye ağır bir siyasal ve ahlaki salık yetmektedir.

T.C'nin, Kürdistan politikası bizim için değildir. Stratejisi, nihai amacı Kürdistan halkını tarih sahnasından silmek, soykırım ve ertileme politikalarıyla Kürdistan'ın ertileme imhasını gerçekleştirmekler. Bu aynı zamanda kemalist ideolojinin

öz ve varlık nedeni oluyor. Kemalizmin tarihi, bu özün kalla, barbarca, işkençeye, katliamlarla ırası; politik, kültürel, toplumsal, kurumsallaşma, bu strateji doğrultusunda gerçekleştirilmesi ve geliştirilmesi oluyor. Bir halkı, dili, kültürü vb. ulusal varlık öğeleri ve değerleriyle tarih sahnasından imha etmek, kesin amaçlarıdır; pratik, politik, kültürel, ekonomik vb. uygulamalarını bu stratejik amaç doğrultusunda gerçekleştirilimi bir ideoloji ve siyasal egemenlik sisteminin kan doküçülüğü, barbarlığı, insanlık dışı soykırımı niteliği kendidilgen anlatılır. Mısk-ı Milli'de bir Türk uluslaşması yaratmak, resmi ifade ile "vatan ve milleti ile bölünmez bir bütün" gerçekleştirilmek, bu hedefle gelişen hakları, ve azınlıkları imha etmek, her dönemde T.C'nin şaşmaz ilkesi, varlık nedeni ve tüm yönlemlerde politikaların odak noktası olmuştur. Kürdistan'ı ulusal yayılma alanı seçen, yani ulusal imhaya hedeflenen Kemalizmin bu öz kavramadan T.C'nin Kürdistan politikası ve bunun somut yansıysı algılan-

"...Bu direnişçilik düğmanın politikasını işlemek hale getirmekle kalmadı; ulusal kurtuluş sürecinin zeminini, temellerini kuvvetlendirdi, ulusal kurtuluş umudunu, ulusal kurtuluş savaşına dönüştürmede ilerici, ateşleştireci bir öge oldu."

O bakımdan eğer Diyarbakır'ın hakkı bir değer biçiyorsa, önemli bir anlam veriyorsa, bu kuru bir bôbürlenme ihtiyacından değildir; geçimimizi yeri yerine oturtup bilince çıkarma, bu tarihin kahramanlarına karşı olan sorumluluğumuzun ciddiyeti yerine getirme duyusundan hareket ediyoruz. Baş övünme, bôbürlenme gibi hafiflik Diyarbakır gerçeği ile bağdaşmaz..."

maz. Bu kavrayış, aynı zamanda Kürdistan sorunuyla yaklaşımın anahtarıdır da...

12 Eylül faşizminin Kürdistan ve PKK politikasının öz, T.C'nin geleneksel politikasından ayrı değildir. Onun daha katmerli, çarpıcı, bir dizi öge ve imha araçlarıyla zenginleşmiş ve kısa sürede sonuç almayı önüne koymuş bir devamı ve halkasıdır.

Faşist cuntanın yaptığı Kemalizmin stratejisi ve 50 yılı aşkın pratiğini birkaç yıl içinde uygulamak, bir "yıldırım hareketi" ile sonuca ulaşmaktır. Kürdistan sorunu karabasandı; kendileri için. Bu "dava" tarihin karanlık saytalarına gömdüklerini sanıyorlardı; ancak "caset" dirilmişti; özlü sayılan dava diriliş hareketini dayattıysa ve politik örgütsel bir dizi eksiğliği ve yayıllığı taşınması karşın, Kürdistan ulusal kurtuluşu, faşist Türk devleti için korkulu bir gerçeklik, tehlike bir olgu olmaya yetmişti. O bakımdan vahşet, katliam, işkenç, baskı ve zulüm zincirinden boşalecek ve tarihimiz yeni baştan daha yoğun ve katmerli bir tarzda yaşatılacaktı. Cunta, 1940'ların sonra olduğu gibi bu davanın üzerine özlü toprağı atması, pasiflik ve inhanet kurumsallaştırıp bu temelde ulusal imhaya gerçekleştirmeyi önüne birincil görev olarak koymuştu. Zaten cuntanın var-

lık nedenlerinin başında Kürdistan sorunu geliyordu mu? PKK'de somutlanan Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ezme, çok etne politikası cuntanın gündeminin ilk maddesini oluşturmuyor mu? Bunlar bilmiyor. Anırtıyı girmek konumuz değil. Su denilebilir, 12 Eylül faşist rejiminin temel karakteri karşı-devrimci; bu bağlamda en başta da Kürdistan devrimi karşı özelliği vurgulanmalıdır. Evet bu bir olgudur. Cuntanın politikası, pratiği, "ırcısta" bu sözümüzün açık ve kesin kanıtıdır; bunun en canlı tankları da bir PKK savaş tutsaklarıdır. Açmayı gereksiz görüyoruz.

Evet, faşist cunta, kendinden önceki yönetiminin Kürdistan ve PKK politikalarını devraldı; buna etkin öğeler katarak yetkinleştirdi ve pratikte tam bir özel imha savaşına biçiminde uyguladı; tüm Kürdistan bir savaş alanıydı; tek yanı bir imha savaş; eşitsiz koşullarda sürüyordu. Özel imha savaşının ve ulusal direniş kavşasının sonucu tayin edici muharebesi Diyarbakır zindanından yürüyordu. Düğman her türlü saldırı, işkenç ve zulüm aracına, silahına sahipti; savaş tutsakları onların politikalarını dolayısı, açık, kesin muhatibi durumundaydılar. Ama direnişçilerin de türlü silahları vardı; bu silahları sürdüracek yeteneke başka bir türlü silah yeryüzünde icat edilmiş değildi henüz. Bilinc, halk sevgisi, bağışlık, yüksek sorumluluk duygusu ve tüm bu öğelerle donanmış bukmölmez, çekilken devrimci irade, işte savaş tutsakların korkunç silahları!

PKK'nın daha güçlü ve sağlıklı temellerde kavşayı yükseltmek, faşist rejime karşı gerilla biçiminde ulusal kurtuluş savaşını dayatmak amacıyla düzenli ger çekilme taktikğine yönelindi; 12 Eylül'ün ilk gününde başlayarak, Türk sol hareketinin bütün bir boğuz yasağıdır: türü ve yıldıma hareketi ile her türlü toplumsal muhalefeti susturdu; cuntanın kendine "dikensiz gül bahçesi" yarattığı bir ortamda, faşist Türk sömürgeciliği PKK'yı ezme ve bu temelde Kürt sorunu temelli "çözme" —bu ulusal imhadır— politikasını gerçekleştirmenin ciddi adımlarını atıyordu. Savaşını özgül Diyarbakır'dır.

Ne yapamak istiyorlardı? Nereye varmak istiyorlardı?

Faşist rejim, PKK devrim tutsakları nezdinde Kürdistan halkının ulusal kurtuluş umudunu, inancını ve fiizlenmiş ulusal diriliş davasını boğup, duvarların labirentlerinde çok etmek istiyordu. Böylece inhanet ocağı, özel imha savaşının bir aleti durumuna getirilecek; Diyarbakır, toplumdaki estiren terör, korku panikle birleştirilecek ve 1940'ların sonrasında yaratılan Kürdistan yeniden gerçek haline getirilecekti. Plan korkunçtu, deşet vericiydi. Bu korkunç planın basamakları şöyleydi: Önce sindir, sindir, alıştır, alıştır. parça parça, kademe kademe PKK savaş tutsaklarını teslim almak; ölerine, geçimlerini, kendilerini karşı suç işlettirmek ve yabancılaştırarak; insani ve siyasal özele inhanet ve mutlak tali temelde inhanet gerçekleştirmek ve böylece inhanet ocağı haline getirilen Diyarbakır zindanından inhanet dalga dalga toplumun her birimine; canlı, yaşayan varlık adına ne varsa tüm hücrelerine yaymak. Bu gelişim, ulusal imhaların gerçekleştirilmesi için tüm engellerin

temizlenmesi anlamına geliyordu. işte halkımız 12 Eylül faşizmiyle birlikte, belki de tarihin en korkunç tehlikesiyle somut ve yoğun olarak yüz yüze geliyordu. Diyarbakır'da uygulanan bunca vahşet, işkenç, zulüm ve barbarlığın nedeni kendidilgen anlatılıyor. Amacı, bir halkı ve onun adına direnen, yaşayan ne varsa tüm öğeleri ezmek, imha etmek ve özele inhanet ettirmek olan bir politikanın uygulayıcı yöntem ve araçları da ağır nitelikte barbar, vahşi ve pervasız olmak zorundaydı; araçları belirleney amaçları kendisidir. O da vahşetten başka bir şey değildir. Bir halkı tarih sahnasından silmek vahşetin kendisi oluyor; araçların daha yoğun olarak vahşi olmaması için bir neden geride kalmıyor. Amaç araç arasına bir uyum, bir uygunluk ve karşılıklı birbirini koşullama vardı. Faşist cuntanın pratiği aslında yeni bir şey değildir; uretilen yeni bir politika değildir. Yüzyıllardır, bize dayatılan, teslimiyet ve inhanet politikasını kendisiydi. Politik cephanelikleri kendi tarihydi. Kemalizmin stratejisi, taktik ve pratiğiydi. Bu alanda hatırı sayılır tecrübeleri vardı. Ve bize Diyarbakır'da 1925-40'lı yılların katliam, soykırım, yıldıma hareketi vb. biçiminde somutlanan Kemalizmin politika ve pratiğini bir yoldan yeniden yaşattılar. 2-3 yılda yaşadığımız vahşetten öte bir şey olmayan, yüzyıllar bulan tarihin yoğunlaşması bir biçimiydi Bu abartımsız böyledir.

İşte faşist rejimin PKK savaş tutsakları nezdinde inhanet topluma ve ulusal kurtuluş umutlarını söndürme ve bu temelde ulusal imha sürecini engelsiz sürdürme politikasını tüm siyasal-tarihsel derinliği ile kavramayınların Diyarbakır ocağı vahşet anlam veremeleri olanaksızdı. Siyasal ve tarihsel bir kavrayış derinliğine ve kapasitesine sahip olmayanların en son varılan değerlendirmede "ne oluyor, yani, altı üstü Diyarbakır'ın idaresi biraz daha sadist duyguluydu, biraz da baskılan biraz yoğunlaştırmıştı" biçiminde özetlenebilen bir değerlendirilme olur. Diyarbakır'da uygulanan, basit bir kan, öfke, öc alıcı duyguların patlaması değildi; bir kaç sadist ruhlu işkençcinin kendini tatmin durumu da değildi, daha gerici görevlerini özel tasarrufları için değildi. Bu politika, cunta tarafalından işin uzmanlarını hazırlımsız, en ince ayrıntısına kadar düşünülmiş bir plandı.

Bütün bu özet olarak anlatılanlar faşist Türk sömürgeciliğinin Diyarbakır zindan politikasının ne olduğunu anlayabiliriz. Diyarbakır zindan politikası, ulusal imha, PKK'yı ezme-imha politikasının pratiğini yoğunlaşmış, özgül, vahşi, katmerli özlü bir biçimdir.

Eğer, bu vurgulanarak korkunç politika Diyarbakır'da gerçekleştirilecekti bulsaydı, yani Diyarbakır bir inhanet ocağı haline gelseydi, bunun siyasal sonuçları ne olurdu? Bu sorunun cevabı da yakın tarihimizde vardır. 1940'ların 70'lerine dek Kürdistan'da suskunluğun, tepkisizliğin, pasifliksiz olmayan egemen ve işleyen süreç olduğu bir gerçeklik. T.C'nin yürürlüğe koyduğu ulusal imha sürecinin engelsiz, rahatça, herhangi bir direnmeyle karşılaşmadan yürüldüğü başka bir olgudur. Bu suskun dönemin hangi pratik üzerine kurulduğu araştırıldığında pasifliksizyonun, ulusal imha sürecinin ne-

da hiç geçirmiyor. Sömürgecilerin ağızları-kulakları, sevinçleri tam bir küstahlığa ve pervasızlığa dönüşüyor. Açık olayların moral bozukluğa geçiriliyor. Yıldırım Mektik, Şahin Dönmez dünkü ihanetleri ihtarı yayınladı. Başka aktör rolünü üstleniyorlar, işkencelere ve sorgulara katılıyorlar. Açık faaliyet yürütüyorlar. Kısacası ihtar politikası, vahşet düzeyindeki işkence esliğinde dizginlerinden kopmuş bir tempyolla gerçekleştiriliyor, elle tutulur sonuçlar veriyor. Bu sonuç düşmanın istahını daha da kabartıyor, sevinci daha çok dayatmalara yöneliyor, pervasızlığı sınırsızlaştırıyor. İhanet, balayı günlerini yaşıyor, doruklarına seyreliyor. PKK ve halkımız tarihin en büyük imha-ezme komplosuya -tasfiyeciliği ile karşı karşıya. Tehlike büyük. Varlık-yokluk sorunu ile ilgilidir.

Siyasal gelişmeler tarihsel bir kararını getirip dayatmıştı. Tarihsel bir karar kendini şiddetli bir şekilde dayatıyordu.

Evet, Mazlum yoldaş, PKK'nın yüzüyle bulunduğu imha komplosuna karşı bir isyan, kavga, direniş kivicimi olmuştu. İhanet ve imha politikasının püskürtülmesinin yolunu göstermişti. Çığır açmıştı. En kuşak değerlere yöneltilen yaşam silahı neye düşmana çevrilmesinde ki? Mademki düşman yaşamımızı bizi ihanete yöneltmek için kullanıyor; neden bir aydın silahı ona karşı sonuç tayin edici bir vurucu silaha dönüştürmeyelim ki? Yaşam ortaya konuluyordu. Böyle bir ölüme aşk ilahı edilemezdi! Kendi gücü ve zayıf yanlarımızı yakalamıştı; düşmanın da öyle. Düşman püskürtmesinin en güçlü silahı da bu noktadan itibaren güçleniyordu. Bu güçlü silah aslında bir kez denenenmiş, 1981'de. Ama tam ocağın gücünün ates etkinliğini ayrımda değildi. Şimdi bu deney de tüm zengin dersleriyle önümüzde duruyordu. Mazlum yoldaşın kivicimi önümüzü aydınlatıyordu. Tüm görkemliliğiyle karşı. Mazlum yoldaşın eylemi düşmanın ihtar ve vahşet uygulamalarını engelleyememiştir, deren etkileri, ve çığır genişleten rolüne karşın, Dörtlerin yığınına da faşist politikayı püskürtmemişti. Bu büyük eylemlerin yanı sıra deha büyük ve etkin eylemlerin kaçınılmazlığı kendisini acilen dayatıyordu; gecikmeye tahammülü yoktu.

Ve o gün, beklenen, arzulanın o büyük gün geliyor, tarihsel kararın pratik geçirme anı geliyor. Partimiz önderi, zindan direnişimizin unutulmaz önderi seçkin insan M. Hayri DURMUŞ yoldaş, omuzlarındaki ağır sorumluluğu mahkemelere kusursuzca yitiriyor. Bu Kürdistan özgürlük yürüyüşünün büyük bir adımı, tarihsel anı ilk planda herkeşce olağan karşılanıyor. Oysa tarihsel kararın açıklanması yaşıyor, tarihsel bir eylemin ilk pratik adımı atılıyor. Faşist Türk sömürgeciliğine ve onun dayatılan teslimiyet ve ihanet politikasına karşı, gururla direnişimiz dok ruhu noktasına sıyrılıyor; bir kilometre taşıdır.

Faşist yarıçap söz istemesine karşın, Hayri yoldaş söz vermek istemiyor, ancak ısrarla konuşur ve önemli açıklamalar yapacağını belirtmesi üzerine faşist yarıçap söz vermek zorunda kalıyor. Ve büyük önderimiz M. Hayri yoldaş tarihsel karar açıklıyor; 14 Temmuz Büyük Ölümlü Orucu. Ayrıntılar, olayın gelişim sürecini edebiyatçılara bırakıyoruz. Ardından Parti önderlerimizden büyük enternasyonalist Kemal PİR ve diğer yoldaşlar büyük eyleme katıldıklarını vurguluyorlar.

Herkeste bir sevinc dalaası. Par-

tiye yönelik komplolar ve saldırılar karşı bedenlerini barikatlar örme mutluluğu elle tutulur bir somutlukta. Düşmande ise panik, telaş ve şaşkınlık gözleniyor. İhtar politikasının balayı günleri yaşıyor böyle bir anda tarihsel bir eylemin konuşması, sözünün tam anlamıyla düğümünde çok etkili yapı. Zamanla bu çok güçlüce, yerini bir yandan eylemi muhatap-ciddiye almama, öte yandan eylemi kırma içine kaba-kışkırtma ve baskı yöntemlerini uygulama tutum-

"...Silah ateslenmiştir, o hedefini bulacak ve yerle bir edecektir. İşte Hayri yoldaşın bağışadığı buydu. Başarıları Vietnamlaşan Kürdistan'da teslimiyet ve ihanete karşı isyan bayrağını doruklandırmışdır; mezar haline getirilmek istenen Diyarbakır'ın tarihsel mezar yapılmışının soyu bir adımıdır. Bir tarihsel düelliyodu. Başarıları bu düellionun kendisidir. Bu düellionun sonuçları, Kürdistan dağlarında gerillaşacak ve son kavganın yakışı, kahredici ateşine dönüşecektir... Hayri yoldaşın o sevinç patlayışında özgür Kürdistan ısıtırlarını görmek olaysdı; O bu ısıtılıyı yayınlıyordu..."

larını bırakacaktır.

Büyük eylemin yaratıcıları, yeni bir tarih yaratıcılarını bilincine çıkardıkları gibi sen, kalebekleri büyükler. Hücresine dönen Hayri yoldaş başka bir arkadaşına müjdeyi, "Başardık, başardık" sözleriyle verecekti. "Başardık, başardık" sözlerinde bir gelecek, bir zafer ve düşmanın o gün o saatte dışı getirme azmi, kesin inancı var; başarıları için tarihsel anlamı, öne mi ve derinliği o sözlerde. "Başarıları" günlük sıradan bir olay değildi; mazlum bir halkın, ulusal imha sürecinin en vahşi ve karantik arcaçlarıyla yüz yüze olan ama direnise kesin karar vermiş bir halkın, ulusal kurtuluş mücadelesinin büyük önderi bir Partinin, her şeyimiz PKK'nın yaşamı, geleceği ve kaderiyle yakından doğrudan ilgili büyük bir eyleme zor olan başarıları; silah ateslemiş; o hedefini bulacak ve yerle bir edecektir. İşte Hayri yoldaşın bağışadığı buydu. Başarıları Vietnamlaşan Kürdistan'da teslimiyet ve ihanete karşı isyan bayrağını doruklandırmışdır; mezar haline getirilmek istenen Diyarbakır'ın düşmana mezar yapılmışının soyu bir adımıdır. Bir tarihsel düelliyodu. Başarıları bu düellionun kendisidir. Bu düellionun sonuçları, Kürdistan dağlarında gerillaşacak ve son kavganın yakışı, kahredici ateşine dönüşecektir... Hayri yoldaşın o sevinç patlayışında özgür Kürdistan ısıtırlarını görmek olaysdı; O bu ısıtılıyı yayınlıyordu."

14 Temmuz Büyük Ölümlü Orucu denilebilir ki, en zorlu, en işkenceli ve en vahşi kavgalara geçkeşti. Tabii bu eylem karşısında düşman tüm despotluğu ve insanlık dışılığı gösterdi. Direniş kahramanlarına işkence yapıldı. Su verilmedi ya da güneş ısıları altında ısıtılmış su bionları ancak verildi. Diyarbakır'ın en cacek ve bunaltıcı yaz günlerinde ölümlü orucuna yatan yoldaşlarımızı ancak veriliyorlardı; azimlerini, irdelerini kırmayı hesaplıyorlardı. Hayri yoldaş ölümlü orucu boyunca tek bir askeri battanıyla ile beton zemin üzerinde yalmak zorunda kalmıştı. Yatak bu, eşyaları ile bilincine verilememişti. Bir her yoldu işkenceli ve zor ortamda parça parça, hücre hücre ölüme uzanmak, ancak büyük bir bilinç ilnacı sorumluluk, halk sevgisi, Parti bağlılığı ve bu ögelerle donanmış bir devimci irade ile oledir; bu, devrimin en ucukta, aşaz örneğidir. 14 Temmuz eyleminin bu özelliği iyice bilince katılmıdır. Günümüzde yaratılan şahadet hareketlerinde bu özelliğin sonuçları, etkileri vardır. Bu özelliği ulusal kahra-

manlıktan başkası değildir. Kısacası, 14 Temmuz, herhangi bir ölümlü orucu değil, en zor kavgalar ve işkence ortamlarında gerçekleştirilen bir başkaldırı, bir isyan, soylu kavga doğurdu! Bu doruğun yaratıcıları; Hayri, Kemal, Akif, Ali ve diğer yoldaşlardır... 14 Temmuz kahramanlarına eylemin her türlü süz yapılmış, öte yandan müthiş bir yale, karalama ve demagojiye, psikolojik kampanya da açıyordu. Yoldaşlarımızın "giziden gizliye yemek yedik" alçakça yala-

zındanların kuytu kuytu kuytu kuytu, bir çizgi, bir gelenek haline gelmesine iyi açılır. TC'nin vahşetini, kanameli, sömürge yönetiminin ancak bir soylu şahadet hareketiyle yerle bir edileceğini somut olarak gösterdi. Kürdistan da ağırlı yurteveriliğin. Kürdistan yurteveriliğinin gerçek anlamının bu olduğuna beyinlere koyuldu, yurekleri ısıldı.

Yoldaşlarımızın aşaz bir cesaret ve devimci irade örneği ile ölümlü kavgalarımız, ölümlü ölümlü üzerine yürümleri faşist sömürgeci yöneticilerin büyük bir telaş ve panik sokuyordu. Dört yoldaşımız değerli yaşamını yitirmişti, şehit olmuştu. Diğer yoldaşlarımız ölümlü arasındaydı; kimi ölümlü esgindiydi. Hayri'nin, Kemal'in yoldaşlarımızın kararlılığından olan onlara yoldaş, sırasını bekliyordu. Böyle bir görkemli eylem, kararlılık ve dayatıcı irade karşısında, faşist sömürgecilerin yenilgi kabul etmekten başka çareleri kalmamıştı. Ve Türkiye ile Kürdistan'da en güçlü olduğu bir ödemeye anlaşmaya yanaşıyor ve yenilgiyi resmen kabul ediyordu.

Yapılan anlaşmaya göre, işkence yapılmayacak; hiçbir kimsenin ıtırata zorlanmayacak ve cezaları koşullarında bazı düzeltmelere ve iyileştirmelere gidelecekti.

Bu sonuca bakıldığında 1981 yeniliğinden sonra kurulan cezaevi statüsünün dağıtılmadığı görülecekti. Bu anlaşılır bir şeydir. Ancak buna karşın 14 Temmuz'un görkemliliği ve siyasal zafarını belgeleyen nedir? Her şeyden önce, balayı günlerini yaşıyan ve ödeklardan seyrederken yayımla eğilimi içinde olan ihtar ve ihanet politikası ve bu yönlü dayatmaları geri

"...Dikkat edilsin, faşist rejim Diyarbakır zindanlarında ihaneti yaygın olarak dayatıyor. Ve PKK'yı zindanlarında imha ettirmeye çalışıyor. Aynı düellionu Bakı-Çetin komplocu ve tasfiyecileri, çok karmaşık bağlantılardan, TC'den Avrupa emperyalizmine, ıtıratçı önderlerden teslimiyetçilere kadar geniş ve karışık bir bağlantılar grubundan aldıkları güçle, Partiyi için tasfiyeye yöneliyorlar. Parti birliğini dinamitlemeyi, direnişçi çizgisini reformize etmeyi denemeye koyuluyorlar..."

çok karmaşık bağlantılardan, TC'den Avrupa emperyalizmine, ıtıratçı önderlerden teslimiyetçilere kadar geniş ve karışık bir bağlantılar grubundan aldıkları güçle, Partiyi için tasfiyeye yöneliyorlar. Parti birliğini dinamitlemeyi, direnişçi çizgisini reformize etmeyi denemeye koyuluyorlar..."

püskürtüyor. Bu somut basarı, sağlı varılan anlaşma ile tesdi edilmeli, bununla birlikte pratikte somut olarak gözetilmeli. (Eylemin sonuçlarının ayrıntılarına aşağıda bir daha değineceğiz.) İncisil ve birinci basarı kadar önemli olan diğer bir elle tutulur basarı da, o güne dek olanaklarıların savunulması, hakiği tam olarak kazanılması ve pratikte mahkemeler kürsülerini devrim görüşlerini, PKK'nın Kürdistan'tan savunulduğu, sömürgeciliğin ve emperyalizminin teşkil edilecek yarılgandığı birer köşü haline geldi. Oysa 14 Temmuz'da mahkemeler kürsülerini ıtıratçıların karşısında ve ihanetlerini elde getirdiği bir platform durumuna geçirmişti. Daha önceki kaç, kalem bulundurmamak bile yasa ve işkence için yeterli bahane oluşturunca, bu büyük eylem, yazılı savunma hakkını elde ediyor, pratik gerçek haline getiriyor. "İşkence olmayacak" sözü sömürgecilerin işken-

ce yaptıkları ihtarı sayıyordu. Birkaç ay işkence yapmayacak veya hafifletilecekti, ancak sonradan yine eski temposuna kavuşulacaklardı. "İyileştirmelere ilişkin" sözleri büyük ölçüde 35 koşu için tutulacaktı.

Bu eylem görkemli olmasın, siyasal zafar etmesin noktasına, siyasal sonuçlar muazzam olmasın karşın, cezaevi statüsünü neye değiştirdi? Dayandığı direnişçi güçle bu sonu elde edilebilir miydi?

Dayanıklı güç, eylemin etkisi ve doğrudan yürüten güç ile sonuçlar arasında dolaysız ve kesin bağlantı vardır. Cunta hala balayı günlerini yaşıyor. Her türlü muhafazet sürdürülmesi ve tecriti tam olarak egemen hale getirmiş. Cezaevinde ölümlü orucu saat eylemlerinin etkin katılımı ile 35'in desteğine dayanıyor. Geriye kalan 2000'i aşkın kitle kurallara uyuyor ve en ufak bir kıpırtı yok. Kitle desteğinden yoksun bir kadrosal eylemin statüsü değiştirmesi olanaksızdır o koşullarda. Bu politik bir güçlükleridir durumuydu. Statü düzeyindeki değişikliklerin kitlesel katılım ve desteği zorunlu kılıyor sonucunu çıkarıyordur burada. 14 Temmuz'un ateşi ancak Eylül 1983'te kitlesel bir yangına dönüşecek ve kitlesel devim gerçekleştirilecek, statü paramparcaya edilecekti.

Olaya, siyasal biliminin ölçüleri ve gereklileri ile değil, siğ ve biçimle kalıplarla yaklaşılan 14 Temmuz'un anlamını anlayamazlar, derinliğini kavrayamazlar. Zaten derinliklerini hakları da yoktur. Bir yangın teslimiyet altında, binlerce kulaç sallayanların yandaşında eşsiz bir kahramanlık örneği sergileyenlerin eylemine kayıtsız kalkanların 14 Temmuz'da üz zamları, en basitinden, siyasal alaksızlığı kendisidir. Yine, 14 Temmuz eylemini bugün sıradanlaştırma çabaları da boş değildir. Herhangi bir "eylem" derecesine indirmeye çabaları anlamıdır. 14 Temmuz, Büyük Ölümlü Orucu'nun başarısı altında yatan olayları ve etmenleri burada toplu olarak vurgulamak istiyoruz.

Öncelikle, düşmanın politikası, güncel olarak pratikte somutlanan dayatmaları, neden ve sonuçları, tüm ayrıntılarıyla bilinliyordu. Halkımız ve Partimiz açısından anlam ve tehlikeyi iyice kavramıştı. Yeni bir yenilginin kiş düzeyinde değildi, Parti düzeyinde bir ıtırat o-lacağı, halkımızın ve Partimiz tarihinin bu kesitinde buna kesin tahammülün olmadığı net, açık ve belirgin bir tarzda, hiçbir ıkrıklılığa, kuşkuya yer veremeycek kadar ortadıldı.

İncisilci, 1981 direniş deneyi vardı; 45 günlük ölümlü orucunun para bilime dersleri vardı. Bu tecrübe birikimi eyleme yönelik düşümler komplolarını boşa çıkarmak yeteneğiydi.

Bu siyasal bilince yola çıkan önderlerimiz, tüm yeteneklerini, enerjilerini, bilgilerini, tecrübelerini eylemin başarısına koşuyorlar. Bu yetenekleri ve enğin özverileri ile bütünleşen iradeleri, sonuç tayin eden belirleyici etken oldu.

PKK önderliği gibi soylu bir yükün gereği ve anlamı budur. İşte Ulusal kahramanlık budur işte, diğer sıradan olay ve toplumlardan ayrılan kendine özgü karakteristiktir budur.

IV. 14 TEMMUZUN SİYASAL SONUÇLARI VE ETKİLERİ

Mazlum yoldaş, çığır açmıştı; teslimiyet ve ihanete karşı direniş, kavga ve isyan kivicimi olmuştu. 14 Temmuz bu kivicimin isyan etesidir. Aynı bilinc, ruh ve çizginin

**PKK'li savaş tutsakları
Burcu Çeteci**

TEMMUZ'DAN EYLÜL'E GÜNÜ GÜNÜNE ÖLÜM ORUCU

Büyük Ölüm Orucu üzerine bugüne kadar çok şey yazıldı. Şehit olan arkadaşların, yeni bir yıldönümünde onların nasıl ölümüne gittiklerini öğrenmek ve yazmak istedim. Olayların detaylarını öğrenmek pek zordu. Çünkü, ölüm orucu döneminde kalem-kağıt taşımak, günlük not tutmak ve gizlemek mümkün değildi. O ortamda bunları düşünmek bile güçtü. Bundan dolayı olaya ışık tutacak hiçbir yazılı belge yoktu. Peki nasıl açığa çıkaracaktım yaşananları?

En sağlam kaynak, o günlerin tanığı olmuş arkadaşların anlatımlarıydı. Ama uzun süre ölüm orucunda kalmış bazı arkadaşlarda hafıza kaybı olduğundan **14 TEMMUZ**'dan sonra eylemi günününe ortaya çıkarmak mümkün olmadı. Bu yüzden yaşananları açığa çıkarmakla zorluk çektim. Bir arkeolog 4000 yıl önceki Mezopotamya'yı, Mısır'ı öğrenmek için nasıl bir çömlek parçasını, bir el baltasını arıyorsa, ben de o günlerde yaşananları açığa çıkarmak için olayın tanıklarından bir söz, bir cümle, bir anı aradım, bunları birleştirip o günlerde yaşananları gözler önüne sermeye çalıştım. Ölüm orucuna sonradan katılan arkadaşlar, hafıza yönünden sağlam olmalarına rağmen o günleri aydınlatma kavuşturacak bir şey anlatamadılar. Bunun nedeni çevreye, olaylara ilgisizlikti. Çoğu arkadaşta sordukçu olaya karşı: "İşte 36 ya götürdüler, hücrelere koydular, kendi aramızda konuşuyorduk" biçiminde cevap verirdi.

Oysa o ortamda konuşulan her sözde bir ipucu vardı. Bana gerekli olan o sözlerdi. Tüm çabalarımla alacalı-bulacalı da olsa o dönemi gün yüzüne çıkardım.

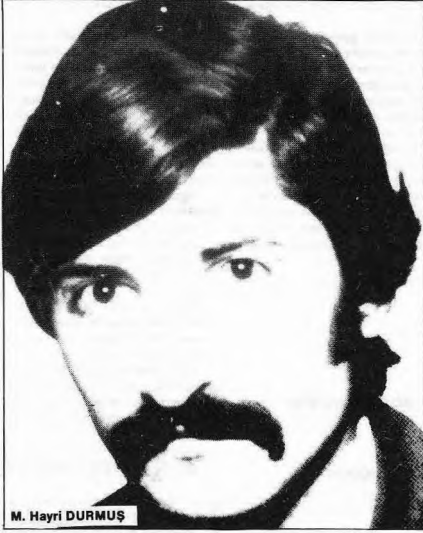
İşte derlediklerim:

14 Temmuz 1982: M. Hayri DURMUŞ, Diyarbakır Askeri Mahkemesinde ölüm orucu eylemini başlatı. **Kemal PİR** ve **Ali ÇİÇEK**'in de içinde bulunduğu 5 kişilik bir grup arkadaş, **Hayri**'den sonra eyleme katıldığını mahkemede açıkladı.

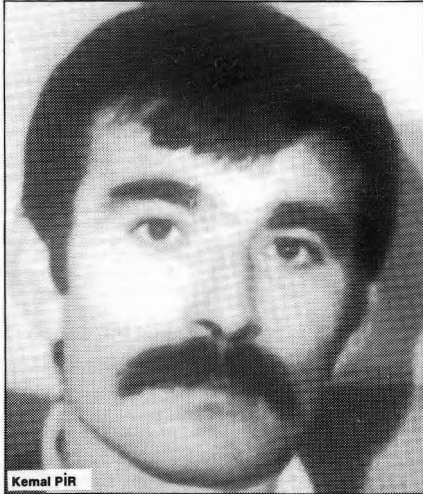
Mahkeme dönüsünde ölüm orucuna katılanları önce 16. koğuşa götürdüler. Oradan 35. koğuşa 4. kata getirdiler. **Hayri** hücreye girdikten bir müddet sonra, hücrenin tuvalet bölümüne geçti. Müslüme açtı, diz çöktü, ağzını müslüme yaklaştırdı. "**Başardık, başardık, altı kilyile başardık...**" dedi müslüme. Aynı şekilde, 3. kat 9. hücrede kulağın müslüme dayayan **Karasu**, **Hayri**'nin, "**Başardık, başardık, altı kilyile başardık...**" sözlerini duyunca sevinçle yerinden kalktı, hücresinde volta attı.

15 Temmuz: Sabah sayımı yapıldı. Sayımı üstleştiren Ali Osman Aydin yapıyordu. 4. katta **Ali KILIÇ** sayıma kalkmadığı için dövüldü. Sayımdan sonra öldürülen orucuna katılan 6 arkadaş, 4. kattan alınarak 36. koğuşa götürüldüler. Bu ara 1. kat 7. hücrede katılan **Akif YILMAZ** ve **Fuat Kav** diğer orucuna katıldılar. Onlar da 36. koğuşa aynı gün götürüldüler. Ölüm orucuna katılan arkadaşlar hücrelere yerleştirildikten sonra içkenace Ali Osman Aydin koğuşa gitti ve şöyle bağırdı: "**36. koğuşa APO'culara mezar olacaktı.**" Buna karş. **Akif YILMAZ** sessiz kalmadı, "**Buranın kime mezar olacaktı ilerde belli olur**" dedi.

20 Temmuz: **Mustafa Karasu**, 35. koğuşun 3. kat 9. hücresinde ölüm orucuna katıldığını gardiyanlara bildirdi. Hücresindeki yiyecekleri di-

M. Hayri DURMUŞ

Kemal PİR

şarı attı.

5 Ağustos: Gardiyanlar **Mustafa Karasu**yu 3. kattaki hücresinde kendilerden çıkardılar. 36. koğuşa, altıncı bir hücreye götürüldüler. **Karasu** 36. koğuşta gardiyanlarla konuşunca, **Kemal PİR** bunu duydu. **Kemal** "Vay bizim **Karasu** da burada" dedi. Peşinden **Karasu**ya "Kaç gündür girmişsin" diye sordu. **Karasu** "15 gündür girmişim" cevabını verdi. Bu arada askeri hastaneden bir heyet 36. koğuşa geldi. Diğer arkadaşlar doktorların kendilerini muayene etmesine müsaade ettiler. **Karasu**'nun bundan haberi olmadı. Diğer doktorların kendisini muayene etmesine müsaade etmedi. Onu geri 35. koğuşa götürdüler.

8 Ağustos: **M. Karasu**yu tekrar 36. koğuşa götürdüler. 2. kat 7. hücreye koydular. **Hayri**, 2. kat 9. **Fuat Kav** 2. kat 5. **Akif YILMAZ** 3. kat 6. **Ali KILIÇ** 2. kat 1. **Ali ÇİÇEK** 3. kat 3. **Kemal PİR** 4. kat 2. **Bedrettin Kavak** 4. kat 4. **Fuat Çavgun** 4. kat 9. hücrelerde kalıyordu.

Karasu hücreye girer girmez **Kemal** sormaya başladı. Kimlerin eyleme katıldığını sordu. **Karasu**, "Yalnız kendisinin katıldığını, bir arkadaş da katılmışı söylediğini ama mahkemeyi beklediğini, başka arkadaş da söylediğini, telkiden bulunmak istemediğini, herkesin kendiliğinden göre, bu zor eyleme katılmasını en doğrusu olduğunu" söyledi. **Kemal**, "Yani yapmışsın, çağrı yapacaktın, katılan katıldırı, doküman dokümlü. Doküman önemli değil. Önemli olan daha güçlü bir şekilde götürmekti" dedi. Bundan sonra **Kemal** tek tek arkadaşların durumunu sordu. **Karasu** da durumları ile ilgili de olsa, kötü de olsa idaremini duyabileceğini dikkate alarak —herkesin iyi olduğunu söyledi. **Hayri** de, "Kemal daha fazla sorma, arkadaşların durumunu iyidir, gayetler" dedi.

18 Ağustos: Her hücrenin önüne bir bidon su ve bir bardak bırakıldı. Her hücreye bir döşek verildi. Arkadaşlar o döşekler üzerinde yatıyorlardı. Yalnız dö-

Akif YILMAZ

şekler çok kirliyd ve pis kokuyordu. **Hayri** ye döşek vermediler, yalnız bir battaniye parçası ile kuru betonda uzanıyordu. Aslında döşek isteseydi verilerdi. Ama sonuna kadar istemedi. **Karasu** ya döşekten başka bir de battaniye verildi.

Bir gün: **Kemal** sürekli konuşuyordu. Bir gün, "Bu kaçınıcı günümüzü" dedi. Günü öğrendikten sonra, "Bundan sonra plaka numarasına göre günümüzü sayalım. Örneğin; ölüm orucunun otuzuncu gününde kendimizi **Hakkari'de** hissedelim, bakalım hangimiz hangi ilde ölürüz" dedi.

Başka bir gün: Arama yapıldı. Su bidonlarını, bardakları ve sigaraları alıp götürdüler. İki gün hiç su vermediler. İkinci ve üçüncü hafta içinde bir kez su akıyordu. Bazen bir-iki saniye aktığında arkadaşlar yataktan kalkıp tuvalete gidince kesiliyordu.

İki gün sonra: Bidon ve bardakları geri verildi. **Karasu**, dolu bidonundan bir iki bardak içti. Sonra yatagında sırtüstü yattı. Yanından hızla geçen kocaman bir fare su bidonunun üzerine fırladı, bardağını düşürdü. Bidonun açık ağzında bir tur attı, suya daldı, biraz yüzüp serinledikten sonra bidonun altından çıktı, dikkatlice çevreyi gözlemlemeye başladı.

Başka bir gün: Gardiyanlar a-rama yaptılar. **Akif**'in kaldığı hücrenin katıferinin arkasında içi boşalmış bir yumurta ile, iki tane yumurta kabuğu buldular. Bir gardiyan yüksek sesle, "**Akif YILMAZ** gizliyen yumurta yemiş, haberiniz olsun" dedi. Buna karş. **Akif** "Ben öldüğümde anılarınız, şimdiki size bir şey demem" dedi.

İdare öldürme orucundaki arkadaşlar arasındaki konuşmaları öğrenmek için 36. koğuşun, birinci kat hücrelerine Kürtçe, Zazaca, Türkçe dil bilen işyoncuları getirip yerleştirmişti. İşyoncular konuşmaları not edip idareye veriyordu. Bu durumu fark eden **Ali ÇİÇEK** günde birkaç kez işyonculara küfür edip duruyordu. İşyoncular kullandırı birisi **Bucak**'ın iş adamlarından Ali Aydinliktir di.

Başka bir gün: İdare, öldürme orucunda yatan arkadaşlara, "Neden ölüm orucuna girdiğinizi belirtir bir dilekçe yazın" dedi. **Kemal**, "Doktor hepimiz adına sen yaz" önerisinde bulundu. Diğer arkadaşlar bu öneriyi katıldılar. **Hayri** dilekçeyi yazdı. Diğer arkadaşlara yüksek sesle okudu. **Kemal**, "Doktor savunma konusuna çok ağırlık vermiştin, uygulama ve

baskıların kaldırılmasını, bir de bizim olduğu gibi kabul edilmesini vurgulamıştın." **Kemal**'in bu önerisine de diğer arkadaşlar katıldı. **Hayri** gelen öneri doğrultusunda yeni bir dilekçe hazırlayıp verdi.

Başka bir gün: **Fuat Çavgun** döndü. Katta sıcak ve susuzlukla baygınlık geçirdi. Kendine geldiğinde, **Hayri**, "Fuat yanında su kabı varsa, bir ipe bağla sana su yollayalım" dedi. **Fuat** hücresindeki naylon torbaya bir ip bağlayıp ikinci kata sarkıttı. **Hayri**, hücresinin karşısında sarkılı duran torbayı içeri çekmek için gömleğini çıkardı, gömleğinin bir yerinden tutup, gömleği torbaya doğru fırlattı. Bu hareket defalarca tekrarlandı, ama kendisinin bir buçuk metre kadar uzaktı, parmaklıkların ötesinde salıyan torbayı içeri alamadı.

Hayri, takatsizlikten yere düştü. **Mustafa Karasu** torbanın kendi hücresinin karşısına atılmasını istedi. Torba oraya atıldı. **Karasu** da takatsiz kalınca **Fuat** boş torbayı geri çekti.

Başka bir gün: Her gün yemekleri hücrenin önündeki parmaklıkların bitişine koyuyorlardı. O gün ölüm orucundaki arkadaşlar yemek tabaklarını elleriyle itip hücrelere uzaklaştırdılar. Ondan sonra gardiyanlar tabakları hücreden uzak koydular.

Hücrelerde çok sayıda cardın fareleri vardı. Yemekler ve ekmekek tabakları konar konmaz fareler, leş kargaları gibi yemeklerin üzerineüşüşek, hem yemekleri yer, hem de birbirleriyle boğuşurlardı. Et parçalarını, kocaman kemikleri hatta somun ekmekğini ağızlarına alıp götürer fareler vardı. Ölüm orucunda açlığın koynunda yatan arkadaşlar o iştahı farelerin kavgalarını izleyip günlerini geçiriyorlardı.

Hücrelerde arkadaşlar rahat-ısinden başka hayvanlar da vardı. Sivrisineklerdi bunlar. Yaşar Kemal romanlarında anlatılan **Kurokova** sivrisinekleri gibiydiler. **Kemal PİR** her gün gömleğini çıkarır, gömlekte sivrisinekleri kovalar, onları öldürmeye çalışır. Sivrisinek, bu kovamamla, öldürmekle bitmezdi ki Arkadaşlar biraz uğraştıktan sonra yorgunluktan düşer, bedenlerini sivrisineklerin insafsızlığına bırakırlardı.

Bitler vücutlarda cirit atıyordu, kimsenin onları öldürmek takatı yoktu. Fakat bazı arkadaşlar gün geçirmek için bit yırtıyor, bitlenin üzerinde bazı deneyler yapı-

yorlardı.

7 Ağustos günü: Deza Hamit ölüm orucuna başladığını gardiyanı soydu.

8 Ağustos: Deza Hamit'i 35. koğuştan alıp sinema salonuna götürdüler. Orada Prometheus gibi zincire vurdular. Dört gün dört gece su vermediler. Eylemlen vazgeçmesi için tehdit ettiler. Boyun eğdiremeyeceklerini anlayan 13 Ağustos günü 36. koğuşa götürdüler. Orada 3. kat 1. hücreye koydular.

Başka bir gün: 36. koğuştaki ölüm orucunda olan arkadaşlar, avukatları kendileriyle görüşmek isterse ne yapacaklarını tartıştılar. Sonunda avukat görüşüne çıkama kararını aldılar. (Avukat görüşüne çağırılmadılar.)

İdare ölüm orucunda kalanlara; "Görüşmecilerinizle görüşmek istiyorsanız dilekçe yazın" dedi. Arkadaşlar dilekçe yazdılar. **Kemal PİR** dilekçesinde, "Benziyaretçilerimle görüşmek istiyorum, fakat ziyaretçilerimle görüşürülecek cesareti idarede görmüyorum" demişti.

Başka bir gün: İçkenceni üstteğmen A. Osman Aydın, Kemal'i sedye ile idareye götürdü. Orada, "Kemal ölüm orucunu bırakma, bırakırsan it gibi süründürürüm" dedi. Ali Osman'ın böyle konuşmasına karşı, Kemal çok ağır küfürler etmiş, eylemi kesinlikle sürdürdüğünü söylemişti.

Başka bir gün: 36. koğuşa doktorlar geldi. Bir doktor, "Kemal gel su ölüm orucunu bırak, sana kebab, pırizola ısmarlayayım" dedi. Kemal, doktora kızdı: "Sen beni çocuk mu sanıyorsun? Biz bir ülkenin kaderini tayin edecek bir eyleme katılmıyız, sen kebapları bahsediyorsun" dedi.

Başka bir gün: Sabah erkenden Kemal PİR, diğer katlarda kalan arkadaşları çağırıldı: "Arkadaşlar, bizi hastaneye kaldırın, orada zorla serum vermeye katkılırsanız, bütün serum şişeleri, camları kırarım, buna rağmen takarlarsa, doktor hakkındaki davacı olurum. Bir de hangimizi alıp götürürlerse, arkadaşlar bizi götürüyorlar, diye başıralım" dedi.

Bir gece: Kemal PİR ve Fuat Kav katlarıarası yüksek sesle konuşuyorlardı. Mazgal deliğinden dinleyen gardiyan, Fuat'ın annesine küfür etti. Kemal gardiyana küfür kızı. Sinirlenip sesle, "Gardiyan, gardiyan artık bize küfür edemezsin, biz özgürüz" dedi.

Kemal hiç durmaz, hep konuşurdu. Hayri de çok az konuşur, arasıra Kemal'in konuşmalarına müdahale ederdi; "Kemal fazla konuşup kendini yorma, çabuk düğersin" dedi. Buna karşı Kemal, "Doktor, bırak biraz konuşalım, iki yıldan beri ağızma kilit vurulmuş, ölmeden arkadaşlarla bol bol konuşalım, türköl söyleyelim, düğüne gider gibi ölüme gidelim" dedi.

Başka bir gün: Arkadaşlar, Hayri'den "Ağlama yar ağlama, mavi yazma bağlama" türküsünü söylemesini istadiler. Hayri bu türküyü çok seviyordu, söyledi. Kemal de, "Sinop kalesinden uçtum denize" türküsünü söyledi.

Başka bir gün: Kemal yine bir şeyler mırıltıyordu. Sonra, "Arkadaşlar, çave mın nababın" dedi. Kürtçe. Kürtçe tek-tük kelimeleri öğrenmişti. Gözlerinin kör olduğunu Kürtçe söylemişti arkadaşlara.

Kemal sigara yakmaya çalışıyordu. Kibriti çakıyor, tek eliyle sigaraya doğru götürüyor, dolastırıyor, fakat bir türlü yakamıyor, kibriti söndünce de kaçıp yeni bir kibriti yakıyordu. Böyle çok uğraştı, altı kibritle ancak sigarayı ortasından yakabilirdi.

Başka bir gün: Doktor, Kemal'i muayene ederken, bir doktor Kemal'in bakişlarından şüphelenmiş, dört parmağını Kemal'in gözleri önüne tutarak "Bu kaç tanedir" demiş, Kemal "bir" diye cevap verince, doktor, Kemal'in artık görmediğini anlamış.

Kemal görmediği zamanlarda da bir yerde durmuyordu. Hücrede ne yapıyordıysa arkadaşlara anlatıyordu. Örneğin; "Arkadaşlar şu an ayağa kalktım, bir elimle duvara yaslandım, luvaletle doğru gidiyorum, bardağına el yardımıyla alıyorum, aha bıldım, aha elimden düştü. Artık bundan sonra su da içmiyorum" derdi.

Başka bir gün: Kemal kibritini ararken hücredeki yüksek olan

beton zeminin üstüne düştü. Kalkmak için saatlerce uğraştı. Sanki birisiyle boğuşuyormuş gibi sesler geldi hücrelerinden. Sonra öyle kala kaldı beton zeminin üzerinden. Bir gün sonra gardiyanlar onu yatığına kaldırdılar.

Başka bir gün: Ali ÇİÇEK, "Kemal Abi gözlerin görmüyor. Saatin bana gönder" dedi. Kemal, "Ali, ben öldüğümde saatimi yeğenlerime versinler, benden onlara bir hediyeim olsun, bakıp beni hatırlasın" dedi.

24 Ağustos günü: Emin Keskin 35. koğuştaki ölüm orucuna katıldığını gardiyana açıkladı. Gardiyanlar onu hücreye parkmaklıklarına vurdular. Öbür gün sabah alıp götürüldü. Yanına bir paket sigara, bir kibrit almıştı. Koridorda sigara ve

kibritini aldırdı. Elbiselerini yırttırlar, tehdit ettiler, nasihat pektiller, üstüne çöktü dövdüler. Sonra götürüp bir odaya koydular.

25 Ağustos: Mehmet Şener ve Muzaffer Ayata ölüm orucuna katıldılar.

25 Ağustos: Öğleden sonra Hamit Baldemir, Hasan Hüseyin Karakuş, Hayri Aşlan, Rıza Altun, 35. koğuştaki ölüm orucuna katıldılar. H. Baldemir ile Karakuş ölüm hücreden çıkardıklarında, Vehbi Çavuş olarak tanınan bir gardiyan, Karakuş'un çenesinin altına destekli bir yumruk vurdu. Karakuş yere düştü, çenesi kırıldı.

Aynı gün bu arkadaşları M. E. Keskin'in bulunduğu yere, oradan 36. koğuşa götürüldü.

Arkadaşlar hücrelere konulunca, Kemal hemen kimlerin geldiğini sordu. Hayri, mahkemede neden, talep ve istekte bulunmadığını açıkladı. "Biz ölmeyinceye kadar bunlar bizimle ilgilenmezler. Biz dileceğiz (ilk grup) o zaman sizinle ilgilenirler."

25 Ağustos: Fevzi Yetkin 36. koğuştan ölüm orucuna katıldı. Onu da koridorda tehdit ettiler, bazı kağıtlar imzalatırlar. Sonra 36.

koğuşa 4. kat 5. hücreye koydular.

Kemal, Fevzi'nin geldiğini anlayan seslenerek, "Fevzi hele şu 33. koğuştaki olayı (Ferhatlar'ın kendilerini yakması) baştan sonuna kadar anlat, biz de bilelim" dedi. Fevzi olayı anlattı.

Başka bir gün: Fevzi Yetkin hücrede su kabı arıyordu. Kemal, Fevzi'nin kaç aradığını duyunca, hemen kendisi su kabını aldı. Fevzi'nin hücresinin önüne doğru atı. Oysa Fevzi biliyordu ki, Kemal'in birden fazla su kabı yoktu. Fevzi'nin bütün direnmelerine rağmen Kemal, "Sen al, benim başına kabım var" dedi.

Başka bir gün: Fuat Çavgun fenalaştı, hastaneye kaldırıldı.

6 Eylül: KEMAL PİR hastaneye kaldırıldı.

7 Eylül: KEMAL PİR ŞEHİT oldu.

10 Eylül: MEHMET HAYRİ DURMUŞ hastaneye kaldırıldı. 12 yıl 13'e bağlayan gece ŞEHİT oldu.

11 Eylül: ALİ ÇİÇEK ile AKİF YILMAZ hastaneye götürüldüler.

15 Eylül: AKİF YILMAZ ŞEHİT oldu.

17 Eylül: ALİ ÇİÇEK ŞEHİT oldu.

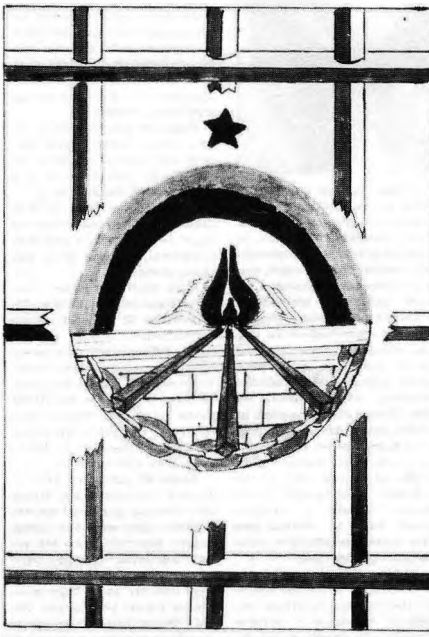
ÖLÜM ORUCLARI

Dediler ki ölmüşler Mühürli tabutlarda Süngülerin gözetiminde gömülmüşler

Soldu tenim Zapt edemey oldum diki yüreğimi Volkan gibi kükredi öfkem Kan damladığı gözlerim

Bir de baktım ki Ölü dedikleri Dillerde Yüreklerde Bahar çiçekleri gibi Taze bilinçlerde Bedenler ölmüş meğerse Ruhları özlemleri Yürek ve bilinçleri bizlerle

Öldü bilinen canlar Yaşıyorlar bak Nefes gibi bizlerle

M. Hayri DURMUŞ'tan seçme sözler

"Son olarak bir şey söylemek istiyorum: Her kim ki, Kürdistan'ın bağımsızlığı adına yola çıktığını biliyor ve ulusal kurtuluş mücadelesini samimi ise; kendisine silahlı mücadeleyle temel almaldır. Kürdistan ancak bu yolla kurtulur. Dünya, bölge ve ülke koşulları bunu zorunlu kılıyor. Söyleyeceklerim bu kadar. Bu mahkemeye sen gelmişliğin..." (14 Temmuz 1982)

"Kürdistan Vietnamlaşıyor, bu insan çıkıklarını hiçbir zaman unutmayınız." (Mart 1981)

"Acile etme Kemal, biz ölelim. Bizden sonra çok arkadaş gelecek, bütün arkadaşlara güveniyorum. Bugün gelmediler yarın gelecekler. Ama mutlaka gelecekler. Öyle bir gün gelecek ki, burası (cezaevi) cessetlerin geçimceyecek. O günler pek yakındır." (Ağustos 1982)

"Ölüm orucu uzun bir maraton koşusu gibidir. Herkes onu sonuna kadar götürmez..." (Ağustos 1982)

"Türk sömürgeçliği Kürdistan halkını değil cadırlarda, mağaralarda bile yaşamasına müsaade etmiyor."

"Ben ölürsem mezar taşına, bu adam borçlu diye yazılır."

"Tamam tamam başarılı, başarılı. Altı kişi ile başarılı." (14 Temmuz 1982)

"Ölüm orucunu bir arkadaşına hücredeki bir musluk aracılığıyla bildirirken.)

Kemal PİR'den söz ve cevaplar

Yzb. Esat: "Patron artık küçük balıklarla değil, büyük balıklarla uğraşıyoruz."

Kemal PİR: "Büyük balığın kılığı büyük olur, adamın boğazında kalır."

Yzb. Esat: "Ölüm orucuna başlamışsın. Patron bu kez kesin ölmelisin."

Kemal PİR: "Hiç merak etme. 1981 büm orucundan ders aldım, bu kez kesin ölmeyim." (14 Temmuz 1982)

Mevlüt Çavuş: "Kemal sen ölüm orucunda ölürsen, büyük bir şarap şişesi elimde alır, senin başucunda lakır lakır içerim."

Kemal PİR: "Ben ölürsem senle Yüzbaşı Esat ölümünden korkup burayı terkadersiniz." (Mart 1981)

"İste bu olmadı, adam sigara unuttur mu? Ölmeden önce bol bol içseydik." (15 Temmuz 1982)

"Prof. dın hiçbir şeydik, bugün her şeyiz. Su anda istersek ayağa kalkarız, hiç kimse bizi engellemeyiz." (Ağustos 1982)

"Ben Kemal PİR dim, kanı beş-para etmez bir gardiyan karşısında hazır vaziyetine geçiyorum." (Ağustos 1982)

Doktor: "Kemal sen yemek yiyorsun."

Kemal PİR: "Şimdi ne söyleysem, inanmayacaksınız. Ben öldüğümde, şimdi söylediklerimin doğru olmadığını anlayacaksınız."

Doktor: "Kemal sen ölüm orucunda ölmezsin."

Kemal PİR: "Bizim isteklerimiz yerine getirilmeyinceye kadar, koldurdu bizimle masaya oturup pazarlık yapmayınca kadar, ben Kemal PİR olarak eylemi bırakmayacağım. Ya öleceğim, ya kazanacağım."

"Hayri, her zaman en iyisini düşünür"

"Küçük insanlar büyük davaların savunucuları olamazlar."

"Biz yaşamaya uğruca ölecek kadar sevenlerdeniz."

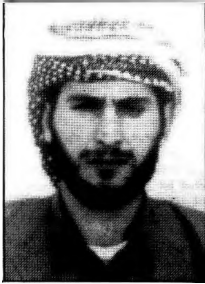
"Biz sırat köprüsünden geçiyoruz. Ya öleceğiz, ya geçeceğiz. Bizim için düşmek söz konusu olamayacağına göre geçmek zorundayız." (1981'den)

Yzb. Esat: "Patron, Mazlum kendini astı, sen de ipi kendini asmıyor musun?" diyerek bir ucu parmaklığı bağlı ipi çekip koparıyor.

Kemal PİR: "İp seni çekmedi, beni nasıl çeker."

Daragacına
Yürünen
Savaş
Esirlerinden
Mesajlar

Yoldaşları

Bağımsızlık mücadelemizin bir neleri olarak sömürgecilerin ellerine lutsak düştükten sonra onların cinayet makinası faşist mahkemeleri tarafından idam cezasına çarptırıldı. Bu ve ceza yarattayca da onaylanıp bulunmaktadı. Bu duruma dönüldü, sizlerden ayrılmadan önce, sizlere bazı düşünceler ve duyguların ve geçmişin bir değerlendirmesini sunmayı görev saydım. Bu görevimi yaparken, kendimi çok mutlu ve gururlu hissediyorum.

Halklar, tarihleri boyunca dönemlere, çağlara uygun örgütlenmelerini, irade birliklerini kurdukları oranda varlıklarını daha iyi korumuş, geliştirmiş güçlenmişlerdir. Bu perspektife halk tarihimize baktığımızda Medya ve Mervani devletlerinin kapsadığı zaman dilimini hesaplamazsak; tarihimizin bir örgütsüzlük tarihi olduğunu görürüz. Kuskusuz bu örgütsüzlük, ve esaret altında geçirildiği uzun tarihin boyu olmasının tek nedeni Kürt halkının örgütsüzlüğü değildir. Bir benzeridir, ama tek başına değildir. Bunda ülkemizin dünya uygarlığının beşiği olmasının yanında, zengin ekonomik kaynaklara ve önemli bir stratejik konuma sahip olması da aynı oranda bir neden olmuştur. Medya'nın doğuşundan günümüze kadar, dönemlerin en güçlü devletlerinin işgal ve istilalarına maruz kalmasında ve onların karşı çıkmalarına hesaplaması aklı olmasının altında, ülkemizin istah kabarcığı ekonomik zenginlikleri ve stratejik konumu yatmaktadır. Zira, ülkemiz, tarihin hemen hiçbir döneminde tek bir gücün elinde kalmamıştır.

Tarihimize baktığımızda bu işgalci güçlerin ülkemizi yöley kolay kolay ele geçiremediklerini, halkımızın tarihin her döneminde bu güçlere karşı, medeniyetini kopma pahasına ve en ilkel araç ve yöntemlerle de olsa, cedit direnişler sergilediğini görürüz. Bu, yakın tarihimizde kadar sürmüştür. Ülkemiz egemenlikleri altında tutan güçler arasında çıkan çatışmalarda veya iç diğdime dönemlerinde yine direnişlerin sergilediğini görürüz. Ancak, bu direnişin özelliğinden dolayı, halkımız bağımsızlığına bir türlü kuramamış, bunun başlıca nedeni Kürt egemen güçlerinin ulusal, toplumsal çıkarlarını düşünmesi, ailesel ve bireysel çıkarları peşinde olması ve bu çıkarları önüne, ülkeyi, bu sömürgeci güçlere pahasızca peşkes çekmeleri, kendi halkına karşı hep ihanet yolunda gitmeleri ve bu aynı ağırlık güçlerinin pilyonları olarak sürekli birbirleriyle savaşmaları yoluyla, halkın birlik ve beraberliğini temellendirilmediği, emelleri ve darmadığı emelleridir. Bu durum, Kürdistan'da ullaşık, teslimiyet ve ihanetin yaygınlaşmasından dolayıdır. Ve toplumun bağımsızlığı temelde örgütleyebi-

lecek bir irade birliğinden yoksun kildi. Eger, kurtuluşu amaçları ortaya çıkmak isteyenler olduysa da bu, çok dar çerçevede kaldı. Bu bu köklü ihanet ve ullaşık karşısında bir şey yapamayı sürdürdü.

Bu karanlık tarihin ve bütün sömürgeci uygulamalara rağmen, 1940'lara kadar Kürt tarihi, Kürdüğünden fazla bir şey kaybetmedi diyebiliriz. Ancak özellikle 1938'de son direnme noktaları da bastırıldı Kürdistan tam denetim altına alınca kapitalist sömürgecilik, toplum her yönüyle başkalesine uğratmaya ve özellikle TK sömürgeçliği Kürdistan'ı yayılma alanı seçerek; Kürterli, Türk ulusunun potası içinde eritme hedefini uygulamaya koyuldu.

Bu yıllar, Kürdistan tarihinin en acımasız ve koyu karanlık yılları oldu. Zira bu kez tarihin halk olarak silinme sürecine sokuldu. Bu yıllar, Kürdüğünden ullaşık ullaşık, ihanet ve ullaşık yolunda yaratıldığı yıllar oldu.

Bu sekiide devam eden süreçte, Türk sömürgecilerinin ullaşık ullaşık nedeni olarak ülkemizde zayıf da olsa kapitalizm gelişmiş ve bu yeni ekonomik yapı doğdu olarak sosyal sınıfların farklılaşması beraberinde getirmişti. 1960-1970'li yıllarda Türkiye'de okuyan bir kısım Kürdistanlı genç, Marksizm-Leninizm ile tanıştı. Özellikle ağıda komprador çocğu olan ve ihanetini kucağına büyüyen bu gençlik, Kürdistan için bağımsızlık bir ideoloji üretme ve Marksizm-Leninizm Kürdistan şartlarına indirgeyerek militan bir devrimci mücadele örgütlemeye yeltenek ve özelliklerinden yoksundu. Zira, Kürdistan'ın bu ölüme gidişini durdurup onu yeniden yaşama döndürmek bir güce ihtiyacı vardı. Bu güç, kuskusuz teslimiyetçi, reformist, uzlaşmacı, pasifist, küçük-burjuva teslimiyetçiler olamazdı.

Halkımız, Kürdistan'da en zayıf ve umutsuz kısıptılara dahil olmuş bağıdı yüzyıllarca. Geçmiş direnişlerde baş çeken önderlikleri gerici sınıfın karakterleri nedeniyle ile, sonucu çözmekten uzaktı. Bunlar, halkımız bu türlü ölenen yaşamı ve refahı sağlayamaz. Tutsaklığı içinde güç oluşturan son sınıflarını yaşayan halkımızın önüne bu defa sömürgeçlik ullaşık ullaşık temelde ülkemizde boy atan, küçük-burjuvazilerin çıkarlarını hedefleyen önderlikler çıktı. Kürt küçük-burjuvazinin mayasında yer tutan döneklik, teslimiyet, kaypaklık, uzlaşmacılık, reformist karakteri, sınıdı ve kadar halkımız adına yaptığını iddia ettiği sözde önderlikler halk çıkarlarını kendi çıkarlarına peşkes çekmekten öteye gitmedi. Bu amaçla halkımızın umutlarını geçimsiz feodal önderlikler gibi bir kez daha yenden yere aldı. Onbilerde aydın Kürt gençine pasifizm ve teslimiyetle uzlaşmacılık zehirlili girince etti. Oysa bu, bilime ve Marksizme ağık, dinamik ve enerjili doğu potansiyeli, bağımsızlık mücadelemize kaydırıldıysaydı daha yıllar önce dağılmış bağımsızlık

Alaattin AKTAŞ:

"APO'ya, Partiye, halka ve şehitlere olan inancımı hiçbir zaman yitirmedim..."

mücadelemizin müjdesini verecekti halkımız. Küçük-burjuva ve feodal çıkarlarını çekimden özdeş kılan, bin bir kılıf altına gizlemekten sakınmayan, teslimiyet, mücadelesizlik, tutsaklık ve somuruzluğun bayrağı olan Kürt küçük-burjuva önderlikler, halkımızın umutlarıyla oynamalarını yansır, mücadeleye kazanılabilecek onbilerde ülke gençinin belyine oynuyorlardı. Kürdistan tarihinde binlerce yıl süren katliamlar bir yerden itibaren son yıllarda bu sözde önderlikler gerçekleştirilecekti. Kendi yaylarına düşen tahsil sorumluluklarını bu yolla gerçekleştirmiş olurlar. Biz, düce çıkaracak önder bir güç lazımdı. Ama nasıl bir güç?

Marksizm-Leninizm ile donanmış; Kürdistan toplumunu bu ideolojinin perspektifleriyle tahlil edecek; bu tahlille düce düşecek bir siyaset, ullaşık kurtuluş siyasetini yaratacak; feodal ve küçük-burjuva çıkar ve anlayışları yerine ullaşık çıkarları gözetilecek; dünya halklarıyla ilgili kurup, varlığı unutulmuş Kürdistan halkı ve mücadelesini tansatacak; sömürge durumunun baş sorumlularından biri olan Kürt ullaşık ve hain sınıfları düce tespit edilip toplum üzerinde zorla şağıdıkları denetim ve etkinliklerini kırarak, her türlü gerici, çağdışı kurum, kuruluş ve düşünceleri mücadele edip onları tasfiye edecek; dost ve müttefiklerini, düşmanlarını, bunların taktik ve stratejik akımlarını düce tespit edecek ve en önemlisi Kürdistan'da karşıdevrimci zorla kurmaştıran sömürgeci sökküp atacak ullaşık devrimci örgütleniye yaratacak ve bünyesinde toplumun birlik ve beraberliğini sağlayacak bir güç, ancak bağımsız bir ullaşık modern bir Kürt ulusu yaratabilir. Ancak, böyle bir gücün önderliğinde demokratik, müreffeh bir ullaşık, dünya başmış halkları, ailesi içindeki yerini alabilir. Kürt halkı ise bu güç, direnmek yasağıdır" diye, böyle önder APO önderliğinde ortaya çıkan grubun doğru siyaseti ve insanımızın azim, fedakarlık ve karıllığıyla kısa sürede ülke sahında yayılıp dal budak salarak örgütlenen PKK oldu. Bu güç, Kürdistan halkının nefes boruları, beyni, kasıcası her şeyiydi.

PKK, önüne koyduğu devrim mücadelesinin ne kadar kutsal ve soylu olduğunu bildiği gibi, bu mücadelede düşmanlarını da ne kadar çok ve güçlü olduklarını da bilincinde olduğundan, tavizsiz ve kararlı bir mücadele vermesi gerekiyordu.

Zira, ülkemizin yeraldığı dünyanın en önemli, hassas ve kritik bölgesi olan Ortadoğu'nun böbeğinin yerleşmesi ve Kürdistan devriminin aynı zamanda böbe devrimlerinin anahtarı olması gerçeği gözönünde bulundurulduğunda, PKK'nın yükünün ağırlığı ve sorumluluğun büyüklüğü kendiliğinden anlaşılmaktadır. İşte bu büyük sorumluluk, büyük mücadeleler, fedakarlık ve tavizsiz kararlılıklar da gerektirir.

Bunun bilincinde olan sömürgecilik, doğuşundan beri hareketli düşüşte karşı imha politikası güdelemiştir. Partimize ve onun örgütleri ile insanlarına karşı savaşta, hiçbir ahlaki ve insani kural tanımaksızın, her türlü imha yolu ve yöntemini mübah sayarak hareket etmiş, etmektedir; ve edecektir de.

Bu durum, Türk sömürgeçliğinin yegane mirası ve kültürü olan militarist askeri kültürünün tüm dokularına işlenişinin Kürdistan'daki tipik görüntüsüdür.

Böyle yüce bir davayı omuzlayan bir hareketin saflarında yer almak, her şerefli Kürdistan insanının vazgeçilmez, ertelenemez görevidir.

Arkadaşları Kürdistan halkının bir evladı olarak, büyük oranda, babamın Güney Kürdistan Kürt hareketi saflarında savaşarak daha 1965 yılında şehit düştüm, benim devrimci hareketin saflarına katılmamda illic bir rol oynadı. Bu doğul yurtseverlik, Kürdistan Devrimcileri Batımda belirlir belirmez (Mazlum DOĞAN, 1976 ortası) safında yerim aldım. Ancak, maddi olanaksızlıklardan dolayı, 1979 başlarına kadar, sadece okul süresince faal devrimciyim yapabiliydim. Bunun dışında zamanında ailemi geçindirmek için çalışmak zorundaydım. 1979 yılının başından itibaren kendimi tümüyle devrimci mücadelemize adayabildim. Fakat, mücadelemizin yukarıda anıldığım büyük görevlerinin ve kalırmak zorunda olduğu ağır yükün ve zorlukların tam bilincinde olduğum için birçok arkadaşın içinde düştüğü tutsak ben de düce, hayatın her alanında eksiklikleri hissettirdiği teorik donanım önem vermedim. Verilen görevleri gövkle ve mümkün olduğunca eksiksiz yapmaya rağmen, bir devrimci işin vazgeçilmez olan teorik donanım ve politik bilincin yokluğunu kalmı sayılır. Partimin birbiri zorluk ve güçlüğü yarattığı özdeş olanakları önemsemeyiş, her şey silanı sayıyordum. Bunun acısını illic soruşturmada, daha sonra da cezai ve mahkemelerde fazla yaşlıyaktım.

İste ben, bu eksikliklerle 1980 yılının ilk ayında yakalandım. Bir PKK'linin direnişçi, tavizsiz kişiliğine tam anlamıyla layık olmadım ve zaafiyet içine düştüm. Gerçik burarda Partiyi ve konumunu savundum ama, bu benim oradaki tavizkar tutumumu değıştirmez. Kasıcası, bir devrimcinin en önemli silahı merkezlerden biri olan politik soruşturma sinavından ilic olmamıdır.

Cezalandım, eksikliklerimi gidermeye henüz koyulmuşum, cunlaya birlikte gelen işkenciler dayattı. Artık yepyeni bir döneme giriyorduk. Soruşturmada tam olarak sergilemediğim direnişçiliği cezalandım faşist uygulamalara karşı sergilemiştirdim. Ve öyle yaptım. 1981 Mayıs'ına kadar, her dakikasında ölüme burun buruna olarak direndim. Diğer arkadaşlarım gibi.

Cuntanın dışarda estirdiği terör paralel olarak ve daha kalırmice cezalandım diye uygulanan faşist terör ve işkence furası iyi tahlil edilemedi. Yani cezalandım uygulamak üzere önüne koyduğu program ilic hesaplanmıyordu. Bu bilimden önce karşı mücadelede hedefini bulamıyacağından başarılı olamayacağı.

Dişarıbakır cezalandım Türk sömürgeci faşistleri, kısa sürede hedefe ulaşmak istiyordu. İlk hedefleri, her şeyden önce cezalandım devrimci otoritenin yerine kendi otoritelerini şağılamak ve bundan sonra var olan örgütlenmeleri dağıtmaktı. Bunu yaparken, gerici zorun her türlüşün mübah saydı. En üst düzeydeki karşı zor yöntemleriyle örgütlen-

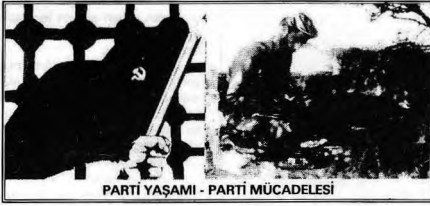
memizi dağıttılar. Sonra bizi teslim alıp özelliikle siyasi, düşünsel olarak bizi teslim almadı; bitirip mahkemelerde itiraz yaptırmak suretiyle Partiye, halka ve davaya ihanet ettirerek, davayı şahsımızda boğmak istiyordu düşman.

Bizler, her ne kadar cuntanın bu programını biliyorduksa da, bir zindan tecrübesine sahip olmadığımızdan hemen hemen her aşamada da acemilik çektiğimiz süreyilebiliriz. Zira, bilmiye yaşamak farklı şeylerdi. Cuntanın, yukarıda da anıldığım programına, işkence ağışında dayattığı faşist uygulamalara, arkadaşlarımız birlikte karşı koyup direndim. 1981 Mayıs'ına kadar süren bu direnişimiz tüm yüce ve görkemiye rağmen, yine de ölüme eksiklikmiş vardı. O da düdüdü. Yani, ölmesini bilmiyorduk. Oysa direnişimiz sürecin her dakikasında ölüme burun buruna, kucak kucakdaydı. Bu direniş sürecinden sonra toplu olarak düştüğümüz teslimiyet dönemi boyunca sömürgeçlerin her türlü vaad, hile ve ölüme tehditlerine rağmen düşürmek istediği "itiraz" kirketine düşmedim. Ve hiçbir zaman, düşünsel ve ideolojik olarak düşman teslim olmadım. Bu alanda düşmanı mahkum ettim. Bunun bedelini, vahşet ortamında neler olduğunu anlaşılmaya gerek yok. Yine bu dönemde elimden geldiğince arkadaşlarımızı korumaya ve onlara yardımcı olmaya çaba sarf ettim.

Faşist mahkemelerin ve ihanetçi takımı, PKK'ye ve devamıza yönelik kararlama ve saldırılarını karşı koyarak, mücadelemizin kalırlığı ve doğruluğuna gururla savunuyordum. İnsanları kendilerini hükü olarak bile savunamazdık söz konusu teslimiyet ve vahşet ortamında PKK'yi ve davayı siyasi olarak savunmanın bedelini ne olacağı şir değildi. Zaten, teslimiyet, durumumuzdaydı. Bizim müddicden azabını ve utancını az da olsa hafifleten bu savunmaydı. Bundan başka da bir devrimci sayamayız yoktu.

1982 Newroz'da Mazlum uludaş yantı karşı direniş meşalesi, daha sonraları Dörtlerin kendilerini diri diri yakması ve Hayri, Kemal, Akil ve Ali yoldaşların kanlarıyla gülerüstirdikleri direniş meşalesi. Eylül 1983'te yantına dönersek teslimiyet son verdi. Bununla, çok değerli canlar pahasına, düşmanın hevesini kursağında kırarak planlarını suya düştürdü. Bu ve bundan sonraki direnişlerde de arkadaşlarımızın yanında yeralarak direndim. Cezave yaşamım boyunca, APO'ya, Partiye, halka ve şehitlere olan bağıllık ve inancımı hiçbir zaman yitirmedim. Ve bunun bilincinde vardım ki, gerektiğinde halk için, ülke ölümüne bilimlidir.

Zira, artık ülkemizin ve halkımızın yaratacağı ve yaşatacağı bir tek şey var. Direniş! Bu sözün kutsallığını kavramak ve bundan başka bizi kurtarmak bir gücün olmadığı insanın yetekleri değildir. Direniş imen etmek gerektir. Her şeyi, yaratıldığı tüm değerleri, bu kutsal imza borçluyuz. Yaratacağı tüm güzelliğini, tüm değerlerini toprağı direnişli. Zindanları direnişliğin ne olduğunu çok iyi kavratmış. Ama nasıl? İşte sorulması gereken soru budur... Biz direnişin kutsallığını selices bir teslimiyet içinde tanıdık. Teslimiyet... O onursuz, alçağa yaşam; bizlere direniş, her nefes alışta, yürük varurunda hissettirdi. Kemal Abidin şehit düştüğü ölüme erduruca, "Ohh! direniş ne güzel" diye söyledikler, hala zindan duvarlarında yankılanmaktadır. Direniş bile insanlığın onurumuz, Kürtlüğümüz, koskoca bir halk ve ülke

PARTİ YAŞAMI - PARTİ MÜCADELESİ

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Bir gerilla olarak ağır yük kıldırması, herkesin ağızdaydı. Dillerden düşmüyordu. PKK gerillaları için yük taşımak önemlidir. Hem de çok... Billir, Küçük Mazlum'ın yaşına göre çok ağır yük alabiliyordu. Yaşına göre çok güçlüydü çünkü. Bedenlen hızla geliyordu. MG-3 silahını mermi dolu çanta-sıyla birlikte kaldırıyordu. Kendi Kalışnıkofu ve rahatı da üstünde. Toplam 40 kiloya yakın yanı! Hem de koşar adım, adeta koşarak. 13 yaşında taplaze bir insan bu!

"Mazlum yoldaş sen silahımı götür, ben de MG-3 çantasını aşağı kampa indiririm."

"Hayır olmaz. Ben niye MG-3'ü kaldırmayacağım? Ben Küçük mü görüyorsunuz? Ben gerillayım."

Yanılış anları diye yoldaş: "Onu kırmak istemedi. Hem doğru değil miydi? O da kendisi gibi gerillaydı. Yaşı kendilerinden küçükti ama, küçük gerilla da nöbete düzenli olarak her zaman tek veya çift olarak çıkmıyor muydu? Bütün bunları muhakeme eden yönetici MG-3 çantasını vermeye karar verdi. İstemeye istemeye de o! MG-3'ü ile düşürdü de kırılır diye vermeye hiç niyeti değildi."

"Al sen çantasını indir ben silahı. Olur mu?"

"Niye silahı da vermiyorsun? Kıracağı mı zannediyorsun?" Bocalayan gerilla, "Yok. Silahı da ben götürüyem" diyerek geçirmeye çalıştı. Ancak Küçük Mazlum anı, bir fırsatına getirip MG-3'ü de, çantasını da kaparak hızla aşağı doğru aktı. Koşuyordu adeta. Kendi silahı da üstünde. Diğer gerilla, sarp yamaçta ha şimdiki düştü düşecek diye arkasından endişelene bakıyordu. O günden sonra Küçük Mazlum sık sık bütün bu ağırlığı, kampa 200 metre yükseklikteki, normal insanların başı ile zar-zor gidebildiği dik ve sarp yamaça güzel rahatlıkla çıkartırdı. Bu yetli tek başına yapamayan 20 ile 30 yaşları arasındaki diğer bazı gerillalar, çoğu zaman hemen Küçük gerillayı yardımına çağırıyordu. O da sevinç ve gururdan iriyi göğüsünü daha da kabartarak hemine koşuyordu.

Kampa yeni bir dönem başlamıştı. 1988'in Kasım'ında, kamp yeni değişmişti. Yaşamı çok civildi. Sayı oldukça kabarmıştı. Yeni yeni gerillalar geliyordu. Genç, körpe, bilyikli-bilyiksiz, yaşlı, orta yaşlı. Artık sonbahar da kıldırı yaşıya yaşaya kişi terkedyordu. Pamuk gibi bembeyaz kar yamaçları da tutmaya başlamıştı bile. Çalışmalar son derece yoğundu. Hummal bir şekilde siyasal ve askeri eğitimler yapılıyor. Birçok şeyler biçimlendiriliyordu. Kişilikler, düşünceler, anlayışlar! 1988 Altılıcı için böyle hazırlanıyor. İssiz bir vadi-de, dünyadan uzak, Küçük Mazlum da bu dönemde daha bir büyüyor. Yeşil palamut, çınar ağaçlarıyla büyüyor, vahşi doğayla kaygan yamaçlar, volkanik kayalarla büyüyor. Dağ keçileriyle, kekliklerle, tuzluklarla, trörcülerle, mendiklerle; beyaz karlar, sert rüzgarlar, yağmurlar, dolular, şimşekler, bulutlar, renkler, yıldızlar, karanlık geceler, ay

sestleri, kurt saldıraları, dondurucu nöbetler, daracak cadılar, öfkeler, acılar, cezalar, tapkiler, sert tartışmalarla büyüyor. Kitaplar, defterler, kalemler, resimler, şifirler, silahlar, bombalar, patlayıcılar, savaş taktilikleri, içtimalar, askeri selamlar, gazeteler, dövdeler, dersler fotoğraflarıyla büyüyor; eğlence geceleri, yoldaş soforları, çay sohbetleri, gülüşmeler, mutluluklar, türküler, sevgiler, öğütler, saygılar, sevinçler, duygular, Cimsitler, ismetler, Ferikler, Leylalar, Zekiler, Ferhanlar, Dararlar, Şoreşler ve Rustemlerle büyüyor. O ıssız vadi; dün-yadan uzak!

"Bakin, eğer asacaksınız yazarm, yoksa..."

"Yoksa ne, yazmayacak mısın Mazlum yoldaş?"

"Eh biraz diye, asmayacaksınız neye yazayım?"

"Otur mu diye? Beğenilir ve karar verilir diye..."

"Ama ben biliyorum ki, beğenilecek. Siz de biliyorsunuz ki ben gözlük yazarm."

Tartışmaları bir gazete yazısı üzerine idi. Kampa, "Bir parça özgür vatan için: ERİŞ" isiminde haftalık bir duvar gazetesi çıkarılıyordu. Bütün savaşçılar ERİŞ'e yazı yazmadada adeta yarışıyorlardı. Küçük Mazlum bu konuda en önde gelendi. Gazetede en fazla yazısı çikan O'nunkiydi. Bazen çifte çifte! Yazı yazmadada hiç zorluk çekmiyordu. Her sayı için gece geç saatlere kadar kalarak yazılarını düzenli hazırlıyordu. Daha sonra gazetedeki asılı duran yazılarının önünden geçerek, anlatı tekrar okuyor ve için için seviniyor, için için gururlanıyordu. Tatli bir tebessüm yüzünü sarmalıyor ve aynı anda gözücüyle da çevredeki gerillalara bakıyordu, anlamı anlamı! Bir defasında oturur yarmı saat içerisinde iki tane güzel yazı çıkardı. Her saat yoğunlaşmış haldeydi çünkü. Bazen yazıları kimseye haber vermeden giden kendisi gazeteye asıyordu. Öyle ya yazıları güzeldi ve kimse buna karşı çıkmazdı. Zaten öyle de oluyordu. En kısa yazdığı bir şiir ileri kadroler tarafından bile beğenilmiş ve tanrılanı bulmuştu. Çünkü bu şiir kendi düşünün, yurtseverliğinin, Partisine bağlılığının, amacının, kaleminin, rüyasının bembeyaz kağıda dökülmüştü. Bütün dünyasıyla Küçük Mazlum'un fotoğrafıydı:

**Bayrağım benim
Yüce bayrağım
Kızıl bayrağım
Rengini şehitlerimin kanından
aldın
Sen binlerce yıllık tarihten
geldin
Yıldızın aydınlık geleceğindir.**

Şiir, yukarı anlatılarda çok misralarla çok kılı halinde devam ediyordu.

On tane kadar defteri vardı. Bir o kadar da kalemi. Bütün cepleri bunlarla dolu doluydu. Dersleri, savaşla ve yaşamla ilgili her şeyi soruyor, araştırıyor ve öğrenmeye çalışıyordu. Ve öğreniyordu. Eğitimlerini verdiği ödevleri en önde yapıyorlardı. Bir defasında yazdığı bir ödev eğitimci gerilla tarafından

Vaadedilmiş intikam çocuğu ya da Zağroslar'da bir ceylan

dan beğenilmeyince hemine kustu ve kısa sürede iki tane birden yaptı. İkisi de iyiydi. Artık kim ne diyebilirdi? Büyüklerin bile anlamakta zorluk çektiği o karışık ve teknik patlayıcılar dersinde seçkin öğrencilerdendi. Gördüğü teorik ders temelinde büyük bir ilgi ve merakla kendi kendisine çok çeşitli tuzak yöntemleri ve planlar geliştirdiyordu.

Cok canlıydı. Atik, çevik ve atletik vücutlu! Çok hareketliydi. Yürürken, otururken, konuşurken, yemek yerken bile. Cansız bir şekilde yerinde durmak nedir bilmiyordu bir türlü. Bu nedenle bir çok zaman uyarıları maruz kalıyordu zaten! Çocukluk yaşamında kendi kendine sporla uğraştığı hemen baktı oluyordu. Kampa sık sık bir başına gerilla eğitimi yapıyor, tuzaktan hızla koşarak geliyor, kampa yüksek duvarlarını atlayarak aşiyor ve hemen seri atletik hareketleri elinde silahla ateş pozisyonuna geçiyordu. Öne ve arkaya mükemmel ve uzun perende taklaları yapıyor, doğrulması da yine ateş pozisyonu biçiminde oluyordu. Bu hareketlerle cebzedilen diğer bazı gerillalar da hemen aynıysın yapmak istiyorlardı. Ancak ya bir yerlerini ERİŞ'e yazıyorlar, ya da gülünç duruma düşerek geri çekiliyorlardı.

Küçük Mazlum dağlarda tıpkı bir ceylan gibiydi. Kara kaşlı, kara gözlü ve masumane bakışlı güzel bir ceylan! Henüz tam büyümemiş, yaşama yeni bakan bir taze ceylan Yun işleme çoraplarını dizlerine kadar çekip sık sık bağlar, yeşil şulğünü uzun süredir düzenli beline oturtur, raktını sıkıştırdığı üstüne bağlar ve kırmızı şarjörleri Kalışnıkofu eline alarak dağlara çıkarırdı. Ve dağların zirvelerinde, en sarp yerlerde, karlık içinde, ağaçlıklarda, kayalıkta bir ceylan gibi koşardı, koşar, koşar, koşar. Ta ki bir ceylan gibi yolunlucuya kadar. Herkes dağlarda bu kadar rahat, bu kadar sen, bu kadar işler, bu kadar saf, bu kadar sade, verikere kara gözleri, sempatik yüzüyle bu taze ceylanı derinden bir hayranlıkla seyrederek ve oldukça etkilenilirdi. Gıpta ile, "kıskaçlık!" seyretilen, bakmaya kıyamadığı, domaydığını Küçük ceylan doğayla tamamen bütünleşmişti. İnsan ve insan! Küçük Mazlum bu demekti. İşte O, yaşamı bu ölçüde olgunda görmüştü. Doğayla insan ve savaş! Henüz doğayla yeni tanışan, henüz insanı yeni tanıyan 13 yaşındaki bir yaşam, savaşta ne diye hazırlanıyordu? Ne diye savaşta bu kadar tutkundu? Ne diye ölüme nispeten, gerillaya bu kadar aşık? Öbüründe daha yaşaması gereken bir onlarca yıl yok muydu? Daha çocukluğu yaşamasa, daha gençliğini ve iltihaplarını yaşamasa; gerekmiyor muydu? Pekli böyleyse yine acının peşinde olduğu bir ceylan olmuştu dağlarda. Avcıdan kurtulmak için "rahat" ovalara inemez miydi? Her niye bu kadar çekici, bu kadar sevdi, bu kadar korkusuz olundu ki insan maslakla yaşay, barbar avcıyı üstüne israrla çeksin? Bütün bunların cevabı bir ten keilmeydi: Yaşam! Kırıldan denet tutuk topkaraklarda bir tek yol vardır: Direnileye yaşamak! Asır-

larca yıllık utancı miras olarak devralan bahtı kara olarak insanın, kırıkdağ halindeki Kürt çocuklarının "kaderiydi" bu. Maktalihin, o bedbaht tarihin yerini insanca yaşama terkemesi için bunlar yapıyordu. Hem Küçük Mazlum yalnız değildi ki; Bulgar Mitkalar, Viet-Kong çocukları da O'nun gibi tarihin küçük kahramanları değiller miydi?

Küçük Mazlum yaşamın zenginliği içinde gerilla yaşamla koyuna böyle yetisiyordu. Değişik değişik olaylarla karışılıyor, değişik değişik tecrübeler ediniyor. Parti ruhuna yabancı olumsuz kişilikleri, yarım ihanet edecekleri adeta önceden biliyordu. Sanki bir altını his, baki bir önsediydi bu. Daha sonra ihanet eden böylesi iki tip vardı. Küçük Mazlum bunları hiç sevmeydi. Her gün kavgalı, düşüldü oldu. Ve bunlara karşı kendine göre şöyle bir müdahale yürüttü.

"Bak A..., sana iki defteren birini bize ver diyorum. Sana iki tane askeri defter birden olmaz. Bak ver diyorum. Sonra sen bilirsin."

Böyle yazdığı bir notu ders esasından, gizlice sözkonusu unsura vermişti. Ne yapmıştı disiplin gereği böyle bir tehdit açtıktan yapamazdı ya! Nottan sonra da o tiple neşir bırakmadı. Üstüne üstüne gitti. Çok etkileniyordu. Çok nefret ediyordu onun. Sözkonusu şey tip ise birkaç yaş büyük olmasına rağmen Küçük Mazlum'dan basbayacağı korkuyor ve yöneticilerin arkasına sığınmak istiyordu. Nitekim kısa sürede askeri defteri O'na verdi.

S... denen ve daha sonra 9 devrimcinin şehadetiyle sonuçlanan Şemdinli-Benevok olayının ihanetçisi olan diğer alçaklık müdahaleci olan dağ iddettiydi. Her an kalkan-bıcağını onuna. Tamamen iki düştü. İki ezeli düşmanı! Ben nedenidir ki, ikisi sürekli kavgaya halineldiydi. Tarihlin önsediydi. Sanki Mazlum daha sonra olacaktı o an bir bir görüyordu. Sanki Mazlum çok daha sonra gelecek olan Benevok 25 Mayıs 1988'i çok daha önce yaşamış ve şimdiki S...'a karşı öze ezeli ve ebedi soylu bir karışık kinye yaklaşıyordu. Ama gerek neydi S... Küçük Mazlum'u biraz gözüyle kestirmiş olacaktı ki, yine öndeki soylu insan çevrelerini ilçe görmüş olacaktı ki, kendi hayatını O'na yoneltiyordu. Ama Küçük Mazlum buna asla boyun eğecek ve papuç bırakacak birideğildi. Aksine S...'nin üstüne üstüne gitti ve onun bir yaşıntısına onla karışık verdi. Öyle ki, S... düşmanlığını oç noktaya getirdi. Bir gün çadırdayken bir bahane yaratarak Küçük Mazlum'a döbüstü. Ve vas-

ça büyük olmasına, daha iri cüssesine güvenerek Küçük Mazlum'un üstüne çıktı. Ellerini boğazına götürdü. Ve eskıyaya bağladı. Tehlike karşısında Küçük Mazlum'un elleri köşede duran kırık şarjörleri Kalışnıkofuna uzandı. Mekanzımasıyla uğramaya bağladı ve mermiyi ağzına verdi. Boğuşma başladı. Tam bu esnada diğer gerillalar gürültüye koşmuşlardı. Bu manzaryı görünce irkildiler, ikisini ayırdılar.

Küçük Mazlum dıyesine yaman bir kişilikli! Yırtıcı, parçalayıcı, işbirtilendi! Hakkin! söke söke alan kişililerdendi! Boyunegmedilik adeta kişiyana bile uğramamıştı! O'nun; dıretici ve cesurdu. Gözleri korkuyu görmüyordu bir türlü. Eleştirilerini kınemeden yapın korkusuz bir eleştiriyordu. O bir PKK kişiliğiydi.

Üst düzeydeki yöneticilere bile gerekli gördüğünde eleştirilerini yapmaktan çekinmiyordu. Hakki bildiği şey almakta sonuna kadar hiçbir geri adım atmadan dıretir, adeta zorla alırdı. Bu nedenle ki, bir çanta yüzünden çok gün eleştiriliği, üç gün sorun yapı.

"Niye yoldaş, o çantayı önce ben istemişim ve bana da çok lazım. Yarın ükleye gideceğim. Ama bana rağmen, şı ben den son isteyen diğer arkadaşlar verdiniz. Hiç olmaz, mutlak çantamı isterim. Bütün kimsenin malı değil ki, hepisi Partinin malıdır. Ve diğer arkadaşlar gibi, ben de Partidenim."

Bir yanlışlık yüzünden çıkmış oysa bu olay, her ne kadar basit bir şeyde de aslında bir kişiliğin tip ucunu ele vermektedir. Haksızlığı kabul etmeyen ve boyun eğmeyen, atak, gırışken bir kişilik.

Bir gün başka bir gerillayla birlikte sabah deriyesine çıktılar. Daha yolda ilk Küçük Mazlum'un gözleri aniden açıldı. Bir keklik görmüştü. Vurmak istiyordu. Ancak yanındaki yoldaşın komutanın haberi olmadığının için buna izin vermedi. Yanlış görmüştü çünkü. Aralarında tartışma çıktı. Ve yoldaşın aslı oluydu bilmeden ona tepki gösterdi. İşte o zaman kıyamet koptu. Nasıl yapıldı bu? İnsan yoldaşına böyle davranır mıydı? Partisinden öğrendiği yoldaşlık ilşkileri hiç böyle bir şeyi kabul eder miydi? İnsan hata da yapabilir. Ama yoldaşdır. Bu hatayı yugun bir şekilde eleştirir ve sorunu çözer. Ama şimdiki yanındaki arkadaşta O'na ne yapıyordu. Bütün bu düşüncelerle Küçük Mazlum adeta allak bulak oldu. Son derece cecalelenildi. Yerinde durmuyordu. Ama kendisi de bir disiplinlilik yapmamalıydı. Yoldaşlık ilşkilerine ters hareket etmemeliydi. Bu nedenle kampa tekrar dönse kadar zorbela sabretti. Ve görevlerini tamamlayıp tekrar kampa döndüklerinde hemen kağıdı kalemi eline alarak birkaç dakikada kampa böneltimene bir dilekçe yazdı. Korkunc öfkeli, ruh halı ve alınganlığı yazıya yansıtmıştı. Kargacak burgacak bir yazıydı:

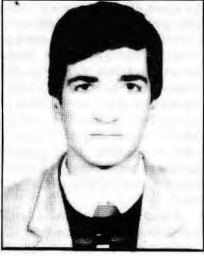
Kamp yönetimine, "Bakin size bir olayı anlatayım -diyor, olayı anlatıyor ve soruyordu:

"Ben çaış mıyım ha çaış mıyım, deyin. Bunu öğrenmek istiyorum. İnsan yoldaşına böyle yaparmı? İnsan çaışlara böyle yapar."

Dilekçenin sonuna ise; "-Ben bu sorunun çözümlerini istiyorum. O kederli" diye yazmıştı. Aslında bununla dilekçesinin sona erdiğini belirtmek istiyordu. Ve devrimci selamlar yazması da istiyordu!

KOZLUK DİRENİŞÇİLERİMİZİ ANIYORUZ

12 Temmuz 1988'de Ahmet GÖRÜNÜ, Metin ERGİN, M. Sami EREN, Cemal TEPE, Ali TAN, Kasım KOCABAŞ ve Murat yoldaşlar Kozluk'ta şehit düştüler

Metin ERGİN (Hamit)

1968 yılında Siirt'in Batman ilçesinde doğdu. Batman'da TPAO'da işçilik yaparak geçimini sağlayan bir ailenin çocuğu olarak büyüdü. Yaşamı yoksulluklar içerisinde geçti. İçinde yaşadığı bu yoksulluk ve ailesinin işçi kökenli olup yurtsuvar düşünceler taşıması **Metin ERGİN (Hamit)** yoldaşın devrimci mücadeleye tanışmasını doğurdu. Dolayısıyla Hamit yoldaşta proleter kişilik erkenken gelişti. Bu devrime açık kişilik özellikleri, daha sonra katıldığı Parti mücadelesine uyum göstermekte, kolektif çalışma tarzına ulaşmakta ve yoldaşlarıyla kaynaşmakta kendisine büyük avantaj sağladı.

Metin yoldaş, daha 9 yaşındayken, Parti safilerine katılmış ağabeyi vasıtasıyla ulusal kurtuluş mücadelesine sempati duydular. Bu sempatisini daha sonra, Partimizle bilinçli bir ilişkiye dönüştürecekti. Bu dönemde çok yoğun olarak okudu; öğrencilerinin çevresine aktardı ve sürekli tartışmalar açarak sonuçlar çıkarmak istedi. Bu yönlü konuşku çaba içerisinde gerek kendisini geleceğin devrimciliğine hazırladı. Yaşı ilerledikçe, kişiliği de devrimciliğe doğru olgunlaştı. Okuduğu okul öğrencileri arasında bu mücadeleye özelliği nedeniyle öne çıktı. Öğrenci-çocuklar arasında örgütlenme ve propaganda çalışmalarında bulundu.

Metin yoldaş, sömürgeçliği ve sömürüye kin duyma temelinde küçük yaşlardan itibaren kişiliğini yığdırdı; devrimci bir kişiliğe ulaşmanın çabası içerisinde gerek kendisini ulusal kurtuluş mücadelesine hazırladı. Başlangıçta siyasiyle erkenken tanıştığı için, Türk sömürgeçliğine karşı kinini her gün daha da artırarak geliyordu. Yoldaşlar arası bir sohbetle, bu kinini şu şekilde dile getirdiyordu:

"Kürtistan'daki sömürgeçliği kavradıkça; her an patlamaya hazır bir bomba olmalıyız."

Metin yoldaşın bir ağabeyinin (Osman ERGİN) 4 seneden beri sömürgeci zindanlarda tutuklu bulunması ve diğer ağabeylerin de (**Ahmet ERGİN**) 1986 yılında Doğan Dağı'nda şehit düşmesi, ailesinin sömürgeçlerin başkına daha yoğun olarak maruz kalmasını iyi açıklar. Bu durum, Metin yoldaş daha güçlü bir mücadeleciliğe teşvik etti. Çoğu zaman ailesinin tüm fertleri tutuklanarak ceptili işkenelerden geçirildiler.

Metin yoldaş da yaşamında 3 kez sömürgeçleri tarafından tutuklandı. İlk, daha 12 yaşlarında (1980'de) tutuklandı. İkincisi, 1985'te Ali Özanoğlu adı alçığın ihaneti sonucu; üçüncüsünde ise, sömürgeçlerin Batman'da kendisine ve diğer yoldaşlarına karşı gerçekleştirdikleri bir komploda

babasıyla birlikte yakalandı. Ancak her üç tutukluluk sürecinde de düşmanın tüm dayatmalarına rağmen bilgi vermemek hep direndi. Düşman O'nu konuşturmak için birçok vaatlerde bulundu, aracına ulaşamayınca da tehditlerle çözmeye çalıştı, fakat istediği sonucu alamadı. Çünkü Metin yoldaş, bu dayatmalar karşısında direngen kişiliğini ve politik uyanıklığını konuşturarak sömürgeçlerin oyunlarını boşa çıkarıyordu.

Metin yoldaşın değerli yaşamının 3 yılı sömürgeci zindanlarda geçti. Bu süreçteki zindan direnişçiliğinde güçlü bir militan olarak yer aldı. Daha sonra 1987 yılının sonundan itibaren Garzan eyletinde silahlı direniş mücadelesine katıldı. 1988 Temmuz'da sömürgeci Türk Ordusu birlikleriyle Kozluk'ta çıkan bir çatışmada 6 yoldaşla birlikte kahramanca direnen 8 ölümsüzlük mertebesine ulaştı.

Sami EREN (Ekrem)

Sami yoldaş, Siirt'in Kurtalan ilçesinde doğdu. Babasının Batman'da işçi olarak çalışması nedeniyle ailesiyle birlikte Batman'a yerleşti. İlk, orta ve lise öğrenimini Batman'da tamamladı. Okul yıllarında, PKK'nin geliştirdiği ulusal kurtuluş mücadelesine sempati duydular. Lise öğreniminden sonra yüksek öğrenim için Elazığ'a gitti. Bu yıllardaki ulusal kurtuluş mücadelesi ile ilişkileri sempatisizlik düzeyinde oldu.

Elazığ'da devrimci öğrencilerle olan ilişkilerinden dolayı, faşistlerin saldırısına uğradı. Okuluna bir süre ara verdi. Daha sonra tekrar okula devam etti; ancak faşistlerin saldırıları öğrenimini tamamlamasına olanak vermedi. Bunun üzerine Batman'a dönerek yüksek okuluna elektrik bölümüne kaydını yaptırdı. Bu dönemde ulusal kurtuluş mücadelesine sempatisini daha da geliştirdi. Okul okumaktan çok, öğrenci-çocuklar içinde ulusal kurtuluş propagandasını yaptı. Okulu özlükleri ve yoğun çabalarından dolayı, öğrenci-çocuklar arasında sevilen bir sima konumuna yükseldi.

Sami yoldaş, yürüttüğü ulusal kurtuluşçu çalışmalarından önemli sonuçlara ulaştı. Genç devrimci özlükleri, Onun başarıya girmesine doğurdu. Bu dönemde tüm enerjisini, bilincini ve yeteneklerini devrimci mücadelelerin hizmetine sundu. Sömürgeçlerin, öğrenci-çocukları yönelik uşaklığını, uşaklıştırıcı politik uygulamalarına karşı mücadele etti. Ulusal gerçeklikten uzaklaştırılan kemalist eğitimci karşı devrimci yurtsuvar mücadeleyi esas aldı. Bu doğru devrimci anlayışın diğer Kürdistanlı öğrencilere de taşıdı ve onları sömürgeçlere karşı bu temelde örgütlemeye çalıştı.

Sami yoldaş, öğrenci-çocukla a-

rasındaki devrimci çalışmalarını kendisi için yeterli görmedi. Bu nedenle, bölgede faaliyet yürüten Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) gerillaları ile görüşüp, silahlı mücadeleye katılma isteğini dile getirdi. Bu isteği 6 Temmuz 1988 günü gerçekleştirdi. Ancak 5 gün sonra, Kürdistan'ı kurtuluşu götürüleceğine kesin inandığı silahlı mücadeleye henüz doymadın 12 Temmuz 1988 günü gerçekleşen Kozluk direnişinde şehit düşerek ölümsüzlük kervanına katıldı.

Cemal TEPE (Haki)

BAYRAKLI ŞEHİTLERİMİZ ÖLÜMSÜZDÜR

Mayıs 1988'de Derik-Bayraklı'da M. Emin ASLAN yoldaşın komutasındaki direnişte şehit düşen Mahmut TEKİN, Uğur ÇELİK, Ali Rıza ve Tahir KURT yoldaşlara ilişkin henüz elimize geçen anı yazılarını yayınlıyoruz.

Mahmut TEKİN: Aslen Sarıur'un Xezabmeme köyünden olan ailesi daha sonra Batmana göç eder. Mahmut yoldaş 1967'de Batman'da doğdu. Ancak maddi durumları iyi olmadığı için çok genç yaşta zorunlu olarak çalışma hayatına başladı. Daha sonra 80'den itibaren Lübnan sahasına çalışmaya gider. Partile ilişkisi bu alanda olur. Alanda faaliyet yürüten arkadaşlarıyla tanışır ve Partile sempati duymaya başlar. 84'te başlayan bu ilişki, 86'da kesin katılıma dönüşür. 87 yazına kadar Mahsum Korkmaz Akademisinde Parti eğitiminden geçer. Mahmut yoldaş da birçok yoldaş gibi III. Kongrenin çözümünden payını alır. Bir grupla birlikte sonbahar aylarında Mardin bölgesine gider. Mahmut yoldaş, Savur biriminde görevlendirilir. Belli bir süre bu alanda faaliyet yürüttükten sonra gittiği Nusaybin alanında grubuyla birlikte 1 Nisan Bagok Direnişine katılır. Çatışmada çok usta bir savaşçılık ve atılganlık gösterir. En büyük özelliklerinden bazıları da, dürüstlük, fedakarlık ve zorluklara aldırış etmemesi idi. Üste partide direnişini yaşamı çok kısa geçen Mahmut yoldaş da 6 yoldaşla birlikte Derik-Bayraklı köyünde direnişte şehit oldu.

Ali RIZA: Ali Rıza yoldaş, Güney Kürdistan'dan mücadelemize katılmıştı. Büyük bir yurtsuvarlık özünü sahip olan bu yoldaşımız, Güney Kürdistan'ın olmasına rağmen birçok Güney Kürdistanlı yoldaş gibi, PKK'nin Kuzey Kürdistan da açmış olduğu bağımsızlık bayrağı altında parça parça gözetimsiz savaşmaya karar verir. Parti eğitiminden geçen Ali Rıza yoldaş, dışarda çok hizmet ve görevlerde bulundu. 87'nin sonbaharında bir grup yoldaşla Mardin bölgesine geçer. Bayraklı'da şehit düşene kadar bir çok eylemde ve başta Bagok Direnişisi olmak üzere birçok çatışmaya katılır ve üstün başarıyla kaydedir. Ali Rıza yoldaş, aynı zamanda mü-

cadelenin her alanında yetenekli bir yapıya sahipti. Çok canlı, pratik, her görme koşan, zorluklara dayanıklı ve üstün devrimci ahlakıyla seçkin bir militan ve savaşçıydı. Bayraklı direnişinde de sonuna kadar çalışarak, şehit düşme pahasına birçok yoldaşın düşman çemberinden kurtulmasında büyük rol oynadı.

Uğur ÇELİK: Uğur yoldaş, aslen Gercüşlü olup Batman da ikamet eden bir aileye mensuptu. Batman'da 1969 yılında doğmuştur. Öğrenimini orta liden terk eder. Ailesi orta halidir. Medeni Çelik isminde bir ağabeyi Diyarbakır zindanından uzun süreden beri Partisinden ayrılmaktadır. Uğur yoldaşın Partile bağları kopmuştu, denemeye, yakalanmamak için bir süre için İstanbul'a ağabeyinin yanına gider ve denizcilik dükkanında yardımcı olur. 4-5 yıl kaldıktan sonra Güllü meclisimizden etkisiyle yeniden ülkeye dönüp salfalara katılmak ister. Her ne kadar belli bir süre bu ilişkiyi sağlamayacağı da sonunda arkadaşları şehit **Şezmus A. ROHANI**'a birlikte Mardin bölgesinde arkadaşları bulup, salfalara katılır. Henüz genç olmasına rağmen çok kısa bir sürede büyük gelişmeler kaydeder ve aldığı Parti eğitimiyle, politik yönde de gelişir. Çok canlı, fedakar ve dayanıklı bir Uğur yoldaş, büyük bir halk kahramanı ve savaşçısıydı. Korku nedir bilmezdi ve gözünü kırpmadan düşmanın üzerine giderdi. Taşadığı Bikisi silahıyla düşmana amansızca saldırırdı. Her eylem ve çatışmada büyük ustalıkla sergilemek yoldaşlarının tehlikeli ataklarına imkan sağlardı. Bahar'ı (Gercüş köyü, Diyar arkadaş şehit düştü) çatışmasında düşman çemberi-

Devrimci fedakarlığı ve direnişçiliğinin ruhunu seçkin temsilcisi Cemal yoldaş, Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde doğdu.

Cemal yoldaş, lise öğrenimini gördüğü yıllarda ulusal kurtuluş mücadelemize sempati duyarak Partimizle sempatisizlik düzeyinde ilişki geliştirdi. 1980 sonrasında yüksek öğrenimini tamamlamak için Türkiye metropollerine gitti.

Kürdistan da silahlı direniş mücadelesinin 1984'ten sonra daha güçlü temellerde gelişme kaydetmesi, Cemal yoldaş derinden etkiledi. Mücadelemizin bu derin etkisi O'nu köklü bir karara ulaştırarak, Kürdistan'daki gerilla mücadelesine katılmak için girişimlerde

Devamı 23. sayfalarda

nen yarılıp 20 arkadaşının kurtulmasında rolü büyük oldu. Bagok Direnişinde sırt çantası olarak mermi almasına rağmen geride kalan yaralı ve savunmadaki arkadaşları sonuna kadar savundu ve geri çekilmelerini sağladı. Uğur yoldaşın Bayraklı'da erken şehit düşmesi, Parti ve mücadelemiz açısından büyük bir kayıp oldu.

Tahir KURT: Tahir yoldaş, orta halli bir yurtsuvar ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Yakın akrabalarının den şehit **Şehabettin KURT** ve halen mücadelesinde bulunan amca oğullarının yakın etkisiyle daha küçük yaşlarda Partile tanıştı. Ancak küçük ve çocuk yaşta olması O'nun daha erkenken salfalara katılmasını engelledi. Sürekli gelişen sempatisi sonucu daha 14-15 yaşlardayken Parti safilerine katıldı. 87 yazında salfalara katılana kadar, bazen köyü olan Zorava'da (Günebakan-Nusaybin), bazen de büyük ağabeylerinin yanına İstanbul'a gider. Mücadeleye sadece kendisi katılmakla kalmaz, ardından Bagok'ta şehit düşen, kendisinin birkaç yaşla büyük abisi **Mehmet KURT**'u salfalara katır. Tahir yoldaş çok genç olmasına rağmen büyük bir inanca salfalara katılır. Azimli bir yapıda oldukça kısa yaşta yaşamı bir dizi sergilerdi. Canlı, fedakar, cesur olmanın temsiliydi. Birliğin moral kaynağı ve iyi bir ahlak sahibiydi. Tahir yoldaş, güden gün gelişme kaydeden yoldaşlardandı. Bir eğitim devresinde aldığı Parti bilincileye de giderek ideal devrimci bir militan konumuna ulaşıyordu. Çok genç yaşta Bayraklı Direnişinde şehit düşmesi, büyük bir kayıp olmuştur. Çünkü geleceğin güçlü komutan özelliklerine sahipti.

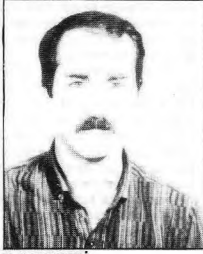
—Bayraklı Direniş Şehitlerimiz ölümsüzdür. Anılarını mücadelemizde yaşatacağız!

Temmuz ayı şehitlerimiz

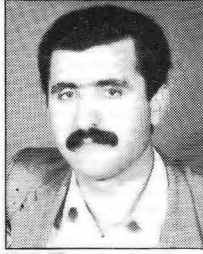
VIETNAMLAŞAN KÜRDİSTAN'DA YAŞIYORLAR

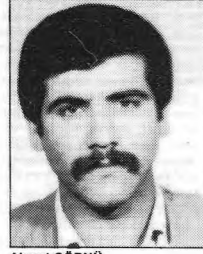
Salih KANDAL

Veli TEYHANI

Hasan ER

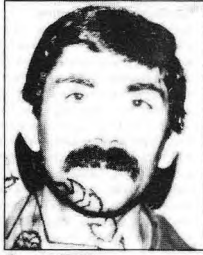
Ahmet GÖRÜ

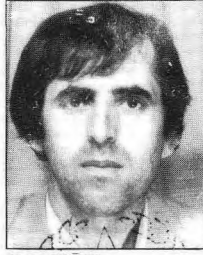
Vahap ÇOLAK

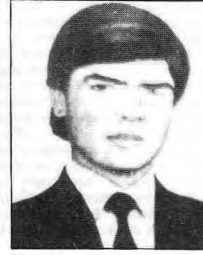
Çiçek SELCAN

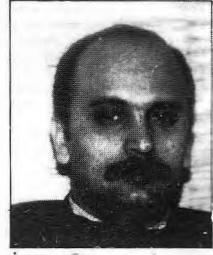
Ömer AKKAYA

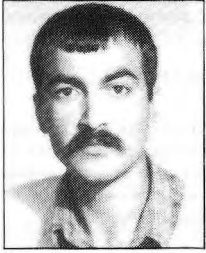
Ahmet DOĞAN

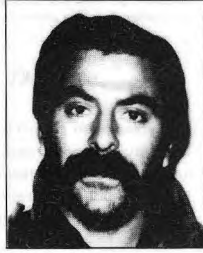
Ali TAN

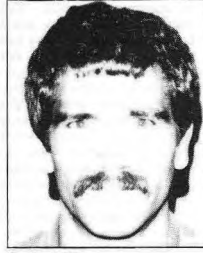
İsmet DOĞRU

Emin SARIK

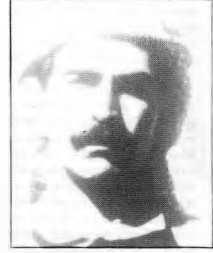
Haydar UZUNYOL

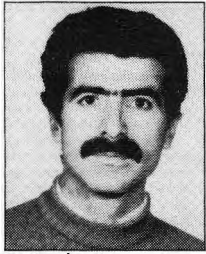
Sayim CAV

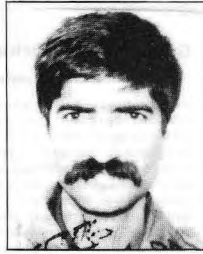
Kasım KOCABAŞ

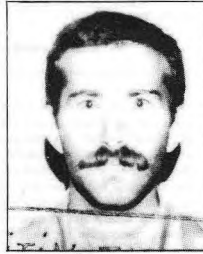
Nezir YAVUZ

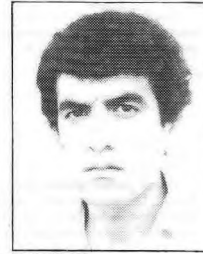
Mustafa BİLMEN

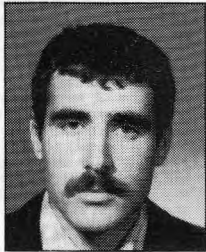
Gıyasettin ÇIKARAY

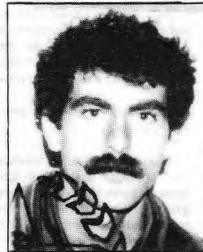
Faruk YILDIZ

Nuri ASLAN

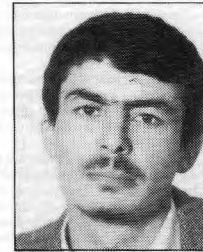
Veyis BADEM

Hidir Ali MERSİN

Hüseyin ÇİFTÇİ

Ali Ekber BİDAV

Gazi ERKAN
Zeki KALABAŞ
Mehmet RESATYEL
Ramazan İMRET
Abdullah ALTAŞ
Nezir YETKİN
Harun ARAS
Cemal TEPE
Metin ERGİN
M. Sami EREN
Murat
Siddik BİLGİN
Zeki
Cemil
Reşit BULUT
Mehmet AYIŞ
Mehmet OKTAY
Tekin SEVİM
Eyyup SEVGAT
Hasan KUS
Hayrettin ERTÜRK
Rifat
Türkan DERİN
Haydar İŞİK
Yusuf KUS
Şükrü MAN
Selahattin AKTAŞ
Ahmet MARANGOZ
Bozan OKTAY
Halil
Abdülmelik YILMAZ
Ağır KÜLTÜR
Kazım SÜRGEÇ
Cemil TUNÇ
Bedri
Ali
Vedat ALATAŞ
Haydar DUNDAR
İbrahim DURMAZ
İbrahim MUTLU
Hasan İKE
Hamit DOYMAK
Özcan HAMİKDAĞ
Ahmet ÇELİK
Yaşar KAHRAMAN

"Yoldaşlarımız ölüme gitmiyorlar; aksine onlar, dayatılan ölüme karşı en onurlu, bağımsız ve özgür yaşamı, ve halk olarak yeniden doğuşu yaratmaya gidiyorlar."

(PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN)